

Szerkesztőség
 Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
 kereskedésben.
 A szerkesztővel értekezni lehet napon-
 kívül d. u. 4—5 óra közt.
 Ide intézendő a lap szellemi részére
 vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
 Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
 kereskedés.
 Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön:

Kiállítás árak
 Egész évre . . . . . 12 korona
 Félévre . . . . . 6 korona
 Negyedévre . . . . . 3 korona
 Nyiltár postakora 40 fillér
 Kiállítások, valamint a hirdetésekre
 vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
 kedésbe intézendő.
 Bármilyen levelek csak ismeret ke-
 sél fogadtatnak el.
 Egyen szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Felülső szerkesztő: Szalay Sándor
 Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, június 4.

Andrássy Gyula gróf a hadseregéről.

Andrássy Gyula gróf a Neue Freie Presseben cikket irt a hadsereg szelle-
 méről. Cikkének veleje ez:

A közös hadsereget magyar földön a siker reményével csak akkor lehet fentartani, ha valóban közös, nem pedig osztrák. Miképp értendő ez és hogy ez összefér-e egy egységes és erős hadsereggel, erről akarok néhány szót szólani az osztrák közvélemény előtt. — Az Ausztriában uralkodó felfogás szerint a hadseregből a nemzeti érzést ki kell zárni és az egységes hadsereg minden tagjától egy és ugyanazt az érzést kell követelni: a birodalomhoz való ragaszkodást. A birodalmi egység valósága volna tehát az a politikai gondolat, a melynek a hadseregben kifejezésre kell jutnia. Ezzel a felfogással szemben az enyémet a következőkben ismertetem.

Az a véleményem, hogy a hadseregben a speciális nemzeti érzésnek tért kell engedni. Mindenki hazafiságát becsülni kell és a közös védelem érdekében

kihasználni. A politikai gondolat, amelynek a hadseregben kifejezésre kell jutni, nem lehet más, mint a különböző politikai egyéniségek együttműködése egy egységesen szervezett hadseregben. Egy egységes hadsereg legtermészetesebb bázisa bizonyára a motívumok azonosságában, az egy haza iránti szeretetben van. De ez csak ott érvényesül, ahol a nemzetek életében megvan, ahol az természetből adatott.

Erfő csak élő valamiből keletkezik, csak az őseredeti érzés, a vele született, a hagyományok által megszentelt, a polgári életben hatékony, állam, társadalom és nevelés által kifejlesztett közös érzés adja azt a bátorságot és lelkesedést, amely akkor szükséges, mikor az élet-halálharcban pilianatok döntenek a sors fölött.

Kérdeznem kell magamat: hol van nálunk az a polgári társadalom, amely rendjét erre az érzésre alapította? Hol vannak a népiskolák, amelyekben az egyforma ragaszkodást, az egyforma nézeteket és az egyforma kötelesség-

érzetet a Habsburg-monarkia különböző országai iránt, tanítják és követelik? Hol vannak az anyák, akik a birodalmi öntudat csíráját már a fogékony gyermekben táplálják?

Léptea-nyomon találkozunk azzal a szemrehányással, hogy mi magyarok vagyunk azok, akik az egység fogalmát összetörjük. De hol van Ausztriában az a közönsérség, amely a Lajthát nem tekinthet határfolyónak s irántunk ugyanazon szeretettel viseltetik, mint saját hazájuk iránt? Ha megvan, hogy maradhatott néma a közgazdasági kiegyezési kérdésekben? Sajnos, még a baráti viszonyoknak megfelelő rokonszenv is gyengült. Az egységnek az az érzése, amely ugy a közjoggal, mint a történelmi multtal ellentétben állana, még kevésbé van meg.

Ilyen érzést először teremteni kell a katonánál. A katonátizolálni kellene, kiszakítani az életközösségből, amelyben felnőtt, amelyhez minden fűzi, ami benne nemes. Azt hiszik, hogy ez elérhető a hároméves szolgálati idővel és a tartá-

TÁRCA.

A hajnali vonat.

Idégenből jövet éjjel a vonaton,
 Hóni levegőtől álomból riadtam.
 Kora még az idő, hajnali fél négyre,
 Fátalos szürkület lopódzik az egre.
 Ott jár vonatunk már a honi határon,
 Kanizsa világát alig-alig várom;
 Bófogat a nyár/sa, integet a bodza, —
 Szivemben a multak emléke lopódza,
 Hej egykor! Ugy kétszáz esztendeje mostan,
 De más világ járta itt a csalitosban!
 Allott még a végyvár, török hadi fészke,
 Dundantul hadait basa innen nézte.
 Magyar zsoldos vitéz, s császári emberek
 Vívásától hullott el a török sereg.
 Le a föld színtéig, mocsár fenékére
 Omlott az erős fal, s folyt vitézek vére.
 Ni csak! Ott lebeg még egy-egy fehér árnyék,
 Minth a gőzös füstje kísértetté válnék:
 Végigszáguld, röppen a sötét burzsdán.
 Ni amott! Minthogyha, buszományát rázódn,
 Magyar lonas hajdu hajtáná az ellent...
 Csak egy kősa képzelt, amint jött, úgy elment.
 Igazolott álmemnek gőzös kattogása
 Ugy rémlik mint puka-pisztoly ropogása.

Most egy jütty. A látvány menten szerteröppen,
 Eltűnt a mult képe, eszméltre jöttem.
 Itt vagyok, kiáltják szülővárosomat,
 Multból jelenbe vitt a hajnali vonat.
 Xilef.

Az asszonyokról.

Max O'Rell, az ismert amerikai humorista és szeretetreméltó csevegő, könyvet irt az asszonyokról, amelynek a »Séta a nők birodalmában« című adta. Bolyongásai közben eljut e könyvben Londonba, Berlinbe, Párisba, New-Yorkba. Mindennél tanulmányozta az asszonyt és annak sajátosságait s szakszerűséggel és felelettel meg aforizmával szolgál az olvasónak.

»Felelősségre vonható lény-e az asszony egyáltalán? — »Az ember nő vagy férfi szeret-e inkább lenni? — »Miért üldözik a nőket az utcán és alkalmatlankodnak nekik? — »Melyik nőnek van a rétányon a legkesebb járása? — »Az első pillantásra való szerelemről.« — »Az amerikai asszony győzelme az angol asszony felett és a zulu edényé mind a kettő felett.« — Ime néhány szemelvény a könyv fejezeteiből, melynek szerzője pajkos jókedvében átcsap az optimizmusból a pessimizmusba, a szentimentalizmusból a gunyba s bókolásba.

Szerinte a nő jobban szeret mint a férfi. A nő csak eszköz a férfi szenvedélyének fejleszté-

sére. Az énekesnők, színésznők, táncosnők, mind azok az asszonyok, akik kibontakoztak ama titokkal teli homályból, amelyben a szerelem út tanyát; asszonyok, akik a közönségre szorják mindazt, amivel a természet szépségben, szeretetreméltóságban és tehetségben megáldotta őket, mind olyan lények, akik a lefekteténebb szenvedélyt képesek a férfiben kelteni. Csak hogy ritkán szeretik őket igazán és mélyesen. Ha csak arra nem tudják szólni magukat, hogy lemondjanak a nyilvánosság fényéről és elvonuljanak a bizalmas homályba.

»El ne vedd őket feleségül, ha ezt nem teszik.« mondja a szerző. A művésznő nem szeret a háztartás kötelességeivel kinlódni, amíg az idegeinek s kedélyhangulatának a gondozása betölti az egész létét. Színésznőnek csak színészhöz kellene mennie. Es ezek közt rendszeren nem a szinpad hős egyben a szerelmének a hőse is. Ahhoz túlságosan ismeri. Gondolatban ott látja, ahol a szomszédos ültözében felteszi a parókáját, az arcát bekeni festékkel és berizporozza magát, miközben a rizporos pamacsot csak úgy kezeli, mint egy asszony. A szinész a pályatársnője szemében elveszti mindazt a presztizst, amely a titokzatosságban és a képzelgetben gyökeredzik és ami egyedül képezheti alapelemét a vonzerőnek, amelyet egyik nem a másikra gyakorol. Csak nehezen található kiváló művésznő, a ki valamely

Férfi- és gyermekruha

Czipő- és kalapraktár

III. Weiss Ignácznál

— a legnagyobb választékban —
 — legjobb minőségben —
 a legmérsékeltebb árakon

lékos tiszti rendszerrel? És erősíteni fogja az a hadsereg egységét, ha sikerülne a hivatásos tisztek többi társainak nevelésétől elűtő felfogást beleplántálni? A magyar és osztrák hazafi megérthetik egymást, ha nevelésük olyan, hogy természetes és jogos érzéseiket kölcsönösen becsülik. Ellenben az a magyar, aki szereti hazáját, ellenségének fogja tekinteni azt, aki a hazája fölé helyezett birodalom eszméjéért él, mivel mindegyikben hiányzik a megértés annak, hogy a másik érzései jogosultak. A mesterségesen nevelt érzések ápolásával tehát csak ellentétet teremtenék a hadseregben, sőt még ugyanazon nemzethez tartozók között is.

Aki reális politikát akar folytatni ebben a monarchiában, annak számolni kell azzal a ténnyel, hogy Magyarország túlnyomó többségét csak a magyar hazáért lehet lelkesíteni. Csak a nemzeti öntudat kihasználása ad a hadseregnek valódi erőt.

Csak a végcél és az érzések összevágása biztosíthatja a harmóniát a nemzet és hadsereg között.

Ki tagadja, hogy ez a harmónia hatalmi tényező! Hogy enélkül a modernhadsereget óriási terhével lehetetlen fentartani tartósan a többi nagybatalmak níveljén? Hogy az önfeláldozás forrásának el kell adni olyan hadsereggel szemben, amely a nemzeti érzést magából származtatta?

Nálunk csak azok lennének katonák, akiket a törvény arra kényszerít. A magyar intelligencia végleg távol tartaná magát a hadseregtől.

Ez odaát senkinek sem lehet Hekuba. Az osztrákok sem nézhetnék nagy aggodalom nélkül, ha a magyarok elhidegülnének a hadsereg iránt és nem szolgálnának benne. Egy harcias faj elvesztése, egy elem elégedetlensége, amelynek a hadi teher oly nagy részét kell viselni, szomorú prespektívát nyújtana a jövőre dícsőséges hadseregünknek.

Az osztrák közvéleménynek komolyan kell gondolkoznia a felett, hogy az esetben, ha a hadvezetőség nézetét a hadseregben ápolandó hadi szellemről, mely ellen itt harcolok, magáévá tenné, nálunk a közös hadsereget csak erőszakkal lehetne fentartani.

Ha a monarchiában, ha ennek mindkét államában életképeség van, akkor a nemzeti érzéseknek a hadsereg keretében meg kell férniük.

A hadseregnek ugyanolyan gondolatot kell szolgálni, amelyen az uralkodó közjog épül. Soraiiban tanulja meg a magyar állampolgár a király és a Szent István király koronájának 900 éves fogalma iránti feltétlen tiszteletet és szeretetet, az osztrák állam iránti hűséget, mindkettő egymás becsülését és az egymáshoz való testvéri érzést. Semmitéle érzés, mely a monarchia keretén belül jogosult, ne legyen fenyegetve azon hadsereg által, amelyben minden polgárnak szolgálni kell a amelyet fentartani hivatása.

Nagyon komoly szavak

Ferencz Ferdinand trónörököséhez.

E cím alatt rendkívül nagy érdekességű cikk jelent meg a »Magyar Szó« pünkösti számában, melyet — hogy lapunk olvasói is megismerjék — egész terjedelmében közlünk. A cikk így szól:

A legtisztelendőbb és a legbeavatottabb magas kézből vesszük a következő sorokat:

Bécs, május 29.

A »Magyar Szó« egy esztendő óta kezébe vette azt az ügyet, amelyet a magyar nemzet és a leendő magyar király közti kibékülésnek lehetne nevezni, ha nem volna a felfogásban egy csomó tévedés, s a helyzetben egy világtörténelmi képtelenség.

Tévedés az, hogy a trónörökös a magyar nemzettel ellenséges viszonyban van, mert, senkivel sincs jó viszonyban. Ezt a nagy szót kimondom abban a reményben, hogy Ófelsége is észre fogja ezt venni, mihielyt akad valaki, aki őt erre figyelmezteti. És mihielyt észrevette: főlészem, vagy reményleni, mindnyájunk közös érdekében, hogy segíteni fog rajta. És ha már kimondtam e nagy figyelmeztető szót, kimondom azt egészen.

Ténydolog, hogy sem Ausztriában, sem Magyarországon nincs egyetlen párt, vagy csoport, vagy szervezet, mely a trónörökösöt ne vélné a maga ellenségének. Vegyük őket sorra.

Az udvarnál a király a legitimitást őrizve tartja a trónörökösöt, de csakis a legitimitás, az u. n. Haugsesztz erejéig. Ezt a kifejezést a trónörökös ur Ofensége, — ha kegyes leendő elolvasni e mély tisztelettel irt levelemet jól megérti; nem kell tehát bőven fejtegetnem. Az udvar többi tagja, Mária Terézia főhercegnő és egy-két főherceget kivéve, teljesen Otóké pártján áll. — Otó főherceg, akiről már Szilágyi Dezső megmondta, hogy nagyon okosan *celludatos* ember, de mint jó apa is, fiának az ágyát akarja természetesen jó puhára megvetni. Minden tényezőt, melyet Ferenc Ferdinand

színészen a férfinak hódol, bármennyire nagybecsüli is benne a művészt.

A nő mind tudna szép lenni. Nemde csábító kijelentés? A jelenkor eszménye már nem egyezik meg az ó-kor eszményével. Csúpnak az arcnak a szépsége elvesztette az ingerét. Athen az orrát finitorgatta volna Réjane asszony láttára. Páris a diadalmi szekerét húzza. Egy ügyes asszony mai napig a szabónője meg a fodrásznője segítségével Vénussá változhatik.

Az olyan hölgy, aki tud öltözködni, aki el tudja rendezni a haját, aki olyan kalapot visel, mely illik az arcához, csinos a cipője s kecses a keztyűje; az otthonát lakályossá tudja tenni; kelemesen cseveg és szeretetreméltóan mosolyog; előkelő a modora, barátságos a hangja és szelímesen tud mulattatni. — azt mindenki színpnek fogja tartani. Ez ezzel megvan adva minden nőnek az a lehetőség, hogy mind e tökéletes ségeknek legalább egy részére szert tegyen és azt egyesítve magában, még a természettel dacolva is szép legyen.

Hogy a nők, akiket az utcán üldöznek a férfiak, egy kevéssé nem okai-e maguk is ennek? Talán illetlen dolog ezt mondani, de egy icipici igazság mégis csak van benne és aki őszinte akar lenni, ha egy nő arról panaszkodik neki, hogy amint kilép az utcára, a férfiak megbámulják és rámosolyognak, okvetlenül hajlandóságot érez magában binni azt, hogy ezeket a figyelmességeket még szívesen is fogadják és különösen pillantásokkal még ki is hívják.

A házban az asszony uralkodik. Abban a pillanatban, amint a férfi házába lép, akaszszza a szegre leánykorának minden tartózkodását és foglalja el a maga helyét. Főre a zsebpénzrel, a konyhapénzrel — mondja O'Rell — minden assz-

zonyoknak joga van ahhoz, hogy tudja, mennyit keres a férje és kikérje abból az őt megillető részt. Ebben a tekintetben a férfiak olyanok, mint azok az emberek, akik a hangversenyteremben tiszteletteljes hallgatással figyeinek a zenére a helyökön, amelyért tiz koronát fizettek, de valamely privát szalomban a legkifünőbb zenekörben is eibeszélgének a szomszédjokkal Hallt tehát ki háziasszony és hitves vagy! Ha azt akarod, hogy a férjed hallgasson a muzsikára, csak hadd fizesse meg jól a helyét! Miről beszélgeszen az ember a feleségével? Ha a háza társaknak nincs fontosabb teendőjük, csupa szórakozásból tervek kellene szólniok a jövőre nézve! Tervegesenek utazásokat legtávolabb eső országokba; építsenek fellegvárakat; vásároljanak villákat, birkokotak; tanácskozzanak azon, mint rendezkedhetnek be a legszebben és legköltésesebben; milyen parkot, lucasokat és szökökutakat szeretnének. Az ilyen tervek torlaszt képeznek a jelen ellen és a jövőt a mindenfélre lehetőségek és remények legrozásabb fényébe öltöztetik. Illuziók nélkül az ember nem lehet boldog. Az illuzió képezi az életnek jobbik részét. A legzadgabb ember egyben a legszegényebb is, mert már nincs semmije sem, amiről ébren álmazozhatnék. — A legszebb nő is csak a férfinak az illuziója. De melyik férfi szeretné nélkül özni ezt az illuziót, a melyet ő maga terem meg magának?

A női nemnek legnagyobb hibája, hogy híján van a szabadszóművességnek. Osszeállanak minden elképzelhető képzelt bajok orvoslásának céljából. De az igazságtalanságok legnagyobbjairól nincs érzékük: az árulás iránt, amelyet valamely lelkiismeretlen férfi a benne bízó leányon elkövet. A nő, aki áldozata lett a hiszékeny szerelmének, csak nagyon kevés rokonszenyre számí-

hat a testvéreinek: még azoknál sem, a kiktől elvárhatná és követelhetné és még annál sem, a ki a maga részéről nem szerelemből választotta a maga férfiuját, hanem mert az házasságot, gazdagságot és társadalmi állást kínált neki.

A nő gyöngye s a férfi erős! Ezt mindenütt és mintig hallhatjuk. Ha ez igaz, akkor miért vár a férfi a nőtől olyan erényeket, amelyek oly erőt igényelnek, melyre ő maga sem volna képes? Minden nő született színésznő. — Es mi adja meg a színésznőnek a csabos varázst a férfi szemében? Az hogy két nő lakozik benne!

A nő társadalmi állására következtethetünk abból, ahogyan leül.

A nő miért ragaszkodik oly megrögzötten az utóiratokhoz? A legfontosabbat, fő és tulajdonképeni okát annak, amiért a levelet megírja, miért mondja meg csak az utóiratban?

Ezt a rejtélyt még egyetlen férfi sem oldotta meg. De O'Rell sem. Egy fiatal barátneja irt neki egyszer egy tizenhatoldalas levelet. Teive volt az kedves, szellemes csevegéssel, de hogy minék ir, azt egyetlen szóval sem említette. Csak az utóiratban, az utolsó oldal alján kerül elő a nagyfotosságú ujság:

»A megváltozott nevemből látni fogja, hogy férjhez mentem. A mult héten volt a lakodalmam.«

Emlékezés.

Azt mondják: „multon épül az emlékezet“, mely néha kelemes, néha fájó, de jól esik a szívnek egyaránt... Fiatalnak lehetnek ábrándjai, azok azonban mindig a jelent vagy jövőt illetik.

Ha az ábrándok világa letűnt, akkor kutatja: mi is történt? hogy is volt csak? tehát százszor

Amint ebből látható, bizonyos körülmények közt a kereskedelmi és iparkamarai elnöki állás is jövedelmező lehet."

Verseny tárgyalás. Nagykanizsa város tanácsa versenyárgyálást hirdetett a v. hivatal-szolgák, erdőőrök és a v. rendőrök részére beszerzendő egyenruházati cikkek szállításának biztosítása tárgyában. — A hivatalos hirdetmény szövege szerint a versenyárgyalás csakis „helybeli szabómesterekkel" lett volna lefolytatandó és így bizonyára tévedésen alapszik a „Nagykanizsai Friss Ujság" ama hirtel, hogy a szállítást egy fővárosi cég nyerte el.

Kritikus napok. Falb Rudolf az idei év második felére, már megjelent naptárában a következő napokat jelzi kritikus napokúl: Julius 24., augusztus 22., szeptember 21., október 20. és december 4. *elsőrendű*; szeptember 7., október 6., november 5. és november 19. *másodrendű*; július 9., augusztus 8. és december 18. *harmadrendű* kritikus napok. — A jóslás szerint augusztus hava meglehetősen hűvös, szeptember, október és november ellenben szokatlanul meleg hónapok lesznek. — Szeptember melegebb lesz augusztusnál is.

A rendőrség köréből. Pünkösd vásárnapján a tüzoltók mulatsága alkalmával a Polgári Egyesület kertjében egy 100 korona értékű dupla-fedellű aranyóra aranyláncsal elveszett. A rendőrfőkapitány felhívja a megtalálót, hogy azt a rendőrfőkapitányi hivatalnál 8 napot belül annnyival inkább adjja át, mert ellen esetben jogtan eljárását vétséget követi el.

Múlt hó 28-án Kis- és Nagykanizsa közötti országúton egy tabori látszó elveszett.

Folyó hó 29-én a város belterületén egy fekete bőrből készült „Antoinette" aranyfelirattal ellátott pénzárca 10 korona pénztartalommal elveszett.

Folyó hó 1-én a város területén egy fonyott (csavart) arany karkötő elveszett.

Felkéretnek a megtalálók, hogy azt a rendőrfőkapitányi hivatalnál adják át, hol a tulajdonosok által illő jutalomban részesülnek.

Ősmegek. Dél-Kaliforniában egy vadászársaság a San-Antone folyó mentén, hegyi orozslánok üzése közben, egy állatnak látszó alakra bukkant, mely egy fára hirtelen felkapaszkodott. A csodálatos lény, amikor a fa tetejére ért, rendkívül ügyességgel egyik fáról a másikra vetette magát. A vadászok gyorsan haladtak utána, hogy lövésre kaphassák. Amikor azonban elég közel kerültek hozzá, meglepetve vették észre, hogy az állatnak vélt jelensége egy tíz-tizenkét éves gyermek, sőtét bőrszínű. Rákiáltottak, hogy álljon meg, amikor is egy férfi és nő is megjelent a lombok között s mindhárom egy óriás fenyőfa ázai között eltűntek. A vadászok megvizsgálták a fát és azt találták, hogy az ágak között egy tágas fészek van csinálva rostokból s egy hasonló fészek van telve szárított halakkal, gyökerekkel, dióval és más ételnelmül. Minden kísérlet hiábavaló volt a három falakó leszállítására. Termetök közép nagyságu, sőtét bőrszínű s idegennemű nyelven beszéltek. Lábszárjuk és karjaik hosszúak voltak s majomszerű ügyességgel mozogtak. A vadászok másnap visszatértek több társukkal, hogy elfoghassák őket, de a fészek már ekkor üres volt.

A „Balaton irásban és képben"
136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Igen alkalmas vízszükségnél. — Rövid használat után mellékeltetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Biz. Décs, 1887. július 3.
Kalodont

nékülözhetetlen fogtiszítószer,

A fogak tisztántartásához csupán szájrivizek nem elég-ségesek. A foghúson mindig ujjalag keletkező ártal-mas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztí-tással kapcsolatban egy frissítőn és antiszeptikusan ható fogtiszító-szerrel sikerülhet; minőnek a „**Kalo-dont**" már az összes kulturált emberekben a legsikere-sebb használatra bizonyált.

Fontos
Cséplőgéptulajdonosoknak!
Szabadalmazott
Dobkosársinek.

Gyárt és szállít:

Első magyar kovácsolható vasöntvénygyár:

Brunner I. L. és Társa

Budapest, V. ker., Váci-ut 162. szám.
Árlapok és árajánlatok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

MEGVAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a VÉRTES-féle Sósbor-szeszt (Fereozpállinkát) szás meg szás fele nyavalya ellen használta és a használati megszabhadúit a bajától. Anyi köszönő levelet hozott és hoz át minden nap a posta — urtól, paraszttól — hazánk min-phen részéből, ugy minmáa külföld legtávolibb orszagaiból, hogy egy egész könyves-ház tele lenne vele, hat mint lyomatnánk, de csak az utoljani szedtünk elő egy párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A Vértés-féle Sósbor-szesz különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik mint fájdalomcsilla-pító *bedörzsölés*, illetve *borogatás*: *köszvény*, *csúz*, *meghülés*, *nyílamlás*, *szúrás*, *szaggatás ellen*, *fejfájás*, *bénulás*, *ficzamodás*, *gyulladás*, *daganatok*, *mell- és torokbántalmak* ellen. — *Levéthordó*, *katoná*, *kerékpáros*, *vadász*, meg minden jár-ó-kelő ember elfarsadt tagjaita új erőt őnt. Mint kitűns. kejeles *pipevezik*ik, a legjobb szolgálatot tesszi a *fejbőr* erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a *száj* ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, felhűsítő, a száját és fogat tisztító szájrivizünk van.

Belsőleg a Vértés-féle Sósbor-szeszt nagyon használ *gyomorgörcs*, *hasmenes*, *rosszullét*, *fejfájás* ellen, mint kellemes *üdítő ital* stb. Különös istenálása arra felé, ahol nincent jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetetlen, egészségtelen vizet ár-talmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a Vértés-féle Sósbor-szeszt majdnem min-den bajnál használható első segítségül. Belsőleg pedig egyhány csepp vesző cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyhány-rúen bedörzsöljük, hogy a baj simuljék.

Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen *legkitűnőbb*,

VEDJEGY.
legmegbízhatóbb a mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meg-tyűződésével vallja:

VÉRTES-féle Sósbor-szesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a Vértés-féle Sósbor-szesz a másénál? — Legalább egy mondja egyik-másik elárúsító, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak míg a leve, és hogy a hatásos, céljának megfelelő szer sohasem drága. A Vértés-féle Sósbor-szesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtánál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértés-féle Sósbor-szesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból sokkal kevesebb kell, mint más faj-tából. Bedörzsölésre pld. a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértés-féle Sósbor-szeszből elegendő egy kávéskanálnyi; szájrivize 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértés-féle Sósbor-szeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértés-féle Sósbor-szesz csekélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal ovább-tart; mint más fajtán, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértés-féle Sósbor-szeszt *schoj* sem lehet kapni, hanem csak 30 filláros, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomatott „*paraszt-védjegy*" és „*Vértés*" név rajtok és e skatnyákot látható. A Vértés-féle Sósbor-szesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyek nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem ritkában megf-

OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon első díjakkal: díszoklevéllel, díszkereszttel és aranyéremmel lett kitűntetve 1 egyszerű üveg Vértés féle Sósbor-szesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona 1 dupla üveg, 2/3-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 3 kor. 1 próbátvegecske 30 l

Kapható Nagykanizsán: *Arnuth Nathán, Balaton Testvérek, Ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt* kereskedésben. Keszthelyen: *Böhm Béla, Kölgvény Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc* rnaknál. Zala Egerszegon: *Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztelets Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály* urnaknál. Marezsall: *Műns és Berger és Wilhelm K.* urnaknál, általában ott, a hol plakátok a fenti védjegyy-el láthatók, valamint közvetlen: VÉRTES L. „*Sas*“-gyógyszertárában LUGOSON.

362—50

Lampionok, Léggömbök, Kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:
FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

687 tk. 908.

154-1

Arverési hirdetemény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Kalmár és Engel cég végrehajlatának Dömötörfy János és neje Zaleczky Mária szentjakabi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 2676 kor. 18 fill. tőke, s járuléka, egy 42 kor. 20 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tvszék területéhez tartozó, s a szentjakabi 95. sz/jkvben + 133-7 b. I. hrz. alatt felvett hamuhazi rét 708 kor. becsértékben

1903. évi június hó 22-én délelőtt 10 órakor

Szent-Jakab község házánál Dr. Rothschild Samu peresesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megartandó nyilvános árverésen eladotni fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1903. évi márc. hó 2. napján.

GÓZONY
kir. tvszéki albiró

Fernolendit

cipőfénymaz a legjobb maz a világon; — e fényerém világos cipőket lükkörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. Viselt, foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből „Lyosin” (lökkörfénymaz altat egész ujja lesz Alap, 1830. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstr. 21. Mindenütt kapható.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszer- és élezereti cikkekre vizsgálati intézetnek (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszer- és élezereti cikkekre vizsgálati intézetnek (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

Ezen cognaknak minden védője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alábbi nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs), készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Egy jó házból való fiu,
ki egy-két középiskolai osztályt végzett,
fűszer- és vaskereskedésben
tanulónak felvétetik.
Izr. vallásu előnyben részesül.
FISCHER SIMON fűszer- és vaskereskedésében
SOMOGY-CSURGON. 152-A.

Kiadó lakás.
Egy három szobás és egy két szobás
lakás
azonnal **kiadó.**
Bővebbet Rákóczy u. 14. sz. alatt.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór
férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.
Nagy választék
a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.
Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór
férfiszabó-üzlete
Erzsébet-tér, Elek-féle házban
Nagy választék
a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kollékre
nagy gond fordítottatik.
Pontos, gyors, azolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

tisztelettel

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. n. 4-5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szemléi részére
vonatkozó minden köslemény.

Kiadóhivatal:

Városházépület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedés.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár petisóra 40 fillér

Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre
vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésbe intéseendő.

Bérmennyel levelek csak ismert kassz
ból fogadattak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Munkatársak: Kévész Lajos.

Csütörtök, június 7.

A kitörült kifejezés.

Dr. Somló Bódog, nagyvárad i egye-
temi tanár, a Természettudományi Tár-
saság egyik ülésén »A társadalmi fejlődés
elméletéről és néhány gyakorlati alkalmazásá-
ról« címmel felolvasást tartott. A fel-
olvasás aztán nyomtatásban is megje-
lent, amikor a felolvasó tanár kollegái
is megismerkedtek belőle a társadalmi
fejlődésnek azzal az örök törvényével
amit már az őskorban is bizonyára
minden gondolkodó fő tudott, — hogy
a különböző társadalmi alakulatokat,
egy-egy korszak uralkodó szellemét s
ennek kinyomatait, hatásának eredmé-
nyeit nem lehet örökkévalóknak tartan-
unk; mert az a soba nem pihenő, örök,
titkos munkáló erő, mely az egész min-
denségben, a mindenségnek legkisebb
porszemében is érvényesül, — mozgásra
delejezi szakadatlanul az emberi agy
idegszárait is, hogy rezgések csodás
erejével változó gondolatokat, itéleteket,
eszméket teremjenek. Szóval: a fejlődés
elmélete szerint az emberi intézmények,

bármilyen erős bölcselmi vagy érzelmi
szálakkal legyen és ez idő szerint egyéni-
ségünkhöz, a nagy tömegek lelkéhez
fűződve, — megsemmisülésnek vagy
legalább is gyökeres átalakulásnak van-
nak kitéve.

Ezt az elméletet, amibe Spencer és
Somló Bódog előtt valószínűleg a kínai
falazat mögött elmélkedve sétáló böl-
csek is szépen, bölcsen belenyugodtak,
— a nagyvárad i jogakademia öt taná-
rának a feje sehogysem vette be. Ahe-
lyett azonban, hogy kollegájokkal vitat-
kozásba bocsátkoztak volna, a könnyebb
részt választották: Somló Bódogot, aki
szerintük állam, vallás és nem tudom:
mi ellen törő tanokat hirdet, egyszerűen
bejelentették a miniszter-papának. Így
csináltak a nagy-gyerekek olyan orszá-
gos kazust Somló Bódog felolvasásából,
hogy az elmúlt héten még a képviselő-
házban is foglalkoztak vele. Még pedig
milyen viharosan!

A néppárti képviselők arra használt-
ták föl Benedek János függetlenségi kép-
viselőnek a Somló-ügyben *Wlassics Gyula*

miniszterhez intézett interpellációját,
hogy közbeszólásokkal támadták a sza-
badkőműveseket; a szabadkőműves-kép-
viselők pedig az ultramontánokat.

A közbeszólásoknak pattogó, gyors
rakétatüzében *Rakovszky István*, néppárti,
így pattant *Köze* egyszerű szavával:

— Ezeket a szabadkőműveseket igazán
ki kellene h.....i!

(Itt egy nagyon inparlamentáris ki-
fejezést használt.)

Erre *Gajáry Géza* visszarakétázott:
— Az ultramontánokat pedig föl
kellene akasztani.

A *Rakovszky* által használt kifeje-
zésre az elnök a következő enunciaciót
tette:

— Azt hiszem, hogy a *Rakovszky*
képviselő ur által használt kifejezés
olyan természetű, amelyet a naplóból
töröltetni kell.

Hát hogy azt a nagyon is inparla-
mentáris kifejezést a naplóból kitörül-
tették, okos cselekedet volt; de mondjuk
ki nyiltan, hogy bátran ki lehetett volna
töröltetni *Gajáry Géza* mondását is.

TÁRCA.

A magyar nép dalaiból.

*Szól a harang, jaj, valakit temetnek,
Gyász-kocsiba egy koporsót emelnek,
Barna kis lány öleli a keresztet,
Azt cesztél el, kit igazán szeretted.*

*Jaj! de boldog az a halott, Istenem.
Van legalább, aki érte könyezzen,
Sélp kedvese ráborul a fejfára,
Ugy zokogja el keservét az árva.*

*Ha én egykor bánatomban meghalok,
Nem lesz senki, aki értem is zokog,
Mert az a lány, kiért szívem epedett,
Hej! a család régóta elfeledett...*

Kardos Jenő.

Szögedében.

„Szegednek népe nemzetem
büszkesége.“ *Kossuth Lajos.*

Mikor a dunántúli ember először kerül az Al-
földre, olyasféle érzés vesz rajta erőt, mintha
tengerre szállana. A dombos vidékhez szokott

szem úgy elmerülhet abba a végtelenségbe, mint
az Océán határtalan látókörsébe. A hegyeket csodá-
láljuk, a folyóvizek örömmel követjük a vonat
ablakából ánde a nagy sikség meg a sima
tenger áhitattal töltik el a lelket. Nem is igazán
érti az a szépet, aki csak szakadozott bércek
honában tudja feltalálni! De megzengette a mi
sikkföldünk bájjait Petőfi már oly szépen, hogy
kár ahhoz másnak is pendíteni.

Jó magam is elméláztam azon az istenáldotta
magyar földön, elannyra, hogy a Budapesten
vett újságot csaknem olvasatlan tettem le, alig
hogy Kőbányát elhagytuk. Ugyis csak azt olvas-
tam volna belőle, hogy ezt a mi termő orszá-
gunkat eladják az osztráknak, németnek, vagy
kinek... pedig hát itt van ez még kalászostul,
legelőstül. Itt él még az a nép, amely ime, minden
állomáson jobban és jobban megtölti a vonat
ot és megy be, ki Czeglédre, ki Kecskemétre
a pünkösdi ünnepekre.

Kecskeméten, mondok, bekebelezünk egy kis
friss gyümölcsöt, mert innen viszik Európa-szerte
a legjava fajtákat. Nagykoröson ugyan már kinál-
gatták a „csörösnjét“, de én vártam Kecskeméti-
t. Itt azonban — narancsossal akartak lefozni. —
„Cserösnnyéjük“ nem volt. (Kecskemét lám még
ezt is másképp mondja, mint Nagykorös!) Ugy-
látszik Londonba kell a magyarnak menni, hogy
az idevaló gyümölcsöt élvezhesse. De a város
határában már láttuk nyomát a tenyészláknak,

melyek jó sűrűn vannak ültetve a homokos szőlő-
táblák közé. Azontul következnek a gabonaöldek,
le egészen a szemhatárig. Zöldellő élet az egész,
ahol még a magányos nyárfá is toronyrak látszik.

Mikor a nótabeli híres doromsai szelmalmok-
hoz értünk, megereadt az eső és zuhogó záporban
robogtunk be a Tiszavidék gyöngyébe, Szegedre,
azaz bocsánat: Szögedbe. Meg is telt a lövönat
mint a senánesszekér. (A régi pesti emlékek! Itt
még kürttel riasztgatják a sinekre tévedő embe-
reket és a kocsisok töléé- tutolása itt ép oly
jellemző utcai zaj, mint nagyvárosban a villamos
vasut ezen ezen- csöngetése.

Már-már kétségbejött az idő; azt hittem
valami második Salzburgba jöttem, ahol a nap-
sugarat ugrólólván csak híreből ismerik. De hát
nem szoktam én a víztől megijedni, még Szöge-
dében sem, ahol pedig minden nagyobb esőzés
az árvizet juttatja az embernek eszébe.

Bár adna a magyarok istene sok olyan várost
e hazának mint Szeged! Céltudatosan és modernül
épitették fel a 79-iki katasztrófa után. Köz- és
magánépületek egyaránt izléssel, szolidan épitvék,
s az utcasorokon meglátászik az előrelátó terv-
szerűség. Az a remek tornyu barok városháza
nekem szászorta jobban tetszett, mint akárhány
fővárosi rengeteg palota, pláne abból az új faj-
tából, amelyiket úgy diszítik, mintha szürszabó
és nem épitész csinálta volna a tervezetét. Ide
nomen: »magyar épitőstílus«. A középületek

Férfi- és gyermekruha

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltőbb árakon

Czipő- és kalapraktár

Ilj. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA. Erzsébet királyné-tér t. számú volt Weiss üveges-féle helyiségben.

vel a ipari cikkeket megszerezzük és nagy nemzeti befektetéseink kamatait fizetjük. De konstataálni kívánjuk azt, hogy a természet ma már nemcsak a kalászosokat kell értenünk s hogy az aratás benső jelentőségében és gazdasági értelmében is változott. A magyar gazdára ebből az a kötelesség hárul, hogy felismerje a haladás szükségét és lehetőségét. Azon meggyőződésben kell lennie, hogy munkája, küzdelme nem reménytelen, hogy a mezőgazdaság prosperálása nem külső, tőle távolabb álló tényezők vagy érdekkörök fogsáitól, nem az elemek önkényes játéktól, hanem a gazdálkodónak szakértelmétől, munkaerejétől, számításától és szívóságától függ első sorban.

Magyarországnak a szentterményekben való aratására aránylag elég kedvezők ma a kilátások. Az időjárás hatása alatt a vegetáció szépen fejlődik s ha elemi csapások a más kártékony tényezők nem rontják meg, talán a tavalyihoz hasonló lesz a termés az idén is. Hogy minő exportviszonyok lesznek a jövőre, azt még nem tudhatjuk. Az idén járnak le a kereskedelmi szerződések: ujákról kell gondoskodni s az általános védvamos irányzat mellett kiszámíthatatlanok a külforgalmi alakulatok. Mindenesetre mi is gondoskodunk mezőgazdaságunk kellő védelméről s az új kiegyezésnek azon vívmányai, a melyek az új vámtarifában foglaltatnak, bizonyára érvényesülni is fognak. Egy okkal több, hogy a gazdák el ne veszítsék önbizalmukat és kitartásukat.

De bárminő legyen is a kalászok aratásának eredménye, bármiként is alakuljanak exportviszonyaink az új kereskedelmi szerződések órájában, gazdasági fejlődésünk nem fog megakadni. Az esetleges terméscsökkenést kiheverjük, a súlyosabb versenyt erőnk megfeszítésével paralizálni iparkodunk, de mindez a küzdelem csak annál erősebb sarkantyuja lesz gazdáink azon törekvésének, melyely a magyar mezőgazdaságot az okosság, a többoldalú produkció s a világpiac igényeihez való alkalmazkodás tekintetében teljesen modern színvonalra emelni igyekeznek.

HIREK.

— **Ügyészségi megbízott:** Az igazságügyi miniszter dr. Fábán Zsigmond nagykanizsai ügyvédet a nagykanizsai kir. ügyészség kerületéhez ügyési megbízottul rendelte ki.

— **Főgimnáziumi ünnepély.** Lapunk csütörtöki számában már felhívtuk a nagyközönség figyelmét a főgimnázium e hó 8-án megtartandó záróünnepélyére, a melynek teljes műsora a következő:

1. Rákóczy-nyitány. Előadja az ifj. zenekar.
2. A drámairó. Vig monolog Latzkó Andortól. Előadja Szalay János 8. o. t.
3. Tavasz dal, Böttcher Agostól. Előadja a főgimnázium férfikara.
4. Népdal-egyveleg. Előadja a zenekar.
5. Jelentés a Gyakorló-iskola ez évi működéséről. Felolvassa Tóth István köri főjegyző.
6. Népdal-egyveleg. Előadja az ifj. vegyeskar.

Tíz perc szünet után:

1. Gyere hazra édes anyám... Magyar népballada. Zenekisérettel előadja az énekar.
2. A vén cigány. Melodráma. Szavajta Kaffka József 7., zongorán kíséri Tóth István 8. o. t.
3. Loreley-trió Nesvadba József I. Hegedűn előadja: Sauermann József 8. és Kráky István 5., zongorán kíséri Tóth István 8. o. t.
4. Jelentés a beérkezett pályaművekről. Felolvassa Csóti Márk, a Gyakorló-iskola a. e. i. vezető-tanára.
5. Záróbeszéd. Tartja a főgymn. igazgatója.

6. Rákóczy-induló. Zenekar kísérettel előadja a vegyeskar.

Az ünnepélyt a Polgári Egylet dísztermében fogják megtartani. Kezdeté pontban fél ötör. — Külön meghívók nem lévén, az igen tisztelt szülőket ez uton hívja meg a vezetőség.

— **Juniális Csáktornya.** — Kitérően sikerült mulatságot rendezett a Zrinyi Károly képezdei tanár vezetése alatt álló Csáktornyai Iparos Ifjuság Egyesülete pünkösdhétlőn Csáktornyai Hencsey Gábor kerthelyiségében. Találkozója volt ez a mulatság Csáktornya polgárságának kivétel nélkül, mely annyiban bír különös fontossággal, hogy első föllépése volt a fiatal egyesületnek, mely még csak karácsonykor alakult meg a önművelődési célokon kívül elsősorban hazafias intenciókat van hivatva szolgálni az idegenajku iparos-ifjuság körében. A mulatság az egyesület fölvonulásával kezdődött, melynek tagjai zászló alatt, fölökördözve, zeneszó mellett járták be a város utcáit és vonultak az egyesület helyiségéből a mulatság színhelyére, mely zászlókkal, lampionokkal, virágfüzérékkel szépen fel volt díszítve. A juniális jövedelme 240 kor. volt s d. u. 3 órától reggel 6 óráig tartott s táncsal és konfettivel volt összekötve.

— **A püspökök vendége.** Szombathelyről jelentik: — E hó 4-én itélkezett a szombathelyi törvényszék Szendrei (Strassnoff) Ignác felett, kinek üzemleiről akkor hírt adtunk. A tárgyalás megkezdésekor Szabó elnök felolvassa az általános életrajzi adatokat, melyek szerint Szendrei Mátészalkán született 1868-ban, izraelita, hat gimnáziumi osztályt végzett, őrmester volt a 16. huszárezredben, négy nyelven beszél. Elnök ezután felolvasta Szendrey eddigi bűnlajstromát, amely igen terjedelmes volt. Szendrei a tárgyalás folyamán semmit sem tagadott és elmondta legutóbbi csalási történetét: 1902. december 20. előtt pár nappal táviratozott Bende Imre nyitrai püspöknek, hogy 20-án odaérkezik. A sürgényi atá Vértessy Géza miniszteri tanácsos nevét írta. A püspök rokona a Vértessy-családnak, amit Szendrei nem tudott. Bende püspök igen szívesen fogadta állítólagos unokacsécsét, akit nem látott, mióta a gyermekkorából kikerült. A 78 éves püspök gyakran terelte a beszédet családi dolgokra, de Szendrei kitért a kérdésre elől s többnyire magát a püspököt engedte beszélni. Segítségére volt ebben az is, hogy az agg püspök nagyot hall. Szendrei három napig időzött Nyitrán és utolsó napon pénzzavarára hivatkozva, melybe állítólag gróf Nickyért való jótállása sodorta, gróf Bathhány Vilmos kanonoktól rövid időre 800, Bende püspöktől 2000 koronát csalt ki. Mihelyt a pénz a kezében volt, azonnal elutazott. A siker főbátorította és január hó 5-én már Szombathelyen dr. István Vilmos püspök vendége volt, szintén mint Vértessy Géza miniszteri tanácsos. Sokkal érthetőbb, hogy itt le nem leplezhették, mert Nyitrán annyit mindent tudott meg a Vértessy-család és a főpapi kar benső dolgai-ról, hogy talán maga az igazi Vértessy se tud többet. A szombathelyi püspöktől 6000 koronát csalt ki Szendrei. A bizonyítási eljárás befejeztével, valamint a vád- és védbeszéd elhangzása után a törvényszék kihirdette az ítéletet, mely szerint Szendrey [Strassnoff] Ignác vádlottat büntösnak mondta ki és összbüntetésül az ítélet foganatbavételétől számítandó két évi és kilenc havi fegyházra, melyből azonban február óta tartó előzetes letartóztatása és vizsgálati fogsága nltai három hónap kitöltöttnek vétetik és a fegyház-büntetés kitöltésétől számítandó 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére ítélték. Az ítéletben egy a vádlott, mint a közvéddő is megnyugodott, így az jogerőssé vált.

— **Tavaszi mulatság.** A becsehelyi tanuló-ifjuság a szegény gyermekek felruházására július hó 14-én, vasárnap a becsehelyi felső erdőben (az erdőc-háznál) tavaszi mulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 80 fillér. Felülfizetése köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté délután órákor. Kedvezőtlen idő esetén a reá következő vasárnap fog megtartatni.

— **A három cenzál.** Zalaegerszege e hó 3-án országos vásár volt. Három bácsi ai gyerek, névleg Jancsovics György, Kubatovics Antal és Gibicz János szintén eljötték a vásárra, hogy ott mint Gibicz mondja: „cenzálkodjanak”. De a vásár állítólag nem sikerült, mégis találak Gibicz-

nél mintegy 125 koronát, melyből hogy a csendő-rök egész pénzét el ne vegyék, 2 drb. 50 koronás és egy tíz koronás bankjegyet szájába rejtett el, Kubatovics 1 drb. 20 koronás aranyt ugyan-csak így vélt megmenteni. — A három cenzál-egy került a gelsei csendőrség, majd a nagykanizsai kir. ügyészség, illetve járásbírószék elé, hogy a vásárról való visszautazásban Jancsovics György keze Dancsák József pacsai lakos, jó-módu parasztagzda zsebébe tévedt, mit Bauer vasuti kalauz észrevett és a cenzál urakra rá-ijesztve, azt mondta, hogy Nagykanizsán átadja őket a rendőrségnek. — A három utazo — úgy látszik — nem igen óhajtott megismerkedni rendőrségünkkel és 60 kilométer gyorsasággal robogó gyorsvonatról Rajk és Gelse állomások közt leugrottak. A cenzálok valószínű nem elő-ször hagytak el ily módon a vonatot, mert egyik-nek sem történt a legkisebb baja sem. A baj csak ezután érte őket utól, a mennyiben vasuti munkások elfogták őket és átadták a gelsei csendőrségnek, mely csütörtökön reggel behozta őket Nagykanizsára. Kubatovics és Gibicz nyugod-tan várják a jövőndőt, nem úgy Jancsovics György, ki semmiképp nem tudott megbarátkozni a hely-zettel, sőt midőn lefenyképezés véget pntelen d. u. a sauronos fogházörök a fényképeszhez kísérték a társaságot, Jancsovics hogy ezen procedurának alá ne keljen magát vetnie olyan leltűnést keltő renitenciat tanusított az egész uton, hogy vasba kellett verni. Lajposzig Antal kir. al-járásbíró lett volna hivatva szombaton ez ügyben ítélni, mert eddig nem volt a ha-rom cimora egyébbel vádolva, mint lopás ki-serletével és kibágással, mely utóbbi azzal követték el, hogy a vonatból kiugrottak. — Mivel azonban mire ítéltre került volna a sor, már két távirat is érkezett be, hogy Varga Ist-ván vasmezei újlaki lakostól a zalaegerszegi vá-arón 120 koronát elloptak, szinte bizonyos-nak látszik, hogy a három cenzál a zalaeger-szegi vásáron mégis csak csinált üzletet. Dr. Kondor Jenő kir. ügyészségi megbízott ezen táviratok alapján a tárgyalás hétfőre való elna-polását kerte, mely időre Varga István újlaki lakos is itt lesz, ki valószínű, hogy a három cenzálban egerszegi ismerősökre fog találni. — A vádlottakat dr. Bród Tivadar ügyvéd védi.

— **Vizsgálatok sorrendje a nagykanizsai m. kir. állami polgári fiu- és leányiskolában az 1902—1903. tanév végén a következő:**

- Június 15-én d. e. 8—12. Az I. a) leányosztály vizsgálata.
 " 15-én d. u. 5—6. Az I. a) és I. b) leányosztály torna-vizsgálata.
 " 16-án d. e. 8—12. Az I. b) leányosztály vizsgálata.
 " 16-án d. u. 5—6. A II. leányosztály torna-vizsgálata.
 " 17-án d. e. 8—12. A II. leányosztály vizsgálata.
 " 17-én d. u. 5—6. A III. és IV. leányosztály torna-vizsgálata.
 " 18-án d. e. 8—12. A III. leányosztály vizsgálata és az I. II. oszt. magántanulók írás-beli vizsgálata.
 " 18-án d. u. 2—6. A I. II. oszt. magántanulók szó-beli vizsgálata.
 " 19-én d. e. 8—12. A IV. leányosztály vizsgálata és a III. IV. osztály magántanulók írás-beli vizsgálata.
 " 19-én d. u. 2—6. A III. IV. oszt. magántanulók szó-beli vizsgálata.
 " 20-án és 21-én szünet.
 " 22-én d. e. 8—12. Az I. fiúosztály vizsgálata.
 " 22-én d. u. 5—7. A fiúiskola torna-vizsgálata versenyel.
 " 23-án d. e. 8—12. A II. fiúosztály vizsgálata.
 " 23-án d. u. 2—6. A VI. fiúosztály vizsgálata.
 " 24-én d. e. 8—12. A III. fiúosztály vizsgálata.
 " 24-én d. u. 2—5 $\frac{1}{2}$. Az V. fiúosztály vizsgálata.
 " 24-én d. u. 5 $\frac{1}{2}$ —6. A IV. V. VI. fiúosztály ének-vizsgálata.
 " 25-én d. e. 8—12. A IV. fiúosztály vizsgálata.
 " 26-án d. e. 8—12. Magántanulók (fiúk) írás-beli vizs-gálata.
 " 26-án d. u. 2—6. Ugyanezek szó-beli vizsgálata.
 " 27-én szünet.
 " 28-án d. e. 8—10. „Te Deum” és a tanév bezárása.

Június 15. és 16. délelőtt a leányiskola rajakiállítás a rajsteremben.

Június 18. és 19. délelőtt a leányiskola kézimunka-kiállítás a rajsteremben.

A nyilvános vizsgálatokra az érdekelte szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja Nagykanizsán, 1903. június 6.

Az igazgatóság.

— **Borbélysegédek mozgalma.** Megemlékeztünk arról, hogy a helybeli borbélysegédek mozgalmat indítottak az iránt, hogy munkaadóiktól több szábad időnyerjenek. A mozgalom némi. és

véleményünk szerint elég sikerrel járt, amennyiben a munkaadók megegyeztek abban, hogy üzleteiket június és július hónapokban vasárnaponként d. u. 4 óra helyett már déli 12 órakor bezárják. Ezen kedvezményt utóvégre az egész esztendőben meg lehetne adni.

Öngyilkos kasszáné. Csáktornáról írják: A varasdi Drávahidnál minap hajnalban egy varasdi kávéház pénztárosnője öngyilkossági szándékából beleugrott a Drávába. Ezt meglátta Horvát István alsó-levendai csendőrmeister, átfutott a Dráva hídján levette felső ruháját és az öngyilkos után a Drávába vetette magát. — Sikertült a nőt még élve kiszabadítani a folyóból, azonban mikor a partra vonszolta, az öngyilkos nő szívvelhűdés következtében meghalt.

„Vel Kanizi“. Egy képpen címezett levél érkezett Nagykanizsára: Poglavarstvo slob. i kraj. glavnoa grada Zagreba. Broj 25,996.

Slavonoma kotarskomu uredu

(Stuhlrichteramt.)

Sluibeno

U poslu javne uprave presto u or postarine.

Vel Kanizi.

Mint a horvát szövegből olvassuk: a levelet a zágrábi polgármesteri hivatal intézte a nagykanizsai szolgabírói hivatalhoz. A horvát szöveg ellen semmi kifogásunk, de igenis van a Stuhlrichteramt és a Vel-Kanizi ellen. Nem akarják a magyar szót Horvátországban leírni, még ha városnév is s mivel a „slavonoma kotarskomu“ históriákat nálunk nem értik, németül biggyesztik oda a Stuhlrichteramtot. — Micsoda féktelen gyűlölet!

A gazdasági népoktatás. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányzatának egyik legértékesebb irányzata, hogy a nemzet zömét képező földmivelő néposztály érdekeit a népoktatás keretében a gazdasági ismétlő iskolák létesítése által félkaróttá s utat nyitott a népoktatás szociális feladatainak sikeres megoldásához. A gazdasági ismétlő iskolák ország-szerte nagy népszerűségnek és elterjedésnek örvendenek. Hét év előtt adta ki a miniszter az erre vonatkozó tervezetet és tantervet s ma már közel kétezer gazdasági ismétlő iskola van működésben. Wlassics miniszter a gazdasági népoktatást az eddig szerzett tapasztalatok alapján külön törvény által kívánja szabályozni. — Az iparosok oktatása felől már az 1884: XVII. t.-c. kötelezőleg gondoskodott; legáltalában is olyan nyomós okok szólnak emellett, hogy a nemzet legnagyobb részét képező földmivelő néposztály ifjúságát külön törvény által szabályozott módon oktassuk olyan irányban, amelynek jövő életfoglalkozásában hasznát veszi. Ezen törvény, amely a 13—15 éves, tehát még a tanköteles korban lévő mindkét ifjúság gazdasági (haztartási) képzését, főleg gyakorlati irányban biztosítani, szívesen kapcsolódna a kormány azon akciójához, amelylyel a szociális bajokat orvosolni kívánja. Wlassics miniszter a gazdasági népoktatásra vonatkozó törvényjavaslat elődói tervezetének elkészítésével Halász Ferenc miniszteri osztálytanácsos, a népoktatási ügyosztály főnökét bízta meg.

Villámcsapás a robogó vonatra. Szerdán délután nagy zivatar vonult végig Sopron környékén miközben a vilám beledőltött egy robogó vonatra és Möricz Jánost, a Déli Vasút kalauzát agyonváltotta.

Vandalizmus. A nemesvidi temetőben a sírásó több sirt gyanusnak talált. Az ottani csendőrör s megvizsgálta a jelzett sírokat s tény-

leg konstatálta, hogy három nő sírját felbontották, néhány ruhadarabot leloptak róluk, a tetemeiket pedig megsejontították. Ugy látszik elmebajos ember rémlettéről van szó. A csendőrség, mely az esetről a márczali járásbírósnak már jelentést tett, a nyomozást folytatja, mert nincs kizárva, hogy még más sírokat is megbolygattak.

Talált tárgyak. Folyó hó 3-án Nagykanizsa VI.—VII. ker. Szent Flórián terein egy erszény csekély összegű pénzzel találtatott. Mult hó 31-ről 1-ére átmenő éjjel Főut Weiser-ház előtt egy kalap találtatott. Folyó hó 4-én Petőfő-uton egy pár arany fülbevaló találtatott. — Felhívtnak a fent elősorolt tárgyak igazolt tulajdonosai, hogy azok átvétele végett hivatalos órák alatt a rendőrkapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

Nagy szerencse annak, ki néhai özv. Mattos Józsefné házáat megveheti, mely Csengeri utca 40. sz. a áll, az örökösök kielégítése céljából olcsó áron azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt Mattos Ernő.

Tanítás-ügy

— Hivatalos. —

A „Zalamegyei Ált. Tanítótestület“ elnökétől.

64. sz. — 1903.

A »Zalamegyei Ált. Tanítótestület« valamennyi járási köre Tekintetes Elnökségének.

A központi választmánynak f. évi május 20-án, Zalaegerszegen tartott üléséről szóló jegyzőkönyvet tisztelettel megküldöm.

Nagykanizsán, 1903. június 4.

Kartársi üdvözléttel:

Szalay Sándor s. k. megyei tant. elnök.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Zalaegerszegen a Zalamegyei Általános Tanítótestület központi választmányának 1903. május 20-án tartott rendes üléséről.

Jelnevannak: Szalay Sándor elnök, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Kertész József alelnök, Poredus Antal főjegyző, Szabó István jegyző, Krámer Lajos könyvtáros, Banekovich János penztáros Nagykanizsáról; Hajgató Sándor a nagykanizsai, Csáthó Alajos a keszthelyi, Csizsár József a zalaegerszegi, Éles Károly a sümegi járáskörök elnökei, Sáringger Károly és Selmeczy Imre a nagykanizsai, Banfi Alajos a sümegi. Novák Mihály és Tikk László a zalaegerszegi járáskörök képviselői.

I. Szalay Sándor, tantesületi elnök, az ülést megnyitván, a választmány nevében melegen üdvözi az ülésen jelenlevő dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő urat. Kir. tanfelügyelő ur, miután a központi választmány kitüntető figyelméért köszönetet mond, a maga részéről azon hó óhaja kapcsán üdvözi a központi választmányt, hogy az a zalamegyei általános tanítótestületnek nemcsak ügyvezető, hanem egyúttal szíve és szellemi központja is legyen.

II. A tantesületnek 1902. július 3-án Szentgróton tartott közgyűléséről fölvetett jegyzőkönyve megküldetvén az ó-sze járási köröknek, fölolvastattak véteik és hitelesíteték.

III. A mai választmányi ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Hajgató Sándor és Selmeczy Imre küldeték ki.

IV. Elnök jelenti, hogy a zalaegerszegi köz-

gyűlés határozatait fogantatosította. A módosított alapszabályzatot fölterjesztette a vallás- és közoktatásügyi Miniszteriumhoz, bonnan az jóváhagyással visszaérkezvén kinyomatta és kellő számú példányban megküldte a járási elnököknek, kik már egészen az új alapszabályzat szerint járják el és az évi közgyűléseiket az új rend szellemében tartották meg, kivéve a Muraközi Tanító Kör, mely közgyűléset nem tartotta meg. Ez iránt kérdést is intézett a járási elnökök, aki azonban a közgyűlés elmaradásának megokolása nélkül csak annyit válaszolt, hogy a Muraközi Tanító Kör őszszel fogja megtartani közgyűlését s akkor teljesíteni fogja az alapszabályzatba foglalt kötelezségét.

Az Országos Bizottság elnökségéhez felküldötte a tanító fizetések rendezése, az ifjúság erkölcsi megóvása, a »szakzerű tanítóképzés és képesítés tárgyában hozott határozatokat« megnyunyással tapasztalta az Országos Bizottság mult évi augusztus 19- és 20-án tartott közgyűlése alkalmával — melyen személyesen vett részt — hogy azok lényegökben az Orsz. Bizottság határozataiban is érvényesültek.

Az Eötvös-alap elnökségéhez fölterjesztette a megyei közgyűlések azt az óhajt tartalmazó határozatát, hogy a Tanítók Háza egy szobája nehaj Krób Pál, zalamegyei kir. tanfelügyelő nevével neveztessek el. Ezt az óhajt az Eötvös-alap ugyancsak mult évi augusztus 18-iki közgyűlésén, melyen szintén személyesen részt vett, határozta el ki is mondották. — Az általi tanító fizetés-rendezési mozgalma alkalmával megkereste a járási körök elnökeit, hogy a járási kör anyagi körülményeinek mért összegű támogatással járuljanak az egésztanítószáz anyagihelyzetének jövőjére kiható mozgalomhoz. Elismeréssel említi meg, hogy a járási elnökök és körök készséggel tettek eleget megkeresésének. A mozgalom anyagi támogatása céljából a központi penztárból is utalt ki hozzájárulási összeget. Ugy erről, valamint egyéb, a penztári érintet kiutalásról a részletes előterjesztések során is szó lévén, ezuttal jelentésének csak általánosságban való tudomásul vételét kéri.

A központi választmány az elnöki jelentést általánosságban tudomásul veszi.

V. Elnök fölhívta a járási köröket, hogy a »Magyarországi Tanítók Országos Bizottságába,« — melybe az alapszabályzat 2. §-ának f.) pontja szerint minden járási kör egy képviselőt küld, egy-egy képviselőt választanak. E fölhívásnak a zalaegerszegi, nagykanizsai és sümegi járási körök eleget is tettek. A zalaegerszegi járási kör képviselőül kiküldötte: Békefi Elek igazgatótanítót; a nagykanizsai járási kör: Hajgató Sándor polg. isk. tanárt; a sümegi járási kör pedig: Éles Károly tanítót. — A keszthelyi járási kör aként határozott, hogy az Országos Bizottságba nem kíván állandó képviselőt választani, hanem fölhatalmazza elnökét, hogy ez irányban a kör nevében időről-időre alkalmasszerűen jelentkezék.

A választmány megkeresi a »Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának« elnökséget, hogy a »Zalamegyei Általános Tanítótestület« részéről a képviselők sorába fölvenni sziveskedjék:

Szalay Sándor (I. Nagykanizsán) központi elnökön kívül, Békefi Elek (I. Zalaakoppany), Hajgató Sándor (I. Nagykanizsán) és Éles Károly (I. Sümegen) kiküldötteket és őket már a legközelebbi közgyűlésre hívja meg, elküldve nekik egyúttal az Országos Bizottság alapszabályzatát is. A maga részéről viszont megbizná az elnököket, hogy a »Zalamegyei Ált. Tanítótestület« alapszabályzatát az Országos Bizottság elnökségének küldje meg.

VI. Elnök jelenti, hogy a módosított alapszabályzat 21. §-a szerint a központi választmányba képviselőül küldettek: Tikk László, Novák Mihály a zalaegerszegi; Sáringger Károly, Selmeczy Imre a nagykanizsai, és Banfi Alajos a sümegi járási kör részéről.

Tudomásul szolgál.

Divatáru-üzletünk

helyiségeit Boronkay Károly urnak f. évi augusztushó 1-én elköltözködésünk folytán átadjuk.

Ezen időg legujabb divatu áruinkat igen olcsó árban árusítjuk, miről a nagyérdemű közönség magának meggyőződést szerezhet.

A n. érd. közönség látogatását kéri

FANTL TESTVÉREK Nagykanizsán.

VII. Az Országos Bizottság részéről leküldött „A tanítóegyesületi élet fejlesztése” című tételt közgyűlésben csak a nagykanizsai járáskör tárgyalhatta.

Ennek javaslata így hangzik:

„A tanítóegyesületi élet fejlesztésére nézve ügyekhez minden tanító a felekezeti tanítókat is a kör tagjai közé bevonnai a keresztessék meg a központi választmány, hogy keresse meg az Országos Bizottságot az iránt, hogy a felekezeti testületek vezetőseivel átírva, bírná rá őket, hogy ők is, miként a többi egyesületek, az Orsz. Bizottságra képviselőket küldve, az ország összes tanítóival harmóniába lépjenek.”

A zalaegerszegi járási kör választmányi ülésben tárgyalván a tételt, határozatul kimondja: 1.) nem helyesli az alapszabályzat azon rendelkezését, mely az eddigi két járásköri közgyűlést eggyre redukálta, törvénytelen intézkedésnek tartja, mert tételen törvényi nem lehet miniszteri rendelettel megválasztani; 2.) fenntartja a választmány és újra megismelt az 1902. évi február hó 17-én tartott gyűlésen hozott határozatát, mely így szól: — „A választmány fenntartani óhajtja az eddigi gyakorlatot, hogy a megyei választmány — melyhez a járásköri elnökök is tartoznak, együttesen intézze egy a megyei, valamint a járási ügyeket s szabadságában álljon a járáskörnek a központ által megállapított munkaprogramot kibővíteni. A tanszerek, tankönyvek bírálatába a járáskörök is bevonassanak. Miután a járáskörök érzékel magukban annyi hivatást, hogy ily dolgokat bírálni tudjanak a járáskör azon óhaja ki ad kifejezést, hogy a Nagyméltóságú Miniszterium a bírálatra szánt tankönyveket, tanszereket adja ki azon megyei központoknak, melyekhez bizalma van, hogy azok ismét a legalkalmasabb járáskörnek adják ki bírálat végett.”

A választmány a tanítótestületi élet fejlesztése tárgyában egész terjedelmében elfogadja, illetőleg magáévá teszi az Országos Bizottság kebeléből kiküldött bizottságnak erre vonatkozó s a Hivatalos Értesítő 1903. április 1-én megjelent 2. számában közölt javaslatát, s a maga részéről a 15-ik §-hoz folytatónál fölvetetni kéri: „Megkeresendő a Nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi Miniszter Úr, hogy a bírálatra benyújtott tankönyveket és tanszereket a rendes bíráló bizottságon kívül a megyei tanítótestületeknek is adja ki érdemleges megbírálásra.” — A 28. § pedig, mely következőleg szól: „A fuvar és napidíj az állami tisztviselő fuvar- és napidíjainak megfelelőleg állapíttassék meg. Fuvar- és napidíjakban minden tanító részvesztőn egy a köz-, mint a járásköri gyűlések alkalmával” — toldassék meg a következő hozzáadással: — „s ez a közgyűlésen résztvevő tanítóknak a közgyűlés és lefolyása után a vezető elnök által azonnal kifizetessék, — vagy amennyiben a tanítói közveleménynek sokkal meglehetőbb volna: minden tanító részére, — az iskola jellegére való tekintet nélkül, — a megjelenszre való kötelezettség mellett egy általános összeg utaltassék ki a megyei tanítótestületi elnök kezéhez.”

VIII. Az Orsz. Bizottság részéről leküldött, „A népi iskolai szakfelügyelő” című tételt a nagykanizsai járási kör közgyűlésben tárgyalván, határozatul kimondotta, hogy a népi iskolai szakfelügyelet kérdésére vonatkozólag az a véleménye: „orlatnának fel a mai tankerületek kisebb körzetekre s e körzetek egy-egy jelebbő tanító vezetésére s felügyeletére alatt állnának, kiknek legközelebbi felelőseik a megye kir. tanfelügyelője lenne.”

A zalaegerszegi járási kör választmányának véleménye ez: „Hivassék fel a kormány figyelmére arra, hogy a népi iskolai szakfelügyeletet olyképpen lehet leggyorsabbban megteremteni, ha több politikai járás egy köré ataku s annak élére szakfelügyelőnek egy — legalább 20 évi gyakorlattal bíró — elemi népi iskolai tanítót nevez ki és ezek fölé a megyei tanfelügyelőket.”

A választmány a zalaegerszegi járáskör indítványát azzal a módosítással fogadja el, hogy kinevezésére ne 20, hanem csak hósabb idejű,

kiváló működés jogosítson és a kör tanfelügyelői sorából neveztesse ki a kir. tanfelügyelőket.

IX. Az Orsz. Bizottság részéről leküldött, „Az ország összes tanítóinak fizetésrendezése” című tételre a zalaegerszegi és nagykanizsai járási körök az Orsz. Bizottság javaslatát fogadják el. A sümegi járáskör határozata ez: „Amennyiben az állam saját tanítóinak fizetését rendezi, indítványozza, hogy az iskolafentartó községek is felekezeti utasításnak tanítóiknak az állami tanítók számára megállapított jövedelem biztosítására és amennyiben erre képtelenek, a megfelelő állami ellenőrzésjogúakkal kikötésével pótolja illetményeiket az állam. Ezen cél elérésére ajánlja, hogy a központ terjesztessen kérvényt a képviselőházhoz, a járáskörök pedig képviselőiket kérjék föl támogatásra; fölkérendő továbbá a püspöki kar is.”

A választmány az Orsz. Bizottság fizetési tervezetét fogadja el, de a c.) ponthoz meg fölvetetni kívánja, hogy: „A tanítói fizetéseket az állam szedje be és azt a tanító a kir. adóhivatalból kapja meg.”

X. Elnök előterjeszti, hogy a járási körök az Eötvös-alap ügyének támogatására kérvényből, egyúttal annak megvitátására is óhajtotta, hogy minő módozattal volna keresztülvihető az, hogy a megyei tanítótestület tagjai bizonyos egyetemleges kötelezettséggel lépjenek az Eötvös-alap tagjai sorába. Az egyetemleges kötelezettséggel való belépés megvitátására nem bocsátkoztak ugyan a járási körök, de a legbiztosabb elismeréssel és örömmel jelenti, hogy azok a humanitárius intézményhez méltó lelkeséggel és önzetlenséggel karolták föl az Eötvös-alap ügyet; s ha a példás lelkesedés tiszta szent tüze nem lobad, ez a mozgalom egyik legfényesebb történeti emléke lesz a zalamegyei tanítóegyesületi működésének.

Megismerteti az Aradvédeki Tanítóegyletnek az Eötvös-alap kötelekbe egyetemleges kötelezettséggel történt belépése módozatát. — Bemutatja az Ungvármegyei Alt. Tanítóegyesület a iratát, melyben az egyetemleges belépést a tagsági díjnak 2 koronára leendő leszállításával óhajtja.

A központi választmány az Eötvös-alap érdekében folyó lelkes mozgalmat örömmel üdvözlő és melegen óhajtja, hogy az a mozgalom folyton nagyobb méretűvé és általános hatásúvá fejlődjék. E végből magáévá teszi az Ungvármegyei Általános Tanítótestület indítványát és megkeresi az Eötvös-alap elnökséget, hogy a tagsági díjnak 2 koronára leendő leszállítási kérdését mérlegelni s erre vonatkozólag a legközelebbi közgyűlés elé javaslatot terjesztetni sziveskedjék.

XI. Elnök előterjeszti, hogy a Miniszter ur a Zalamegyei Alt. Tanítótestületnek állami népoktatási intézeteknél alkalmazott tagjai közgyűlési utiköltségei és napidíjai fődötetűl 988 koronát utalt ki aként, hogy az esetleg fennmaradó összeg pályadíjait használatra dő: 1902-ben fennmaradt 119 kor. 7 fillér. Felhívta tehát a járási köröket, hogy a központi választmányhoz pályateteiket küldjenek be. A zalaegerszegi járási kör a következő pályateteleket ajánlja:

- 1.) A gazdasági ismétők iskolák.
- 2.) Az erkölcsi nevelés anyaga.
- 3.) A vallásos és hazafias nevelés összhangba hozása.
- 4.) Fegyvertartás az iskolában és iskolán kívül.

A nagykanizsai járási kör ajánlott tetelei ezek:

- 1.) Mi módon ápolhatja a tanító leghatasosabban a hazaszeretetet az iskolában és iskolán kívül a nép között?
- 2.) A községesség megróvása érdekében mit tehet a tanító a nép között és az iskolában?
- 3.) Hogyan rendezze be a tanító iskolájának társadalmi életét, és minő feladatok várnak itt rá, hogy legjobban megfelelhessen azoknak a nevelési kötelességeknek, melyeket a hazafias, valóságos emberszeretet, jellemesség, közegességi, munkaszeretet elvárnak tőle?

A sümegi járási kör a következő pályateteleket ajánlja:

- 1.) Mikképpen rendezze a tanító az iskolai hazafias ünnepeket, hogy ezek a községbeli lakosság hazafias érzelmenek és erkölcsi világának emelésére is szolgáljanak?
- 2.) Az olvasástanítás újabb irányai, ezek előnye vagy hátrányai az irvoalvasással szemben.
- 3.) Az iszákosság.

A központi választmány a beérkezeti pályatetelek közül „Az olvasástanítás újabb irányai, ezek előnye vagy hátránya az irvoalvasással szemben” című tételt tűzi ki pályatételül.

XII. Elnök indítványozza, hogy a 120 l. o. o. nara kiegészülő pályadíjösszeg aként osztassék föl, hogy a legjobb munka 60 korona, a második 40 korona és a harmadik 20 korona pályadíjjal jutalmaztassék. — A pályázat kihirdetésével az elnök, a bírálattal pedig az elnökön kívül a központ székhelyen lakó négy választmányi tag bizassék meg.

A választmány az indítványt elfogadja s a bíráló bizottságba Hajgató Sándor, Zabó István, Banekovich János és Poredus Antal választmányi tagokat küldi ki.

XIII. A nagykanizsai járási kör fölterjeszti a központi választmányhoz, hogy Némethaluz: egy vincellér, Almásin: egy utkopró, Padáron: egy semmit sem végzett, Bucsan: egy takács, Sándorházán: egy asztalos, Tilajon: egy takács, Szentandrásraon egy volt financ vezetői a tanítói teendőket és bitorolja a tanító címét. — A járási kör megkeresi a központi választmányt, hogy a kir. tanfelügyelőség figyelmét s dologra fölhívni s ezeknek az állapothoznak tovább türeése elen a legerélyesebben illelkozni sziveskedjék, megkérvén a kir. tanfelügyelőséget, hogy nevezettek a jelzett községek iskoláiból eltávolíttatni tegyeskedjék.

A választmány megkeresi a kir. tanfelügyelőséget, hogy e képestelen tanítók elmozdítása tárgyában e járni sziveskedjék.

XIV. Körössy Sándor, kir. tanfelügyelő ur a megyei általános tanítótestület érdekében 4583/902 sz. a. közölle az állami és községi elemi iskolák s óvintézetek névjegyzékét, az alkalmazott tanítók (tanítónők), illetve óvónők számának megjelölésével.

A választmány a jegyzéket köszönettel fogadja s a járási elnököknek azzal adja ki, hogy a még nem jelentkezettek a tagsági kötelekbe való belépésre hívják föl.

XV. Körössy Sándor, kir. tanfelügyelő ur 1713/902 sz. a. költségkimutatási mintát küldött az elnökhöz oly kéreessel, hogy a jövőre nézve intézkedjék, hogy ugy az általános tanítótestületi, mint a járásköri gyűlések költségkimutatásai mindenkor e minta szerint összeállítva küldessék be s ezen kimutatáshoz csatoltassanak a résztvevő tagok utiszárlai.

Tudomásul szolgál.

XVI. Hoffmann Mór, polg. isk. c. igazgató, meleghangu level kíséretében küldi meg elnököknek a „Neptanoda” 17 évfolyamát ajándékol a megyei tanítótestület részére.

A választmány a szép ajándékért köszönetét nyilvánítja és az elnököt megbizsa, hogy ezt Hoffmann Mór volt tagtársnak tolmácsolja. — A könyvek Kramer Lajos könyvtárosnak adatkak át.

XVII. A zalaszentgróti közgyűlés a központi pénztár megvizsgálásával és az új pénztárosnak leendő átadásával a központi választmányt bizsa meg. Ennek fogantatására előtti elnök jelenti, hogy az Eötvös-alap és az Országos Bizottság m. évi augusztusi közgyűléseben való részvétele alkalmával utiköltségűl és 3 napra szóló napidíj 40 koronát vett föl a központi pénztárból; a módosított alapszabályzat 3 példányban való lemásolójának 20 koronát; — továbbá az állami tanítók fizetésrendezési mozgalmanak támogatására 50 koronát utalt ki. Kéri a választmány utólagos jóváhagyását.

A választmány az elnök kiutalásait jóváhagyja, a pénztár megvizsgálására pedig Csathó Alajos,

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-utca 4. szám

folyton a legszögnyobb és egzebb választék található

selyemkelmék bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általában ismeretes, csakis a fenti cégnél találhatók a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkellme-ujdonosságok, melyek — egy minőségre, mint mintasztra nézve — kizárólag feul eg rézre készülték és csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Saringer Károly és Novak Mihály választmányi tagokat küldi ki.

XVIII. A pénztárvizsgálat megejtetvén, Csathó Alajos a pénztárvizsgáló bizottság nevében jelenti, hogy a kiküldött bizottság a pénztárt és könyvvezetést teljesen rendben találta. — A központi pénztár vagyona 530 kor. 51 fill., melyből a 915 számú betétkönyvben 221-96 korona és 303 sz. betétkönyvben 215-65 korona van elhelyezve, 1902. dec. 31-től esedékes kamattal, a készpénz pedig 92-90 korona.

A központi választmány a kiküldött pénztárvizsgáló-bizottság jelentését tudomásul véve, Kertész József volt pénztárosnak a fölmentvényt megadja, eddigi szives fáradozását megköszöni és a pénztárt a könyvekkel és a „Vakokat Gyamoltó Országos Egyet” alapító tagságáról szóló igazolvánnyal együtt Banekovich János pénztárosnak átadja. A járási köröket pedig megkeresi, hogy a központot illető pénztári híradot mindig a befolyt tagsági díjösszegek töltöttségével küldjék be a központi pénztárba.

XIX. Elnök kéri a választmányt, hogy minő álláspontot foglal el a „Muraközi Tanító Kör” ama magatartásával szemben, hogy rendes évi közgyűlést az alapszabályzat szerint kijelölt időközben nem tartotta meg.

A választmány megkeresi a járási kör elnökét, hogy ezental lehetőleg március vagy április havában hívjon egybe közgyűlést, mert így a központi választmány az évenként május hónap tartandó ülésén megvitására kerülő kérdésekben nem lehet tájékozódott a járási kör véleményére nézve.

XX. Elnök, miután közli a választmányal, hogy a csaktornyai állami tanítóképző-intézet a jövő tanév folyamán fogja megújíni az intézet 25 éves fennállásának évfordulóját, kéri, miként óhajt a választmány a jubileumon részt venni?

A választmány az intézetet 25 éves jubileuma alkalmából átiratban üdvözli a annak fogantatásához az előkészítet bízta meg.

XXI. A jövő évi közgyűlés helyéül a központi választmány Keszthelyt jelöli.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszöni a választmányi tagoknak a tárgysorozat minden egyes pontja iránt tanúsított meleg érdeklődését és az ülést bezárja.

Kmf.

Poredus Antal s. k. Szalay Sándor s. k.
tanácsületi főjegyző, tanácsületi elnök.

Irodalom.

— Az agrártörképvének jövője. Bernát István-
nak, a Magyar Gazdaságtudományi Társaság elnökének nem régiben Pozsonyban tartott előadása, különnyomatban is megjelent. Bernát párhuzamot von Augustus római császár kora és a mai idők között, mely főlegben hasonló. A föld szabadágát hirdették akkor is — éppen úgy, mint ma — amit a föld eladósítása követett. Az újkori fejlődés irányát tárgyalva, érdekesen fejti ki, hogy mint szorult az idealizmus háttérbe, és lett a pénz urra, az ember pedig eszközök. Az ennek nyomában felszabaduló reakció megteremtette a szocializmust, az agrarizmust, mely sok tekintetben hasonló mozgalom: az emberi méltóság visszaállítása iránti küzdelem felhőzta azt, hogy a mai viszonyok között a parasztságunk nem egy tekintetben rosszabb a helyzete, mint 1848 előtt, mivel politikailag nem neveltek a nem történet gondoskodás olyan eszközökről, melyek a felszabadult földterület megtartását lehetővé teszik. És nem csak nálunk van ez így; így van a franciáknál is. A francia paraszt keserű nincs ma anyai föld, mint volt a forradalom előtt. Fejtégetti az agrártörképvének indító okát, mint az az egyes országokban és így nálunk is kifejlődött. Szólt az agrártörképvének a tömörülésben rejlt erejéről és eszközéről, a szövetkezéséről, mely létét az emberi jellem nevesebb, tostrévi tulajdonságaira építi. Szüksége mutatkozik annak is, hogy a föld birtok örököségi rendje szabályozásuk, mely annak fenmaradását és a belső élet boldogulását biztosítja. Végül a hallgatókhoz intási szavait, felhívja a földiskolai ifjúságot, arra, hogy álljanak ezen ideális törképvének zászlója alá.

Nyiltör. *)

Nyilt levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapjának mult csütörtöki számában helytelen azon föltevése a »Versenyfárgyalás« feliratu hírében, hogy a »Nagykanizsai Friss Ujság« létes alapon közölte volna, hogy a városi rendőrök stb. részére az egyenruha szállítást egy /8-
vdrosei cég nyerte el.

Mert tény az, hogy mindamellett, hogy a hivatalos hirdetemény szerint csakis helybeli szabómesterekkel lett volna folytatandó a versenyfárgyalás, mégis egy budapesti cég is részt vehetett abban; sőt az én — mint helybeli szabómester — ez elleni jogos tiltakozásomat semmibe sem vették, de rám kiabáltak, hogy »itt nincs helye a feleslésnek« — és a szállítást egyszerűen a budapesti cégnek adták.

En azonnal óvást tettem az ilyen eljárás ellen és tovább is keresni fogom igazságot; — valamint bebizonyítani fogom, hogy a »Nagykanizsai Friss Ujság« céltudatosan-e, vagy helytelen információ alapján milyen elferdített formában ad hirt a közönségnek az árlejtes eredményéről, azt állítván, hogy a helybeli szabók nem engedtek, vagy 1/2, 1/3-ot engedtek és csak azután bocsájtották az árlejteshez a budapesti céget.

En az árlejtesen egyszerűen nem vettem részt, mert jogtalanságot nem kell, hogy eltűrjek, s mindenki, ha tárgyilagos akar lenni, beláthatja, hogy a város maga nyomja visszafelé iparosait, ha helyet ad ilyen eljárásoknak.

Nagyon sok szó férne még ehhez és hasonló dolgokhoz, de azt tartja a régi közmondás: »amíg élünk, nem szabad beszélnünk; ha meghaltunk, nem lehet beszélnünk!«

Kérem, sziveskedjék b. lapjában helyt adni soraimnak; hisz úgy tudom, hogy Ön nem tartozik azok közé, a kik az egyszerű szerény iparost csak gyonyosan kinevetni, vagy egyáltalán semmibe venni szokták.

Maradok teljes tisztelettel

Nagykanizsa, 1903. június 5-én

Kaufmann Mór
szabómester.

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelőséget a Szerk.

UJ ZENEMŰVEK.

Kaphatók

Fischer Fülöp könyvkereskedésében:

- Dankó Pista 60 eredeti magyar dala, zongorára, énekre, — szöveggel . . . . . 4.—
- Piros tojás zenealbum, 25 legszebb zeneszerzemény zongorára . . . . . 4.—
- Gyaluforgácsok. 100 eredeti magyar népdal. Szövegét írta és zenéjét szerzette Paludi Nagy Lajos. I. füzet 25 dal. . . . . 3.—
- Dóczy nóták, kiadja a debreceni Csokonai Kör . . . . . 5.—

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ.

(Vasvármegyében.)

Glanbersó-tartalmú szénsavdús vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellően hűvös éjszakai; a könyvesem minden igényének megfelelő olcsó lakások; villamosvilágítás, két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétzer zene; szép kirándulások. A női szervenki bántalmak, nápkór, vérzegényesség, továbbá a légzési és emésztési szervenki bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. 148-8

Évad május hó 24-től szeptember hó végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosításra szolgál és kívánatra prospektust küld a furdőigazgatóság. — Allandó furdőorvos Rhorer Aladár dr. tb. megyei főorvos. Tarcsai Károlyforrás, különösen mint óvász, járvány esetén ivóvízül ajánlja. Megrendelések Tarcsa furdőigazgatóság-hoz és Budapestben Edecskuty L. cs. és kir. udvari szállító-hoz (V. Erzsébet-tér 8.) intézendők. Vasuti állomás Post és távirás helyben. Budapestről és Győről naponta »Tarcsa-furdő« feliratu közvetlen I.—II.-od osztályu kocsik közlekednek oda-vissza.

Földes-féle Margit-crém
legjobb a világon.
Hátas csodás.

A női szépség

előreérő, tökéletesítésre és fontartású a legkifejlesztőbb és legbiztosabb a vegyítés, teljesen ártalmatlan

Legkifejlesztőbb a nap és hő befolyása ellen, sem hiányt, sem ölmot nem tartalmaz a zsírmentes közkedvelt

Földes-féle

Margit-Crème

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szepit, májfoltot, pattanást, bőrátkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává és üdév varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készitő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, droguáriában és illatszert-kereskedésben.

Margit-hőgyppor (3 szinben) K. 1.30. Margit-szappan 70 fill., Margit-főppap (Zahn pasta) 1 K. Margit-arccica 1 K.

Főraktár Nagykanizsán: BELUS LAJOS, PRAGER

BÉLA és REIK GYULA gyógyszerárakban.

Hőgyek részére nélkülözhetetlen.
Legjobb szépitő szer.

Balatonfüred gyógyhely és tengerifurdő

Zalavármegyében.

Posta, távirás és telefon helyben. — Elsőrangu furdőtintés. — Furdődieny május hó 31-től szeptember hó végéig. — Tiszta, ósondus, nyhe, egyenes tóparti levegő, égvényes, sóz, szénsavas, vasas gyógyforrások; juhsav-, tej- és szőlőkúra. Masszázs. Szénsavas, meleg pezsgő-furdő (Schwartz-rendszert szerint.)

Szénsavas hidegfurdők. Gőzfurdők, zuhanyok, a balaton-tavi hidegfurdők és uszodák. — Orvosi tekintélyek által igen ajánla vérzegényesség, gőrdők, gümőkör, ceuz, köbvény, légzőszervenki hurutos bántalmak, rekedtség, vérhőpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-erőbőség, női bajok, ideg- és aranyérbántalmakban. Hoznak által védett gyönyörű fakvas, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, arányos sétányok, lombos park, (szunyosliget) térszere, naponkint szinlelőadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Június 15-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-kal olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőshajón 1 óra. Veszprémtől bárkocsi 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 88 1/2%, az kedvezménynyel. menetértéti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A furdőtintészt rendelő főorvosok: dr. Huray István, kir. tanácsos. Lakásrendelések előleg beküldése mellett, Lingi Valéria furdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredűi érvényesnek, melytől átrendi viz is igen kedvelt, forrástárosa: Edecskuty L., udvari ásványvízszállító Budapestben. Ezenkívül kapható a balatonfüredűi kutkoselősnégnél, Szemerey Jánosnál Veszprémben és Simon György-nél Székesfehérvárott. Prospektussal ingyen szolgál.

Kiadó lakás

Egy három szobás és egy két szobás

lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet Rákóczy u. 14. sz. alatt.

URANOS

-KÉK-

ruha-mosáshoz
a legjobb kékitőszert

— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 1 60 kor., fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyárt

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

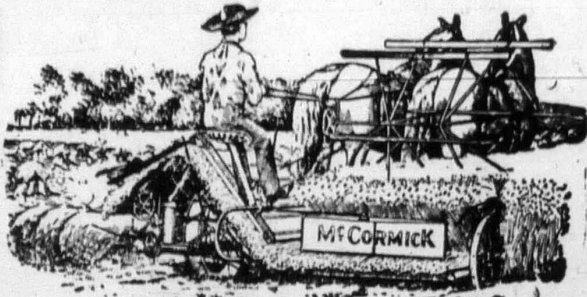
BUDAPEST
VI., RÓZSA-UTCZA 85.

McCormick Harvesting Machine Company (Chikagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., Igazgató.

BUDAPEST, V. Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokat készítenek szolgálatunk.

Gyártmányok: Kévékötőgép, „Daisy” marokkrakó aratógép, fűkaszáló gép, szénagyújtó gereblye és „Manilla” kévékötőfonal gyártmányai.
Evl gyártmány 363.000 gép. 104-12

A legjobb padlófénymáz!

FRITZELACK

A legkiadósabb! A legtartósabb!
Használatban a legolcsóbb!

Raktár Nagykanizsán:

Neu és Klein s Fialovits Lajosnál.

Árlejtési hirdetmény.

Az orosztonyi községi iskolaszék 2 tantermű iskola, osztálytanítói lakás új építése, a tanítói lakás kijavítására folyó hó 18-ig beadandó ajánlatok alapján

árlejtést

hirdet. A terv az iskolaszék elnökénél tekinthető meg s ott bővebb felvilágosítást is adnak. — A munka elfogadója a tervért 100 koronát fizet.

Orosztony, (Zala m.) 1903. június 4.

Mühlstein Lajos
iskolaszéki elnök.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

Lampionok, Léggömbök, Kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek:

Akácia

KRIEGER-féle - CRÈME 2 kor. - PUDER 1 - SZAPPAN 1

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR** BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 gőzszéplő-100 000 kőszét és különf. kisebb g. gép zombon.
Malomberendezésekre **KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.** Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hővizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kb. és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szőszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangusok.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatszja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a száma legelőbb rangú csépe:
REIF J. specialista. Bécs, Brundstätter 3. Árjegyzék ingyen

Modern BUTOR.
Órtást választék háló-, ebédlő-, szalon- és uri-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL butoriparosoknál
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 3.

ZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok adatküldése és fel. ösztönzőkkel letelezése céljából (postai) jóváhagyással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az.
Feltalálja az eddig lemerit összes fogászati. OSAN-száj-összegek 88 kr. OSAN-fogpor a 44 kr.
Cserny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szőpítő-szer 1 frt. Ehhez balzsamszappan 30 kr.
Frltech Ferd.-féle Napraforgó-szappan 60 és 35 kr.
a legjobb és legegészségesebb hajfestő-szer sötétbarna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kútblatere London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógyszárakban, Háztartásárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelési internátus bentlakó növendékek részére. Bizonyítványai államnévelő-sek és az egyéves önképzésre jogosítanak. — Hővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányosori használat után az arczról és képről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen!

SANTALEGGER
Fiatl embernek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

LEOPOLD GYULA
Saját érdeklődés hírdésen hirdetni kezdte a hírt Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ** folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépíti. Üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár, Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevel-kölcsönöket, melyek után teljes közpénzfeltesselet:
2 1/2-3% levonással:
30 évre a tőke évi 5.70%-ra
33 1/2 „ „ „ 6.30%-ra
37 „ „ „ 6.90%-ra
40 „ „ „ 7.50%-ra
43 „ „ „ 8.10%-ra
46 „ „ „ 8.70%-ra
50 évre a tőke évi 5.20%-ra
54 „ „ „ 5.80%-ra
58 „ „ „ 6.40%-ra
62 „ „ „ 7.00%-ra
65 „ „ „ 7.60%-ra
68 „ „ „ 8.20%-ra
72 „ „ „ 8.80%-ra
75 „ „ „ 9.40%-ra
78 „ „ „ 10.00%-ra
82 „ „ „ 10.60%-ra
85 „ „ „ 11.20%-ra
88 „ „ „ 11.80%-ra
90 „ „ „ 12.00%-ra
Börzeárak szerint a tőke értékével együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Uraik figyelem!

Az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 11. sz.
15 és 18 forintért

készít remek szabással és szakértelmű kidolgozással divatos férfi öltönyöket finom gyapju szövetből
Minták és mérték utasítás küldése ingyen. Ha az ország bármely részében egy helységben 3 megrendelés biztosítva van, értesítésre oda küldjük utazó szabászunkat gazdag mintáinkkal. A t. megrendelő semminemű költséggel nem lesz megterhelve, mert utazó szabászaink évi vasúti bérletjeggyel vannak ellátva.

Szíves megkereséseket kér

az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság, Budapest, VII. ker., Csömöri-ut 11. sz.
Klein Adolf főszabász.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór
férfi- és gyermekruharaktára
Nagykanizsán, a városházpalotjában.
Nagy választék
a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.
Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.
Tulfizetés szigorúan kizárva.
Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór
férfiszabó-üzlete
Erzsébet-tér, Elek-féle házban
Nagy választék
a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.
Izléses elkészítésre és jó kellékre nagy gond fordítatik.
Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!
tisztelettel **KAUFMANN MÓR** férfiszabó.

A leggyengébb kitűnő jár még csecsemőknek is adható. 25 ezrekre ír 1 korona.

Órák, ékszerek RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
 órák és ékszerező
 Budapest, Erzsébet-körút 28. i. sz.
 Híradás: II., Fő utca 21. sz.
 Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIGNER-féle
REPARATOR
 — 1 üveg 2 korona. —
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályosajátki főfelügyelő helye
 BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
 Ellamert megbíthatóság! Elősekénység! Kiváló szerencse!

Ha őszi a haja,
 használja a
„Stella“.
 vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 8. sz. és kir.
 tessége Jászai tsh. udvari szállítója
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATHIAI GYÓGYINTÉZET.
 A gyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-,
 gyomor-, ideg- és borbaj, székühdös, elmezsavar ellen.
 E gyógymód megálapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 10. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP
 Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festékező műtermében
 BUDAPEST, VII. KER., KERESZT-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is sikerült nagyítani !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakke-
 rtes, pontosan és legolcsóbban közlített
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint napitárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztálya,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől fejlebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsar-
 nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Divagyalanság, hányinger, fejfé-
 já, gyomorbaajok ellen csodáhatás a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Pótdós 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FÓVÁM-TÉR 6. SZÁM.

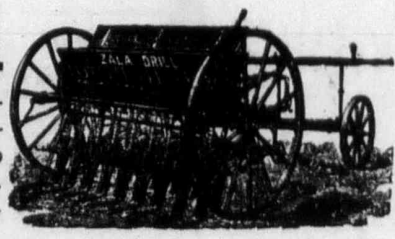
Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóá.)
 Kitűnő hegyi fekvésben; pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legutókéletesebben vannak beren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész évben át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa
 GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** aczélgerendélylyel,
 első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egyetemes ékékhöz alkalmazható összes
 felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

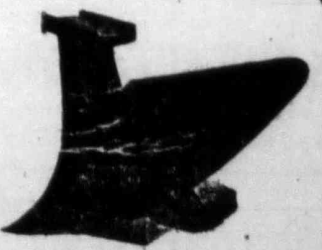
sik és hegyes talaj-
 hoz egyaránt alkal-
 mas hazánk legjobb
 sorvető gépeit szab.
 kikapcsolható kapa-
 csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e czélra ké-
 szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarukkal** ellátva

„**Perfecta**” meritő korongos vetőgépeit leszállított áron.
 „**Planet**” rendszerű lókapáit. — Planet rdsz. kézi toló-
 kapáit, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
 „**Hollingsworth**” lógereblyéit. — Kukoricza morzsolóit,
 szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
 és eszközeit.

Uj! WB eketestek, korm-
 mány, szántóvas és nád
 a legjobb aczélból, tel-
 jesen felszerelve, tartalékvalással
 12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
 hosszabb kormányval, a nádor.
 kívül még aczélalppal is el-
 látva, teljesen felszerelve, tar-
 talékvalással 14 korona.

UJI UJI

Ezen eketestek az egyetemes ékékhöz hasonló alakjuknál fogva a képzeltető
 legutókéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
 kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
 folytonosan ható kpttós emeltyű szerkezettel
 és nyomonterő szabályozással.
Szőlőzuzók
 kavarával, 375 mm. szelős rovátkás vashen-
 gerekkel, sulykerekekkel vagy anélkül.

A leggyengébb kitűnő jár még csecsemőknek is adható. 25 ezrekre ír 1 korona.

Képeslevelezőlap újdonságok

kaphatók legnagyobb választékban:
FISCHEL FÜLÖP könyv- és papírkereskedésébe
Nagykanizsán.

MEG VAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósborzszeszt** (Ferenczpállinkát) száraz meg száraz féle nyavalya ellen használta és a használat által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz atg minden nap a posta — urtól, paraszttól — hazánk minden részéből, egy mindegyik külföldi legvárobb országából, hogy egy egész könyvesháza tele lenne vele, ha mint lyomatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A **Vétes-féle Sósborzszesz** különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használják mint fájdalomcsillapító **bedörzsölés**, illetőleg **borogatás**: **köszvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, benuulás, ficzomodás, gyuladás, daganatok, mell- és torokbántalmak ellen.** — **Levéthordó, katona, kerékpáros, vadász**, meg minden járó-kelő ember elfaradt tagjaita új erőt önt. Mint kitűnő, kellemes **pípercsizk**, a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5—10 cseppet tesszünk egy pohár vízbe, kellemes, felfrisítő, a szájat és fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a **Vétes-féle Sósborzszesz** nagyon használ **gyomorgörcs, hasmenés, rosszsullét, fejfájás** ellen, mint kellemes **üditő ital** stb. Különös istenáldás arra felé, ahol nincsen jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a **Vétes-féle Sósborzszesz** majdhem minden bajnál használható első segítségül. Belsőleg egynéhány csepp cseddő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elműljék.

Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen **legkitűnőbb**,

VEDJEGY.

legmegbízhatóbb a mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

VÉRTES-féle Sósborzszesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a **Vétes-féle Sósborzszesz** a másénál? — Legalább úgy mondja egyik-másik elárúzó, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve, és hogy a hatásos, céljának megfelelő szar sohasem drága. A **Vétes-féle Sósborzszesz** azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a **Vétes-féle Sósborzszesz** sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból **sokkal kevesebb** kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre pld. a többiből egy evőkanálnyi kell, a **Vétes-féle Sósborzszesz** elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a **Vétes-féle Sósborzszesz**ből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg **Vétes-féle Sósborzszesz** csokélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtájú, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a **Vétes-féle Sósborzszeszt** **schot** sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelt lenyomatott „**paraszt-vedjegy**” és „**Vétes**” név rajtok és a skatulyákat látható. A **Vétes-féle Sósborzszesz** egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyen nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek megbecsülnék és nem ritkán megfíaf

OSTENDE-, RÓMA-, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon **első díjakkal**: díszoklevéllel, díszkereszttel és aranyéremmel lett kitüntetve 1 egyszerű üveg **Vétes** féle Sósborzszesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona 1 dupla üveg, 2^{1/2}-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbáüvegecske 30 l

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében. Készthelyen: **Böhm Béla, Kölgyesy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc** nraknál. Zala Egerszegén: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztelets Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** uraknál. Marozallin: **Műns és Berger és Wilhelm K.** uraknál, általában ott, a hol plakátok a fenti vedjeggyel láthatók, valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárában LUGOSON.**

Olesó áraink bámulatot keltenek!

Fiókraktár

Nagykanizsán

Kazinczy-utca

1. szám.

Tartós
női bőrczipő
párja
2 frt 40 kr.

Kitűnő
női gombos bőrczipő
párja
3 forint.

Kitűnő
férfi fűzős bőrfélczipő
párja
3 forint.

Nagyon erős
férfi bőrczipő
párja
2 frt 40 kr.

Nagyon erős
női fűzős bőrczipő
párja
2 frt 80 kr.

Tartós
női bőrfélczipő
párja
2 forint.

Nagyon erős
férfi sima bőrczipő
párja
2 frt 50 kr.

Kitűnő
férfi bőr félczipő
párja
2 frt 50 kr.

Női
bőrczipő
kettős keresztossal
párja
2 forint.

Tartós
gyermek fűzős bőrczipők
párja
75 krtól feljebb.

Könnyű
női utcai bőrczipő
párja
1 frt 50 kr.

Nagyon erős
leány fűzős férfi-czipő
párja
1 frt 70 kr.

1^a Godyear-világcipő, legdivatosabb forma; az árak felülmulthatatlan olcsók.

Az árak a gyár által minden czipő talpába be vannak vésve.

Turul czipőgyár Részvénytársaság.

Kizárólag magyar gyártmány.

Szerkesztőség

Városház-pótlak, Fischer Páló könyv-kereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délut. órák között.

Idő-intézkedés a lap szellemi részére vonatkozó minden közleményre.

Kiadóhivatal:

Városház-pótlak: Fischer Páló könyvkereskedésben.

Helyközi telefon 103. szám.

Előfizetési árak

Egyes évre ..... 12 korona
Félévre ..... 6 korona
Negyedévre ..... 3 korona

Nyitórészteljesen 40 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischer Páló könyvkereskedésbe intézkedés.

Bármentéslen levelek csak ismert emberek fogadtattak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagykanizsa. 1903.

Felirés szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, június 11.

A vidéki színpad védelme.

Évek óta felpanaszoljuk, hogy a vidéki színpadokat a fővárosban uralkodó szubvázi klikk-rendszer, a pájtászkodás révén mélyre súlyedt drámairodalom és a kieroszakolt primadonna-kultusz teljesen megterítzte. A bazai drámairodalom az utolsó tíz évben igazán jelentős siker: nem tud felmutatni. — A »Katalin«, a »Cassanova«, a »Bob herceg«, a »Bajusz« féle darabok diadala bennünket vidékieket egy pillanatra sem vezetett félre. Ezek volnának az utolsó két esztendő magyar operettjei. Hogy akadt ezek között olyan is, amelyek majdnem egymásután száz előadást ért el, ez nem jelenti még a darab értékét. Jól tudja azt ma már a legutolsó utca-seprő is, miként sikerült a »Bob herceg« nek a száz előadást kihuzni.

A fővárosi primadonnák torzalkodása, gyűlölködése kitűnő kereseti forrást teremtett az egyes színházak igazgatóinak. Ez jó lehet nekik, de nem nekünk vidékieknek. A vidéki színpadok szeleme eddig bele volt kötvé a fővárosi színházak reklámmal hajszolt kerekének küllőibe. É amig a fővárosi színházak igazgatóit ez az irányzat keresztül-segitette a megfenekelett anyagi helyzet

kátyuján, azalatt a vidéki direktorok, hacsak nem követték a fővárosiak példáját és egyik primadonnát a másik ellen kijátszva, meg nem honosították a maguk részéről is a primadonna kultuszt, folyton anyagi veszteségekkel küzdöttek és így egyre sötétebb képet mutat a vidéki színészet nyomora. A vidéki színészet válságát nem annyira a felszaporodott színészközölgők, mint inkább a budapesti színházak műsora idézte elő. Azok a műsorok, amelyeket ha kell, anyagi áldozatokkal kényszerítenek rá az igazgatókra! Vidéken ezek a darabok mind sorra buknak s velük együtt a vidéki igazgatók is, a kiknek drága pénzen varrják a nyakukba az ily reklám-darabok előadási jogát.

A vidéki direktorok kezdenek öntudatra ébredni. Néhány nap előtt elhatározták, hogy az országos színészegek-szövetség kebelében ügynökséget állítanak fel és kimondták, hogy a vidéken enztul csak olyan darabok kerülhetnek előadásra, amelyeket az igazgatók a színész-egyesület ügynökségétől vásároltak meg. Ez a határozat azt jelenti, hogy a vidéki színpadok szellemét ki-kapcsolják a fővárosi színházak szerve-zetéből, hogy a jövőben nem akarnak többé az elsorvadt, beteg tüdőn lélegzeni,

A fővárosi lapok egynemelyikének nem tetszik ez a határozat, és azzal vádolják a vidéki direktorokat, hogy monopolizálni akarják a külföldi és hazai színpadi irodalmat. Ez a vád csak annyiban igaztalan, hogy ameddig ezt a fővárosi igazgatók és az egyes fővárosi magán-ügynökök gyakorolták, mind-éddig nem akarta ezt észrevenni a budapesti sajtó. A magán-ügynökök azt te-hették eddig, amit csak akartak. Egy jobb darab révén öt másik silány munkát kényszerítettek rá a vidéki direktorokra. Csak az esetben voltak hajlandók a esetleges jó darab előadási jogát borsos áron nekik átengedni, ha a hat rosszét, silányt is megvásárolták. »Ripp-Ripp«, »Kornevillei harangok«, »Cigánybáró«, »Boccaccio«, melyek vidéken is 30–40 előadás érték el, annak idején nem kerültek többé 100 forintnál — most a »San-Toy«, »Svihákok«, »Bob herceg« stb. előadási joga 2–300 forint között váltakozik az elsorvódott vidéki színigaz-gatók részére. Ugy-e ez nagyon furcsa kalmárkodás? — — Es eddig nem is sejtette a jó vidéki közönség, hogy miért kellett neki ismeretlen szerzők silány férceleményeit végighallgatni.

A fővárosi sajtóban most nagy a panasz, mert a »jobaráság« révén

TÁRCA.

Házasságbontó szellem.

A fővárosi társaság legújabb szépjúcója az a válókereset, melyet egy atléta természetű s hatalmas szép bajuszáró ismert alügyész neje nyújtott be férje ellen a bpesti törvényszéknel.

Az eset sokkal tanulságosabb, hogysesem azt olvasóink előtt e hallgathatók.

Az ügyész ur nygánis évekkal ezelőtt — még aljegyző korában — oly bíró mellé volt beosztva, ki a válóperekert referálta. Száz és száz ily per ment a fiatal aljegyző kezén keresztül, ki eleinte csak a szürke és kék blankettákat töltögette ki hozzájuk, később azonban, lapozgatni kezdett ben-nük s nagy élvezettel tanulmányozta az egyes eseteket. Tagadhatatlan, hogy szórakoztató olvasmány volt valamennyi, s egyaráni tanulságosak akár vigak, akár szomorúak voltak.

Lassankint a fiatal aljegyző tekintélylyé nőtte ki magát e terén. Ismerte a jó házasság összes kellekeit, a boldogtalan házasságok ezer és ezer apró és nagy okait. Tudta a férjek fogyaköz-száinak nagy horderejét s a nők minden egyes bibájának végzetes szerepét a páros életben.

Hosszas és alapos tanulmányait azonban csak akkor értékesítette igazán: midőn maga is nősülni

készült. Évekig válogatott a fiatal lányok közt, amig végre megtalálta, aki az ő tanulmányai szerint egyesítette magában mindazt az ezer kel-léket amely a boldog házassághoz kívánatlik.

Választása egy fiatal vidéki lányra esett, ki szép volt, okos és művelt, gazdag, jó és előkelő, bájos és ártatlan. Sőt hogy a tökéletességéből mi sem hiányoztak: apátlan, anyátlan árva.

Ez utóbbi tulajdonsága döntötte el közös von-zalmuk sorsát. — Mert az aljegyző ur válópöri gyakorlatra szerint a boldogtalan házasságok legelső és legfőbb oka az anyós.

Megvárták az alügyészi kinevezést s azután megtartották az esküvőt. Akik ott voltak a templomban, soká emlegették a fiatal férj öntudatos, biztos tekintetét, melylyel a szerencsekívánatokat nyugtázta.

Az ifjú pár szép kis fészket rakott magának s boldogan éltek — egész addig a napig, amig a férj egy izben ott nem hagyta a fekete kavé-ját, mert hidegnek találta.

Az asszonyka egy ideig még kínálgatta hara-gos urát a kavéval, de midőn ez sikertelen ma-radt, keserves sirásra fakadt és szobájába ma-rkózott.

A férj csak várta, hogy az asszonyka meg-békül, majd odalópdézott az ajtajához és hall-gatózni kezdett.

Ki irhatja le rémületét, midőn a csukott ajtón át felesége hangját halja:

— Én már rég gyanakodtam, hogy Béla nem szeret, de most bizonyos vagyok benne, mert ma azt mondta a feketéjére, ihatatlan. Mama kérlek adj tanácsot, hogy most mit tegyek? — Ugy-e neked sohasem volt ilyen bajod a papával?

Az alügyész ur sápadtan, égnek meredő haj-jal leste a beszélgetést. — Rajtot, hogy öt rutil kijátszótták s közönséges csalis áldozata lett. Azt hitte, hogy árvalányt vitt nőül s ime elő-kerül az, amitől egész életében a legjobban re-ttegett, az anyós.

Soká állhatott így megsemmisülten az ajtó mellett s csak akkor tért eszméltre, midőn felesége, kijött a szobából. Rossz tanácsot ka-píthott, mert lesújtó tekintettel mérte végig fér-jét. Mint egy vadállat ment neki a holtra rémült asszonykának, elhalmozta őt szemrehányásaival s kijelentette, hogy ő egy méltatlan komédia áldozata, hogy ő válik s hogy egy percig sem marad egy földel alatt azzal az eltitkolt anyóssal.

Az asszony látva, hogy títka ki van lesve, töredelmes vallomást tett. Megnyugtatta férjét, hogy ő igazán árva s az előbb csak elhunyt anyja szellemével tanácskozott. Otthon abban a dunántúli kis városban, a többi vidéki kis lány-nyal együtt ő is megtanulta az asztaltáncolítást, forint csusztatást s azt oly tőkélyre vitte, hogy most tetszése szerint idézgeti a szellemeket s el-eltsárog velük.

A férj megkönnyebbülve ölelte keblére nejét

Férfi- és gyermekruha

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltébb árakon

Czipő- és kalapraktár

Ily. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA, Ernáchet királyné-tér 1. szám volt Weiss úveg-es-féle helyiségben.

nagygyá lett szerzőkre de még inkább az ügynökségekre rájár a rud. A vidéki igazgatók határozata végét veti a pájtáskodó drámairodalom-iparnak, a melyet nekünk vidékieknek kénytelen-kelletlén, de tűrnünk kellett eddig. Bármennyire ágálnak is fővárosi kollégáink, mi őszinte szívvel üdvözljük a vidéki igazgatókat e határozatukért! Ez az elszakadás, ez a különválás egy egészes új érának a hajnalát jelenti, a melylyel a fővárosi színpadok terhes, léha nyugét lerázzuk végre a vidéki színpadok nyakáról. A vidéki direktorok kezdenek önállóan gondolkodni. rég várunk mi ezt. Eddig a pesti színházak és ügynökségek ezt nem engedték meg. Most végre felszabadították magukat. Maga a kormány támogatja a színes-együletet. Negyvenezer korona kamat nélküli kölcsönt adott az egyesületeknek az ügynökség megteremtésére. Ezentul a vidéki igazgatók szabnak majd feltevéteket és csak az jut majd szóhoz, akit ők akarnak, akit mi vidék akárunk. Budapestnek 700.000 lakosa van, Magyarországban pedig közel 20.000.000 lélek lakik. Mi jogosítja fel a fővárosi közönséget, hogy a másik 19 millióra ráerőszkolja az ő léha izlését, ferde ségeit, kalmárkodó színügyváltóit.

Hogy budapesti kollégáink haragszanak, ez aligha igaztja a vidéki direktorekat. — Semmiféle utbaigazításra nincs szükségük. A haragjuk meg éppenséggel nem kelthet aggodást. Amíg a fővárosi színházak nyomdokain haladtunk, egyre csak a csomóról fokozódott bennünk. A közönség bosszankodott, zúgolódott haragudott és emellett a direktorok fizettek, mindig csak ráfizettek.

Ha hat év előtt fenn állott volna már színész-egyesület ügynöksége, úgy az angol-táncoperettek nem romlottak volna meg a magyar színpadot és a

magyar színészetet. Kevesebb lenne a rossz táncos, de volnaának helyettük igazi énekesnők, mint voltak azelőtt. A magyar színpad pedig nem süllyedt volna le az orfeum-deszkák nivójára. Ezt mi kizárólag a fővárosi igazgatóknak és a fővárosi sajtónak köszönhetjük. A mételey az ő révükön, az ő közvetítésükkel vonult be a színpadra. A magyar színpad ezóta teljesen elvesztette kultúrtevényezői jellegét és egyszerű mulatóhelyévé süllyedt le a színház. A vidéki direktorok gátot óhajtanak vetni a provinciában is meghonosult primadonna-uralomnak. Ezt a kinövöst is a mi fővárosi színházaink fejlesztették nagygyá, visszataszítóvá. Nem ismeretlen dolog, hogy a fővárosi színházakban nem az igazgatók a szellemi vezetők, hanem a primadonnák. Ok parancsolnak mindenkinek: az igazgatónak, a rendezőnek, a szerzőnek. Ok határozzák meg, hogy kik játszhatnak velük egy darabban, hogy sikerük annál nagyobb legyen. Ez a vadhajítás fejlődésnek indult már a vidéken. Most lenyesegetik sorra ezeket a kinövéseket. Ép ily egészesítelen állapot a primadonna fizetése. Budapesti mintára vidéken is 10—12 000 forintos gázsit kérnek és kapnak a primadonnák, jóval többet, mint a mennyi egy társulatnál az egész drámai személyzet kap. Most megállapodtak abban is, hogy 12000 koronánál nagyobb évi gázsit egyik igazgató se fizet. Mindjárt többet aldozhatnak akkor az igazgatók a többi szerepkörre, kiállításra és ujdonságokra. Csak tartásuk is be az igazgatók ezen megállapodást, mert van már ennek ellenkezőjére példa a multban elég...

Nagy örömmel üdvözljük a vidéki igazgatók elhatározását, mert ezzel egy újabb kötelék szálait szakgatták szét, a melylyel oda voltunk láncolva a fővároszhoz és amely kapcsol révén a

léhaság undorító levegője mind sürübben szivárgott át az ország minden tájára abból a mi híres Budapestünkéből. Az új utakat mi a vidéken a hazafias szellem tisztaságából óhajtuk tartalmassá, vonzóvá tenni, a melyen a magyar színészet és a közönség ismét meleg ölekezésben lel egymásra

(S—6.)

A hus-kérdés.

A hus-kérdés Nagykanizsán valóságos lázban tartja a közönséget. Nagyon felszökött a hus ára. A marha hus kilója: 1 korona 60 fillér, a borjuhúsé: 2 korona. És még olyan szelek fujdogálnak, hogy az árak nem sokára magasabbra kóznak.

Már említettük lapunk más helyén, hogy a pécsek az 1 korona 20 filléres hus-árral ellen is erősen tiltakoznak. A mi közönségünknek pedig 40 fillérrel magasabb árt kell adnia. Nagyön is megokolt tehát a nagykanizsai husfogasztó közönség nyugtalanokdása. Mindenki érzi, hogy már a mostani árak is elviselhetetlenek a kis-iparos, a kis-gazda és kis-hivatalnok jövedelmi viszonyai mellett. Mi lesz még ezután?!

Távolvan túllék még a gondolat is, hogy talán a mészáros-iparral foglalkozók érdekeit megtámadjuk. Isten mentsen!

Hogy miért emelték föl és miért akarják még ezután magasabbra is emelni a hus árát: azt ők bizonyára meg tudják okolni.

Ahhoz, hogy a borju-hus árát 2 koronára emelték, egyáltalán nincs is megjegyzésünk. A borju hus inkább csak a kényesebb gyomru egyének, a vagyonosak fogyasztására való. Azoknál pedig nagyon keveset nyom a latban, hogy 30—40 fillérrel többet vagy kevesebbet fizetnek-e a hus kilójáért. — De már a marha-hus közönségségi áru-cikk. Azt már a szegény ember gyomra is megkívánja: sőt éppen a nehéz, kimerítő mun-

s boldogságukat mi sem zavarta többé, amíg egyszer a férj azt nem találta mondani, hogy télibabájának bársony gallérja soha sincs kikefélvé.

Az asszony megint sirni kezdett, megint csak szobájába zárkózott s az anyja szellemével tanácskozva, éles hangon azt a tanácsot adta férjének:

— A mama azt üzeni, ha nem tejszik, ahogy a szobaleány keféli a kabátot, kefélje meg maga jobban.

— Te meg mondd meg az anyádnak — vágta vissza a férj — hogy ne avatkozzék olyan dolgva, amihez semmi köze nincsen.

Ettől kezdve így ment ez minden nap. Az asszonyka mindent elpanaszolt az anyja szellemének, a túlvilági anyós mind kíméletlenebb rendreutasításokat üzengetett vejenek s a vő folyton hevesebb hangon kérte ki magának az anyós beavatkozásait.

A férj udvariatlan viselkedése úgy látszik csak ingerelte anyósát, mert lassankint már hívás nélkül is jelentkezett. Egyszer valamilyik szék roppant egyet, másszor a szekrényajtó pattant, s az asszonyka mindjárt tudta, hogy anyja kíván vele beszélni. Ilyenkor a férj mérgére — hosszas diskurzus folyt az anyá és leánya közt, melynek folyamán nem egy kellemetlen célzás esett férj-uramra is.

A helyzet mindinkább tűrhetetlenné lett. Teg nap este kü önösen ingerült hangulatban tért az ifjú pár nyugalmra. Alig hogy a férj kissé elaludt, a hálószoba új szekrénye egy nagyot roppan. A fiatal asszony felriadt álmából:

— Kivánsz még valamit mama? — kérde elfojtott hangon.

— Ez már mégis borzasztó — dühög a férj. Nem elég, hogy egész nap nincs egy nyugodt percm az anyádtól, még aludni sem hagyja az embert.

— Kérlek mama — könyörög az asszony — ne hallgass rá, tudod, hogy tőle nem várhatasz több udvariasságot.

— Küld el az anyádat — üvölti a férj — mondj neki, hogy pusztuljon, mert nem állok jót magamért.

— Ne sértgesse a mamát. Legyen nyugodt, hogy nem magához jött, hanem hozzám...

— Ha te nem küldöd el, majd elküldöm én! ordítá a férj s felragadva éjjeli cipőjét, teljes erővel vágta a recsegő szekrényhez.

Az asszonyka másnap reggel elköltözött szörnyeteg férje házából s ma már beadta ellene a váló keresetet.

— i — 5 —

A látogató.

Elbeszélés.

Irtá: Csehov Antál.

I.

Bár a köszvény nagyon kínosza az éjszaka s e miatt az idegei nagyon izgatottak voltak: — Kiszturnov reggel mégis elment a hivatalba s rendezen fogadta a bank klienseit. Meglátszott rajta, hogy beteg és fáradt s elhaló hangon beszélt.

— Mi tejszik? — szólott egy asszonyhoz, aki vizözön ejötti divát szerint készült köpenyt viselt, amelyben háulról olyan volt, mint egy nagy löbögár.

— Kérem szépen, kegyelmes uram — szólott az asszony szaporán — az én férjem, Cseukin árvaszéki ülnök öt hónapig beteg volt s bocsnatot kérek, amíg otthon volt és gyógyították a doktorok, elbocsátották a szolgálatból s mikor

elmentem a fizetésért, kegyelmes uram, huszonnégy rubelt és harminchat kopeket lehartak a fizetésemből!

Kiszturnov elvette az asszonynak az írását és elolvasta.

— Engedjen meg — szólott végre vállát vonva — én nem értem ezt a dolgot. — Nagyságos asszonyom nem az illetékes hatóságok fordult. Nekünk semmi közönség a dolgozó. Tessék ahhoz a szakaszhoz fordulni, amelyben a férje alkalmazva volt.

— En uram, már öt helyen voltam és sehoh sem akarták még csak elfogadni se a kérvényemet!... Segitsen rajtam, kegyelmes uram.

— Mi nem tehettünk önért semmit... Nézze csak, kérem, az ön férje, ha jól tudom, a belügyminisztérium árvalgyi szakosztályába volt beosztva, míg a mi intézetünk egészen magánjellegű, kereskedelmi intézet. Közönségség bank. — Nem tudom, hogy lehet ezt nem érteni!

— Kegyelmes uram — szólott siránkozó Cseukinné — orvosi bizonyítványom van róla, hogy a férjem beteg volt! Itt van, nézze meg kérem!

— Nagyon szép, én el is hiszem, de csak ismétlehetem, hogy nekünk nincs semmi közönség hozzá. Hihetetlen! Sőt szinte komikus! Hát a férje igazán nem tudja, hogy hova kellene fordulnia? On csak zavar bennünket s hiába vesztegeti az idejét. Oh!... Alexej Nikolajics — szólott aztán az egyik hivatalnoknak — kérem magyarázza meg ezt a dolgot Cseukinnének.

II.

Félóra múlva Alexej Nikolajics már ott volt Kiszturnovnál.

— Nos mit végzett? — kérdezte Kiszturnov fáradtan.

— Semmit sem végezhetünk Pjotr Alekszand-

Képeslevelezőlap ujdonságok

kaphatók legnagyobb választékban:
FISCHEL FÜLÖP könyv- és papírkereskedésben
 Nagykanizsán.

2391 1903.

161—2

Árverési hirdetmény.

Csáktornya nagyközség képviselő testületének törvényhatósági jóváhagyással ellátott határozata alapján közhírré tettük, hogy a nagyközség tulajdonát képező a csáktornyai 52. számú tjkvben 99. hr-z. alatt foglalt a község közepén levő **beltelek** és arra épült **emeletes iskolai épület** 50.000 korona kiküldési ár mellett nyilvános árverés útján

1903. évi június hó 22-én d. e. 10 órakor

Csáktornyan közérghaza tanács/ermében elfogadottai.

A részletes árverési föltételek a községházán a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s ugyanott bővebb utbaigazítás szerezhető.

Az árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kiküldési árnak 5%-át bánatpénz fejében lefizetni s vevő azt az árverés után 10%-ra kiegészíteni.

A fennmaradó vételár 10 évi egyenlő részletben, esetleg a községi képviselőtestülettel megállapítandó hosszabb törlesztési időben fizethető 5% kamatozással.

Az árverés eredménye úgy eladó község mint vevő félre csakis a képviselőtestület jóváhagyása után kötelező.

Kelt Csáktornyan, 1903. június 6-án.

Dénes Béla s. k.
jegyző.

Petrics Ignác s. k.
bíró.

A ca. és kir. osztrák belügyminiszterintézet jóváhagyott elismert és ellenőrzött cseh és magyar intézetek (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Minden cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásában az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89—100

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára

Nagykanizsán, a városnépalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izéeses elkészítésre és jó kellékre

— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

Lampionok, Léggömbök, Kerti-diszítések,
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Vasúti menetrend.

Vonatok érkezése.

Budapest	4 óra	—	percekor	reggel/ este/ éjjel	személy von
"	12	"	30	"	délben gyors
"	1	"	30	"	d. u. személy
"	8	"	45	"	este vegyes
"	12	"	02	"	éjjel gyors
Bécs (Wien)	8	"	40	"	reggel személy
"	1	"	50	"	d. u. személy
"	5	"	—	"	d. u. személy
"	10	"	50	"	este gyors
Szombathely	8	"	—	"	reggel vegyes
Prágerhof	5	"	32	"	reggel gyors
"	12	"	09	"	d. u. személy
"	4	"	54	"	d. u. gyors
"	11	"	22	"	éjjel személy
Csáktornya	8	"	10	"	reggel vegyes
Bárcs	7	"	—	"	d. u. személy
"	1	"	24	"	d. u. " " " "
"	12	"	01	"	éjjel " " " "
Gyékényesről	4	"	16	"	reggel személy

Vonatok indulása.

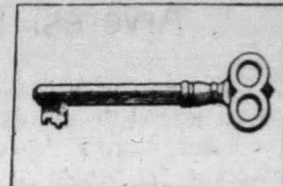
Budapest	5 óra	47 percekor	reggel/ este/ éjjel	gyors von
"	9	"	30	"
"	2	"	10	"
"	5	"	06	"
"	12	"	40	"
Bécs (Wien)	6	"	10	"
"	4	"	22	"
"	2	"	—	"
"	12	"	50	"
Zala-Szt-Iván	5	"	25	"
Prágerhof	4	"	43	"
"	12	"	10	"
"	2	"	30	"
"	12	"	12	"
Csáktornya	6	"	—	"
Bárcs	4	"	57	"
"	3	"	10	"
"	5	"	20	"
Gyékényes	11	"	02	"

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Premier Kerékpárok
 leg
 funobb
 a világ
 Argyezek
 Premierwerke Eger, Csehország

Fernolend t

cipőfénymaz a legjobb maz a világon; — e fényerőm világos cipő-két tükörfényvű tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. Vékony, foltos színt lábbel! sárga vagy barna bőrből „Lyosin” (tükörfénymaz által egész ujja lesz) Ártap, 1830 Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstr. 21. Mindenütt kapható.

Olesó áraink bámulatot keltenek!

Tartós
női bőrczipő
párja
2 frt 40 kr.

Kitünő
női
gombos bőrczipő
párja
3 forint.

— Fiókraktár —

Nagykanizsán

Kazinczy-utca

1. szám.

Kitünő
férfi
fűzős bőrfélczipő
párja
3 forint.

Nagyon erős
férfi bőrczipő
párja
2 frt 40 kr.

Nagyon erős
női fűzős bőrczipő
párja
2 frt 80 kr.

Tartós
női bőrfélczipő
párja
2 forint.

Nagyon erős
férfi
sima bőrczipő
párja
2 frt 50 kr.

Kitünő
férfi bőr félczipő
párja
2 frt 50 kr.

Női
bőrczipő
kettős keresztcsattal
párja
2 forint.

Tartós
gyermek
fűzős bőrczipők
párja
75 krtól feljebb.

Könyű
női utcai bőrczipő
párja
1 frt 50 kr.

Nagyon erős
leány
fűzős bőrczipő
párja
1 frt 70 kr.

1* Godyear világczipő, legdivatosabb forma; az árak felülmulhatatlan olesók.

Az árak a gyár által minden czipő talpába be vannak vésvé.

Turul czipőgyár Részvénytársaság.

Kizárólag magyar gyártmány.

Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár postakora 40 fillér

Előzetések, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischer Filipp könyvkorrekciósébe intezendő.

Bármentelen levelek csak ismereteketől fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Magyarországi
Városháza-épület, Fischer Filipp könyvkorrekciósébe.
A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városháza-épület: Fischer Filipp könyvkorrekciósébe.
Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, június 14.

A népdal.

A németek császára a majna-frankfurti dalnokverseny után beszédet tartott. Beszédet, mely értékére nézve messi felülmulja gyakori politikai színezetű pohárköszöntőit és más egyéb alkalmakor elmondott szónoklatait. Nem mintha lendületesebb, szívesebb, kerekesebb lett volna az előbbieknél, hanem mert feltételül igaz volt. És mert igazságot hirdetett, megszívlelendő. — Nemcsak Majna Frankfurtban, nemcsak Németországban, hanem mindenütt a világon — még nálunk is, hol résen kell állanunk, hogy a német befolyása ne vetkőztesse ki szellemi életünket a maga magyar nemzeti jellegéből. — Am az igazságoktól nem kell félnünk, azok sohasem bomlasztanak, hanem mindig termékenyítnek, erősítnek és gyarapítanak. — A népdalra hívta fel a német császár az éneklő munkások figyelmét...

A népdalra, mely iránt ugy a zene-művészet, mint a költészet mélységes megvetést kezd mutatni. Mint az elő-

kelő állásba jutott gyermek, ki szegyenkezve fordul el egyszerű ruhájú szüleitől. — A puritán emberektől, kiktől mindazt örökölte, ami benne jó és szép, mindazt, ami az életben előbbre vitte, még testének erejét, szemének élességét és gondolatainak világosságát is. Csak a hálátlanságot nem, csak azt nem, ami benne rut, ami benne nemtelen...

Ne vigyék át az énekekre is a hangszerelés bonyolódottságát figyelmeztette a császár a piruló munkásokat, ne győttörjék magukat technikai nehézségek leküzdésével, hanem figyeljenek azokra a hangokra, melyek ott rezgenek lelküknek mélyén... Azokra az egyszerű és szép hangokra, melyek gyermekkorukban, ifjúságukban derítették őket fel, vagy csaltak könyvet szemükbe, melyek érzéseiknek első gerjedelmét kísérték: figyeljenek a népdalra!

Mert a népdalban van a szépség, a népdalban az egyszerűség, a közvetlenség és az igazság. Tiszta forrása minden művészetnek. Bölcsője minden költészetnek. Az elhanyagolt irodalmak

belőle merítették új erőt. Ha petyhüdt tagjaikkal beleje nem merülnek, teljesen elfonnyadnak. Nem véletlenül esik össze Herdernek a népköltészetre vonatkozó munkássága és a német irodalom második virágzásának korszaka, és ma már minden iskolásfiú is tudja, hogy a magyar költészet akkor kap igazi erőt, akkor szárnyal igazán a magasságokba, mikor a népdal pezsgő jvére átömlik ereibe. Petőfi, Arany és Tompa nevei a népköltészetnek diadalát, mindenható erejét jelentik...

Az irodalmi és művészeti kapkodásnak, ingadozásnak mai zürzavarában a népdal, a népköltészet jelentőségét sem látják tisztán. Nem látják nálunk sem. Keresik az orvosságot, az erőt adó gyógyszert mindenfelé, csak ott nem, ahol kell. Itt is, ott is hangoztatják, hogy művészetünk, irodalmunk szürke, hogy nem magyar, nem nemzeti. Nem megnyilatkozása a magyar érzésnek, a magyar léleknek, a magyar gondolkodásnak. És míg az elméleti viták foly-
nak, senki sem törődik azzal a varázs-

TÁRCA.

A korlátolt asszony.

Írta: L. Jacobson.

Az asszony unalmasan lapozott az újságokban. Látszott, hogy nem érdekelté bennük semmi. Ami a politikát illeti, hát ez absolute nem létezett rá nézve; a helyiérdekű híreket roppant egyhangunak találta, a törvényszéki rovatot pedig, mely valami rablógilkosságot tárgyalt hihetetlen aprólékossággal, bosszankodva dobta félre; a tárcának már a címén is elmosolyodott.

Végre az egész lapot lecsuszította a földre, nagyot nyújtózkodott, ásitott s azután végigfeküdt a puha, gyapjas ottománon.

Apró, acékkék szemével belebámult a nagy semmibe s száz meg száz közönyös dolog jutott az eszébe. Változatosság okából nem a mennyezetre, hanem a földre bámult, alaposan végigbámulta a tarka-barka szőnyeget, azután tekintete az imént ledobott újságra esett s szinte öntudatlanul olvasott el egy passzust a vezércikkéből, azután pedig a tárcából, amint éppen a szeme elé került.

Mikor a tárcá címét elolvasta, megint gyorsan mosolygott. Nagy betűkkel az állt rajta hogy:

»A korlátolt asszony.«

— Korlátolt asszony, korlátolt asszony!.... Ostobaság! Tudja Isten mi lehet benne! Valószínűleg hülye szerelmi történet, szentimentalizmus, az érzelmek nyavalygása, vagy ilyeféle.

A másik oldalára fordult.

A folyosó végén valaki meghuzta a csöngetyűt. Az asszony fölelelte fejét s neszelni kezdett. Mikor a férjének a hangját megismerte, nyugodtan visszafeküdt s behunyta a szemét.

Hallotta, hogy a férje azt kérdezte a szobaleánytól, hogy hol van a nagyságos asszony s hallotta azt is, hogy a szobaleány azon megjegyzésére, miszerint boudoirjában van, egyenesen a maga szobájának az ajtaja felé tart.

Hála Istennek! Már attól tartott, hogy befőn hozzá.

Ha tudta volna a férje, hogy mennyire ki nem állhatja!

Az asszony »gondolkozott« azon, hogy mit csinál most a férje.

Most bizonyosan megint ott ül az íróasztala előtt és sorra olvasgatja az ábrándozó bakfisektől és idegbeteg asszonyoktól kapott leveleket, a melyeket a »hires, isteni íróhoz« intéztek s bennük vagy egy-egy »autogrammot, vagy egy egy fotografiát, vagy egy egy hajfürtöt kérnek tőle.

Férje valószínűleg finoman mosolyog, mert hizeleg neki a dolog. Azután autogrammokot ír, fotografiákat küldöz szét s lenyír három-négy hajszálát, melyet kinevez hajfürtnek... Ó, a férje nagyon ért ahhoz, hogy mint kell beturakodni az olvasónők szívébe... Pfuj, hogy is lehet azokat a regényeket érdeklődéssel, olvasni! Csupa édeskés nyelvezet, holdvilágga-való kacérokodás, könyvre való utazás, üres, nem igaz érzelmek s ezt csak úgy fálják az asszonyok.

Az asszony őszintén haragba borult, elgondolván azt, hogy valamikor ő is ilyen buta líba volt. Ó is ábrándozva gondolt arra az emberre, a nővilág által istenített szerzőre. Ó is beleszeretett, boldogan ujjongott, mikor viszonzta az érzelmeit, megkérte s oltárhoz vezette.

Akkorában szinte méltatlannak tartotta magát hozzá s érezte, hogy mily jelentéktelen ő mellette... Azzal akarta ezt ellensúlyozni, hogy örülten szerette s becézgette mindaddig, míg... míg megdönthetetlen bizonyítékokat nem kapott a kezei közé arról, hogy hűtelen hozzá.

A férje pedig kinevette féltékenysége miatt.

Igy védekezett:

— Tudod, hogy író vagyok. Izgatásra, ihletre van szükségem. Hiszen én csak tanulmányozom az asszonyok lelki életét s gondolatvilágukat. De hogy szeressem is őket?... Ugyan! Egyedül csak téged szeretlek, te édes, kedves, bájos asszonyka...

Férfi- és gyermekruha

Czipő- és kalapraktár

Ij. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA. Erzsébet királyné-tér 1. szám volt Weiss üveges-féle helyiségben.

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltébb áron

tükrrel, mely legjobban visszatükrözi a magyar léleknek legintimebb, legjellemzőbb sajátosságait. A versköltészetből egészen kiszorult a népdal hangja, a népdal formája. Csak vidéki lapok hasábjain mer olykor megszólalni, hogy a nyugati műveltségük megmosolyogják... És kiszorul a népdal az iskolákból is. Helyét elfoglalja a műdal. Ifjúságunk már zsenge korában hamis táplálékot kap. Hamisított tejet és hamisított verseket, hamisított melódiákat. Élő, illatos virágok helyett cifra művirágokat. Bársonyos szirmok helyett: rongyot. Az iskola ablakait bezárják. Űvegeit elhomályosítják, hogy a gyermek tekintete ne révedezhessen a messzi mezőkön, a ringó fűvön, hogy tüdejébe ne hatolhasson friss éltető levegő... Szeme hozzászokik a szürkeséghez, tüdeje a porhoz — És ez a szürkeség, ez a por hiven kíséri ezután egész életét. — Ránézhezedik minden ténykedésére, minden alkotására. — Ki tehet neki érte szemrehányást? ... Mért nem engedték, hogy lelke megfűrdőbessék a népköltészet tiszta forrásaiban, hogy erőre kapjon, hogy szárnyalhasson! Vagy az a néhány népmese és népdal tárja fel előtte a magyar néplelek titkait, melyet a középiskola első és második osztályában olvastatnak vele?

A magyar népdalnak és a népdal melódiájának ritmusának vérévé kell válnia. Egyre ott kellene zengenie fülében a maga őseredeti szépségében és magyarságában, nem pedig meghamisított torzában; a műdalban! Csak nem régen szavattatták meg a fővárosi tanácsokat, hogy milyen dalokat ónajtának

az iskolában énekeltetni. Milyen kevés volt köztük a népdal! Mennyire ideje volna, hogy nálunk is elhangozzék olyan korbácsoló szózat, mint a német császáré! Nálunk, hol valóságos szentségtörő kezzel torzítják el a magyar népdal gyémántjait. — Egész sorokat változtatnak meg holmi padagógiai szempontokból! Minden jóízű kétségbeesésre, minden magyar szív elszorítására. Legszebb virágainkat összetépdesve, himporuktól megfosztva dobják gyermekeink elé. És elhitetik velük, hogy ez szép, hogy ez magyar érzésnek, magyar gondolkodásnak megnyilatkozása!

Legfőbb ideje, hogy észretérjünk! Hogy harsogva hirdessük a veszedelmet, amely szellemi életünket fenyegeti! — Hogy eloszoljék az a nevelésnek balhit, mintha a művészet és népköltészet kettő volna! Ellenkezőleg. A népköltészetben nyilatkozik meg legeklektansabbul minden művészetnek lelke: az egyszerűség, a bensőség, az őszinteség, a közvetlenség és mélység! És benne a nemzeti lélek, melyet úgy keresünk, annyira hajszolunk! Ott szürnyal a maga egész fonséges tisztaságában a legegyszerűbb népdal szövegében és dallamában...

Nem idegen irodalmakban, ne szenciációs irányokban kutasson az a magyar író és művész, ki kincset akar találni, hanem a magyar népköltészetben. Ott találja meg az eredetiségét, ott emmagát: A forrást, amelyben telfrissül. Az idegen vizek megfosztják erejétől, az idegen vizeken eltéved, elveszti önmagát...

Azokra megerősödvé, felfrissülve bocsátkozzék! Mikor már nem kell félnie,

hogy a forgatagok elsodorják, el, idegen tájakra, ahol nem terem számára babér, nem igazi dicsőség!

Roboz Andor.

A belgrádi tragédia.

Magyarország felől most minden gondolat a szomszédos kis Szerbia felé irányult. Oda, ahhoz a tragédiához, melynek királyi áldozatai átlótt agyvelével, talán darabokra tépett szívvél ott feküdtek a királyi konak kertjében. Vérük összekeveredett a szerb föld porával s a fényes királyi diadém helyett sárkoszorút tapasztott homlokukra. Megdőbbenne látjuk korunknak e legszörnyűségesebb szomorujátékát, mely rettenetesebb Nero és Caesar megöletésénél. — Királyokat, fejedelmeket irtott ki már a nemzeti elkéséredés, vagy az anarchia örülete, — mint a mi áldott emlékeztető nagyasszonyunkat, Erzsébet királynét is — de hogy egy dinasztát minden írmagjával, feleségével, rokonságával, hozzátartozóival, testőrségével együtt kiirtották volna egy óra alatt, arra nem mutat előzőleg példát a história.

Egy fiatal király és egy szépséges királyné feküdt szintén összetéve nem a ravatalon, hanem holttesteikkel letaszítva abban a kertben, ahol talán az utolsó szerelmes csókokat váltották egymással. Este még ott csendült előtük a magyarországi és szerbiai rácdalosok éneke, mely ábrándjait dalolta el egy nagy nemzeti szerb egységnek. Ennek az öröme üritettek poharát a Milán király által épített park délszaki növényekkel bájós lofbozati alatt. — És mi történt éjjelután? A szép királynénak, feketé a lángoló szenvedélytől izzó szempárja tapadt Sándor király homlokára és mikor éjfélt már elűtötte az óra, akkor megvillant ötven fegyvercsöve, amelyből kiröpült golyók megölték a király újui életét. A bűbajos Draga Masin pihegő keblét szintén golyók járták keresztül s most már nem király öleli, hanem maga az Enyészet ura — a halál.

Ezzel magához vont a csókokkal halmazta el. Az asszonynak nem volt ereje védekezni ellene. Ó a képmutató!

Most megfigyelt. De nem azzal a szerető gondoskodással, mint azelőtt, hanem féltékenyen, gyanakvólag.

Később azonban meghidegült iranta. A nimbusz, mely őt körülvette, eloszlott a semmiségbe s nem maradt utána még csak egy halvány fényugár sem.

Most már rájött, hogy mily kicsinyes az ő férje. Nemcsak az önteltsége, de jellemének minden apró részlete ellenszenvvel töltötte el. Mind jobban és jobban kitért az utjából s úgy látszott, hogy az a férjnek nincs ellenére.

De nem tett neki többé szemrehányást, egy szóval sem árulta el, hogy mennyit szenved miatta s a világot nem szólt volna arról, hogy haragszik, vagy csak boszankodik rá.

Mert még talán hízlelegnek neki, hogy egy asszony annyira törj magát utána, ha mindjárt a saját felesége is az.

Ó, nagyon jól ismerte a férjét...

Jó, jó, de mi lesz később? Meddig kell még elszenvednie a vele való egyttélés gyötremeit? Ily örömtelenül, siváron élje le hátralévő napjait?

Nem, ennek nem szabad így történnie. Ő is élvezni akar. Eppen úgy, mint a férje. Hát nincs az asszonynak is joga ahhoz, hogy... hogy éljen? Hogy a világ mit mond hozzá? Hát mondjon azt, amit akar. Gyermekei nincsenek, semmi félté anyai kötelességet nem kell teljesítenie. Egy fiatal szép, elhanyagolt asszony nem engedhet-e szabad folyást a maga érzelmeinek, nem járhat-e korlátozás nélkül a maga utján?

Vagy talán tovább szenvedjen s alázatosan viselje a maga sorsát?

— Ohó!

Semmisem köti őt hozzá. Ki kényszerítheti őt arra, hogy hevárja, míg megöregszik, míg megrutul, míg arcának a rózsái elhervadnak, a nélkül, hogy él, ahogy szeretett s viszontszeretett volna?

Szinte szilajul belekapaszkodott ebbe a gondolatban.

Almodozásából a föltáruzó ajtó zaja riasztotta föl.

Megfordult. A férje állt előtte.

Az asszony nágvon kellett enül emelkedett föl.

— Szervusz! Talán aludtál? — kérdezte a férfi nyájasan.

— Nem. Oivastam.

— Csak nem ezt a lapot?

— De ezt.

A férfi lehajolt s fölemelte az újságot.

— Tetszett talán nek-d ez a tárca? — Én irlam.

Az asszony oly élesen, oly haragosan nézett rá apró acélkék szemével, hogy a férfi lesüté tekintetét. S valami költött ürügy alatt kiadagolt a szobából.

A ig ment ki a férje, alig zárult be mögötte az ajtó... az asszony mohón kapott az újság után s olvasni kezdte.

Kezdetben heves nyugtalansággal, azután lecsendesedve s már fordítani akart, de újból csak előlöl kezdte s mondatonként figyelmesen, lassan olvasta.

Különös érzések toltak föl a lelkében. — Hiszen ő volt a korlátozott asszony, ő róla szólt a tárca. A férje azonban megértette, kristály-tiszán megrajzolta, szélszédte lelkének a legtitko-

sabb rostjait, igazat adott neki ott, a hol igazat volt s elítélte, a hol ő volt a bűrös.

Különös!

A férje nekifordította a dárdát s a korlátozott férfit beszélte. — Hát lehetséges az, hogy ő is szenvedett? Lehetséges-e, hogy ő is boldogtalannak érezte magát megzavart családi boldogságában? Lehetséges, hogy bánatot érzett hütlensége fölött; lehetséges-e, hogy tudatára jött ann k, hogy igazi boldogságra, igazi szerelemre csak a saját otthonában lel, a saját feleségénél?

Egyszerre oly különös ellágyulást érzett a szíve körül. Szemei könyekkel telek meg.

Azután fölujjongott. Vadul, szilajul.

Kirohant, be a férje szobájába.

Az ajtóban megállt.

— Róbert!

A férj komor hangulatokba mélyedve ült írőasztala előtt, lejtát a tenyerére támasztva.

Mikor a felesége belépett, föltékinetett s a mint ott látta áltani piruló orcával, ragyogó szemekkel, szenvedélyes vágyakozással, feléje sietett s kitérta a karjait.

A nő a férje keblére vetette magát.

— Te édes, édes ember!

A férj szelíden visszahajtá a szőke fejcskét.

— Te rossz, rossz asszony! ...

Másnap az asszony, mikor ismét egyedül volt a szobájában s az ottománra heveredett, hangosan fölkacagott.

Hát nem volt a férjének igaza, mikor azokat a sziruptól csöpögő édes történeteket írta? Hiszen ő is csak olyan asszony, mint az a többi liba, kiktől a férje szokott inni!

BÉRBEADÁS.**A Nagykanizsai Polgári Egylet**

— bérbe adja —

1903. évi október hó 1-én napjától kezdveaz egyleti helyiségekkel és a bálókra alkalmas
nagyteremmel kapcsolatos épületek földszintjét
korcsmaüzlettel a hozzá tartozó mulató kerttel együtt.

Bővebb felvilágosít ad:

Dr. ROSENBERG MÓR

133—3

titkár.

Árlejtési hirdetmény.

A 44096—1. a. számú belügyministeri engedély alapján a m. kir. VI. számú csendőr kerületi parancsnokság

nyilvános árlejtési tárgyalást

hirdet a Nagykanizsán csendőr laktanyául megvásárolt Csengeri-utca 32. sz. a. levő Szalmay féle épületeken szükséges és 2004 korona 80 fillér erejéig engedélyezett festési, szobapadló kényezési, ablakok, ajtók, padlóburkolat, cserép-fedél és járda javítási, új ólak, kerítés és szennyvíz levezető csatorna léte itési stb. apróbb illetőleg az összes építmények kijavítási munkálatainak végre hajtására.

A nyilvános árlejtés Székesfehérváron

1903. június hó 23-án délelőtt 9 órakor

a m. kir. csendőrkerületi parancsnokságnál fog megtartatni, hova az állami munkálatokra vonatkozólag érvényes feltételeknek megfelelő s az 5% bánatpénz letételét igazoló nyugtával felszerelt és az összes munkálatok elvállalásáról szóló ajánlat beadandó.

E munkálatok a legelőnyösebb ajánlatnak beügyminister ur Ó Nagyméltósága által történt felülbírlása és jóváhagyása után 1903. augusztus hó 3-án ugy kezdendők meg, hogy az épületekbe ugyanazon hó 28-án beköltözni lehessen.

A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal által megszerkesztett előmérték költségvetés Nagykanizsán a csendőr szakasz parancsnokság és Székesfehérváron a csendőr-kerületi számvivőség irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

A szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek és a munkák végrehajtásához kötött feltételekre vonatkozólag az állami munkálatok létesítésénél érvényben levő általános és a vonatkozó vállalati részletes feltételek kötelezők.

A bánatpénz az ajánlati összegnek 5%-ában van megállapítva, s készpénzben, vagy az állami letételekre alkalmas értékpapirokban valamelyik m. kir. adóhivatalnál teendő le; az erről szóló letéltjegy a lezárt ajánlathoz csatolandó. E bánatpénz a vállalati szerződés megkötése alkalmával 10% biztosítékra lesz kiegészítendő.

Ezen munkálatokra tett, s ivenként 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok

f. évi június hó 23-án d. e. 9 óráig

a székesfehérvári csendőr-kerületi parancsnoksághoz bérmentve küldendők be. 165 1

Székesfehérvár, 1903. év június hó 6-án.

A csendőr-kerületi parancsnokság.

HYDRAULIKUS SAJTÓK Arany érem
Szeged 1899.Arany érem
udapest 1899.Arany érem
Pozsony 1902.hydra-
likus
sajtórtszőlő és gyümölcsmust sajtóására
a nagy üzem számára, 2 kitalálható
kosárral vagy 1 kosárral.Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-
sajtókatkézihajtásra
Hercule-nyom-
erő-szerkezet-
tel, fa- vagy
vastányérral.

Gyümölcs- és

103—10

szőlő-őrlőket,

bogyozógépeket, gyümölcs-aszaló

készülékeket

gyártaanak és s-állítanak jóállás mellett mint különlegességet a leg-
ujabb szerkezetben**MAYFARTH PH. és TARSA, BÉCS, II / 1**

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek legyen és bérmentve. Megrendelések idejékorán kártnak.

2391 1903.

161—2

Árverési hirdetmény. Csáktornya nagyközség képviselő testületének törvényhatósági jóváhagyással ellátott határozata alapján közhírré teltik, hogy a nagyközség tulajdonát képező a csáktornyai 52. számú tjkvben 99. hr z. alatt foglalt a község közepén levő **beltelek** és arra épült **emeletes iskolai épület** 50.000 korona kikiáltási ár mellett nyilvános árverés útján**1903. évi június hó 22-én d. e. 10 órakor**

Csáktornyan közérghaza tanácstermében el fog adatni.

A részletes árverési föltételek a község házaán a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s ugyanott bővebb utbaigazítás szerezhető.

Az árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 5%-át bánatpénz fejében lefizetni s vevő az árverés után 10%-ra kiegészíteni.

A fennmaradó vét-lár 10 évi egyenlő részletben, esetleg a községi képviselőtestülettel megállapítandó hosszabb törlesztési időben fizethető 5% kamatozással.

Az árverés eredménye ugy eladó község mint vevő félre csakis a képviselőtestület jóváhagyása után kötelező.

Kelt Csáktornyan, 1903 június 6-án.

Dénes Béla s. k.
jegyző.Petrics Ignác s. k.
bíró.**A legjobb padlófénymáz!****FRITZELACK**

A legkiadósabb!

A legtartósabb!

Használatban a legolcsóbb!

Raktár Nagykanizsán:

Neu és Klein s Fialovits Lajosnál.

Logkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek: **Akácia** -CRÈME 2 kor. -PUDER 1 -SZAPPAN 1. KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, ÖLMEZSÉTER Törvényes bélyeg

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR részvénytársulat Budapest, VI. Váci-ut 19. 2500 részvétel 100 000.- kifizet. kisebb g. gér. ámban. Malomberendezésekre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY. Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Előrangú kénos hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdővel. 200 kényelmes lakosztóval. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER szűsmeester, udvari szállító Budapest, VI., Ó-utca 44. Szőrmeárul az egész világon elterjedtek és elsőrangunk.

GUMMI HALHÓLYAG tücszaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szakma legjobb rangú csépe: **BEIF J.** specialista, Bécs, Brundstätter 3. Árjegyzék ingyen

Modern BUTOR. Örökös választék háló-, ebédlő-, szalon- és ury-szoba-butorokban. Olcsóbb mint bárhol **NEMES és LENGYEL** butoriparosoknál BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 1.

ZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok asztalküldés és list. Beszerkesztések letevése céljából (postadíj jóállásúval) **ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI** Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az. Felülmúlja az eddig ismert összes fogszerszereket. **OSAN-szájvíz-esszencia** 88 kr., **OSAN-fogpor** 44 kr. Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szűpítő-szer üvege 1 fr. Ehhez balzsamszappan 30 kr. **RÓZSATEJ** Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr. **Sanningene** a legjobb és legelőszeltesebb hajfestő-szer szőke, barna és fekete. Ár frt 2.50 Prospektus ingyen és bérmentve küld: Czerny J. Apatl, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kúttátele London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógyszártárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER TANNINTEZET Budapest, VI., Aradi-utca 10. ALAPITTATOTT 1853. Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsobb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő intézetus önálló növendékek részére. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad **Röser János, igazgató.**

INTERNATIONAL SZÖRVEZSTŐ néhányorszi használat után az arcáról és körüli a szőrt eltávolítja. Egy üvege 6 K. Póráktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17. Megjelent „Toilette-titkok” ingyen **MI helybeliek BUDAPESTEN a NEW-YORK KÁVÉHAZBAN** (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozunk.

SANTAEGGER fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona. **NÁDOR GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ** folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépíti és üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld **KERPEL** gyógyszerár. Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2. 300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után teljes költségkiszárással: 2 1/2-3% levonással: 30 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a 33 1/2 : : : 6.50%-a 34 : : : 6. : : : 32 : : : 8. : : : 25 : : : 7. : : : 15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA Saját érdekben hirdessen birtokosok iradalmi Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

LE DÉLICE Vergé CIGARETTAPAPIR Vergé SZIVARKAHÜVELY MINDENÜTT KAPHATÓ.

McCormick Harvesting Machine Company (Chikagói aratógépgyár.) KNECHT J. E., igazgató. BUDAPEST, V. Váci-ut 30. **GYÁRTMÁNYOK:** Kéveketőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszaló gép, szénagyűjtő gereblye és „Guilla” kéveketőfonal g. ártmányai. Évi gyártmány 362.000 gún. 101-12

Egy jó házból való fiu, ki egy-két középiskolai osztályt végzett, fűszer- és vaskereskedésben **tanulónak felvétetik.** Izr. vallásu előnyben részesül. **FISCHER SIMON** fűszer- és vaskereskedésében SOMOGY-CSURGON. 152-4.

Premier Kerékpár leg finomabb a világ Argyezek Premierwerke Eger, Csehország leg jutányosabb vásáron díjmentesen

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa. **Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.** Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi **Gyógy-cognacját,** mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül. Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér. Kapható gyógyszerházakban és minden elsőrangú üzletben. **Vezérképviselő: Sattler József, Nagykanizsán.** 89-100

Képes levelezőlap újdonságok kaphatók legnagyobb választékban: **FISCHEL FÜLÖP** könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.

A legnagyobb kintűs jert
 hahajjót
 mag cseccemőknék is adható.
 25 ezrekre ára 1 korona.
 A legnagyobb és legújabb
 B. M. sz. szabályozás és védjeggyel

Órák, ékszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó arabból ártakon
SERÉNYI
 és ékszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
 Pósföld: II. Főutca 21. sz.
 X. központi körútján
 Ingatlan.

Készvény és csúz ellen legalkalmasabb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozásúktól főtárolt helyre
 BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előrekenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárterében, 8. sz. és kir.
 lezárt József téri udvari szállóján
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

Angol, francia, magyar és
 német egyetemes szavak által
 rendezve és ajánlva, mint a
 legújabb hahajjót.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérnyomás biztos gyógymód: asztma, szí-
 gyomor-, lép- és bőrbaj, szélhűtés, szimezavar ellen.
 E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
 BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. L. E. N.

Megjelent az új X. számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÜKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP
 Budapest, New York, Philadelphia

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és fotóművelő műteremben
 BUDAPEST, VI. KER., KERESZT-UT 36. SZÁM.
 III. Régi kis házak után is sikerült megfotózni!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakre-
 rtion, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztályán,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és odrosar-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKE VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Bőrgyógyászat, hányinger, fejfa-
 já, gyomor-bajok ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Pósföld 6 üveg bérmenyve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegyház).
 Kiváló hegyi fekvésben, pormentes és széltili védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
 dezve. Kiváló élelmiszer, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Fátyaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

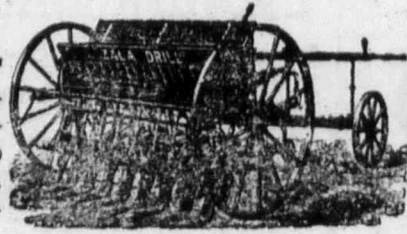
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekéit** aczélgerendélyvel,
 első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétfasú**
aczélekéit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
 felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
 hoz egyaránt alkal-
 mas hazánk legjobb
 sorvető gépeit szab.
 kikapcsolható kapa-
 csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e czélra ké-
 szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva

„**Perfecta**” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
 „**Planet**” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
 kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
 „**Hollingsworth**” lógereblyéit. — Kukoricza morz olóit,
 szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
 és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
 mány, szántóvas és nád
 a legjobb aczélból, tel-
 jesen felszerelve, tartalék-
 vassal 12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
 hosszabb kormányval, a nádor-
 kívül még aczélalappal is el-
 látva, teljesen felszerelve, tar-
 talék-
 vassal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltető
 legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járasuak, miért is mar nagy
 kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
 folyamatosan ható kettős emeltyű szerkezettel
 és nyomóerő szabályozással.
Szőlőzúzók
 kavatóval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
 gerekkel, szlykerékkel vagy anélkül.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »maláta kávéat«, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta kávéat, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóóagos forradalmat idézett elő az újonnan fitalált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szar:

„FUCHSOL“

„A FUCHSOL“ bámulato- módon kiirtja az agereket, patkányokat, poloskákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különlegesen erő- minden féreg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák ügyelmei különben felhívják magzi egér irtószerekre. Megrendelések a laboratoriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL“ vegyészeti laboratoriuma POZSONY.

Vörösmarty-utca 7. szám. 163—10.

Kiadó lakás.

Egy három szobás és egy két szobás

lakás.

azonnal kiadó.

Bővebbet Rákóczy u. 14. sz. alatt.

Ügyes képviselőök

egy az építészeti szakmában kor- szakot alkotó találmány (az idő viszontagságainak e'lentálló homlokzati-festék) elárúsítására, építé- szek, építőmesterek, szobafestők stb. részére, magas jutalék mellett kerestetnek. 164 1

Ajánlatok megfelelő referenciákkal EICHNER ÁRPÁD VII, Dam- janich utca 28—A. Budapest, címzendők.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre

— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel

KAUFMANN MÓR

férfiszabó.

Műszerbeszámoló
Városháza-épület, Fischer Fülöp könyvtárakadémiában.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő intésező a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischer Fülöp könyvtárakadémiában.

Helyközi telefon 103. szám.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár petitaóra 40 fillár

Előfizetések, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischer Fülöp könyvtárakadémiában.

Bérmentesen levelek csak ismert című fogadlatnak el.

Egyenlő szám ára 20 fillár.

ZÁLA

Politikai lap.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Hévcz Lajos.

Csütörtök, június 18.

Az érettségi.

Az év 12 hónapja között legszebb a május és június. Ekkor fakasztja ki a nap éltető sugara a növények rügyeit, ekkor pompáznak az erdők, mezők rétek színes virágaikkal, ekkor kezd élni a gyümölcs is. Június 29-ére pedig az élet kenyerét adó buza is megéri. A diák emberek is ekkor kezdenek élni s június hó végére meg is érhetnek, ha ugyan a tudomány rideg szele el nem fújja őket, hogy az őszi termésig tovább érjenek, avagy arra kényszeríti őket a fagy, hogy azon évben egyáltalán meg ne érhessenek.

Mily nagy gonddal van terhelve ezen hónapok alatt az a szülő, akinek gyermeke érettségi előtt áll. Mily félelmet áll ki a diák, aki talán már anyagi gondokkal is küzd s az érettségi bizonyítvány már csak a kenyér megszerzése végett is kellene. Nagyon ismeretes dolog ez minden tanügyi férfiú előtt. — És nemcsak a vizsgázók és a szülők érzik, hanem illetékes közegek is elis-

merik e vizsgálat visszas és már-már szinte tarthatatlan voltát.

A tényállás meg volna állapítható ilyen formán: — az érettségi vizsgálat semminemű gyakorlati pályára nem képesítő, hanem csak az egyetemi tanulmányok hallgatására jogosító s bizonyos fokú általános műveltséget igazoló okirat. Sőt — amint ezt minden ember tudja, aki érettségi bizonyítványt látott — ebben X. Y. vizsgálatot tevő ifjuról azt mondja ki a bizottság, hogy őt főiskolai tanulmányokra érettségi nyilváníttja. — A baj oka szerintem abban keresendő, hogy az érettségi bizonyítvány hivatalnoki pályákhoz is szükséges, noha nem arra képesít, hanem főiskolai — tehát elméleti — tanulmányra. Mivel pedig nem exkluzíve arra a célra való, amit benne a bizottság állít és hitelesen igazol, hanem olyan kenyérkereső pályára jogosít, aminek egyes ágazataira külön előtanulmányokkal kell előkészülni (posta- és táviratfolyam stb): világos, hogy ellenmondás van az érettségi bizonyítvány szövege és alkalmazása között.

Mi hát a teendő, hogy az abnormis helyzet megszűnjék és a fönnálló bajok orvosoltassanak? Egyszerű és könnyen megoldható kérdés ez. — Az érettségi bizonyítvány csak arra a célra legyen használható, amire kiállítva van.

Vagyis: ne adassék érettségi bizonyítvány annak, aki főiskolai studiumra nem megy. Viszont — igen természetesen — ne kívánjon a kvalifikációs törvény érettségét attól, aki nem megy egyetemre, vagy akadémiaira, egyszóval magasabb fokú tanfolyamra.

Más szóval: bifurkálni kell az érettségi.

Meg kell változtatni a kvalifikációs törvényt olyformán, hogy a középiskola VIII. osztályának bizonyítványa helyettesítse az eddigi érettségit azoknak, akik hivatalnoki pályára mennek, tehát egyetemi studiumra nem törekvesznek. Azok pedig, akik folytatni akarják tanulmányaikat, az eddiginél magasabb színvonalon álló oly vizsgálatnak vétesenek alá, amelyben minden mellék tekintet nélkül szigorúan megvizsgá-

TÁRCA.

Élet-halál...

S kiapadt könnye.
Nincs, mi peregjen.
A szemé száraz,
A szíve ég.
Pedig azt hitte
Hogy mi ott égett
Annak hamva is
Elszállt rég.

Hajh! de a sors ezt
Nem úgy akarta,
Mint örök mécs, ugy
Ég odabent.
S míg azt a húst az
Föl nem emésztí
Nyugalma sem lesz,
Csak odalent...

S memek az órák.
Múlnak a percek
És jó a kaszás
All ágya mögé...
Szól: Volt már részed
Késerségben;
Menj, boldog lész fönn
Am örökké!...

Hallja, hogy rá vár
Boldogság — s itt lenn
Élti a kiannak
Változatát...
Mégis, jél... részeket...
Élni szeretne!
— De a kaszás riszi
Aldozatát...

Fonyó Berta.

Az istentagadó.

Az emberi elme szüntelen működése, az emberi agy fantasiája megteremtette azokat a dolgokat, melyekről előbb álmodni sem mertek. A kutató elnök csodás találmányai s a szükségből eredő ösztön, az életnek, az emberi létjogosultságnak megadta mindazon eszközöket, melyek segítségével a föld népe fenntarthatja magát.

Csak az Istenség fogalmát nem tudja az emberi lényelme meggyőzően feltárni s az Eg alatt élők hisznek a látbatatlanban, mert szükségét érzik a hitnek és vallásnak.

Nagy elméjű orvosok vannak, akik mint ateisták a materializmusnak hívei s mint tevékeny tényezőben az emberi életet fenntartó Természet működésében hisznek...

Terjedelmes grófi urodalom ispánja volt Pálffy

Andor. — Ő a természet fia, kinek elméletileg s gyakorlatilag alkalmá volt tanulmányozni s megfigyelni a természet működését, olvasva az atheista bölcsek istentagadó műveit, annyira belemélyedt e téves tan elméletébe, hogy az egykor oly élénk, jókedvű ispán magabazárkózott lett. Neje, aki imádta őt, gyakran ideges nyugtalanság jeleit vette rajta észre. Hiába igyekezett tőle viselkedése ily hirtelen megváltozásának okát megtudni, kárba veszték gyengéd szavai; — férje megcsókolta őt, azután teendőhöz látott. Hasztalan könyörgött, hiába ontotta könyveinek árját, hasztalan hivatkozott szerelmükre, boldogságukra. Meddők voltak fenyegetőzései — a titok nyitjára nem jöhetett. Az egész faluban ismertté lett az ispán makacs hallgatagsága. — Jóakarói gyengéd figyelemmel igyekeztek az agyára borult homályt eloszlatni és szórakozásokat találtak ki számára, de ő mindezeket visszautasította. Irigyei sottogtak róla s rosszhiszemű híreket bocsátottak szét a világba.

A hitvesen őrjöngő fájdalom vett erőt, de Pálffy hidegen maradt. Egyedül gyönyörű Elza leánya oszlatta el homlokáról a borongó felhőt. Szíve repesett örömben. ha a remek teremést karjaiba zárhatta, vagy homlokára csókot leheltetett. S a leány szüntelen atyjával foglalkozott, mintha Istentől sugallt gondolata támadt volna, hogy ő lehet egyedül az, aki atyja lelki szenvedéseit enyhítheti.

Férfi- és gyermekruha

Czipő- és kalapraktár

Ily. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA. Erzsébet királyné-tér 1. szám volt Weiss üveges-féle helyiségben.

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltebb árakon

landó: az illető rendelkezik-e azokkal a tiszta alapfogalmakkal és tárgyi ismeretkörrel, amely föltétlenül megkívánható, sőt megkövetelhető, hogy a vizsgálatot tevő az egyetemi előadásokat sikerrel hallgathatja?

Ezzel egy csapásra kettős nyereséges lesz az ifjúságnak is, szülőknök is és a nemzetnek is. Mert még azok, akik kisebb hivatalnoki pályáramennek, nem kénytelenek magukat ily vizsgálatnak vetni alá, addig az egyetemre készülők vizsgálati színvonalának emelésével akadályt állítunk a ma már nagy mértékben elharapódzott azon téves fölfogásnak, hogy csakis tudományos pályán lehet a kényeret biztosan megszerezni. Így a napjainkban annyira veszélyes tudományos pályák által okozott tultermelés és proletáriátust is ezzel egyuttal megszüntethetnők, illetve csökkenthetnők.

Aki tehát nem akar egyetemre menni, aki tanulmányait befejezettnek tartja a középiskola nyolc osztályának elvégzésével: az távozzék nyugodtan egy abszolutóriummal, amely igazolja, hogy az illető a középiskolát elvégezte. De aki azt kívánja, hogy ő róla állítsa ki egy bizottság azt az iratot, amely igazolja, hogy ő magasabb tanulmányokra érett: ám lépjen elő és jelentkezzék érettségire.

Ilyenformán elejét lehetne venni annak a rettenetes helyzetnek, amely érettségi előtt csaknem minden évben ismétlődni szokott s amelynek — saj-

nos — némely évben (mint az idén) életáldozata is van.

Ha az érettségi nem kényszervizsga volna, hanem visszaadtnék a tulajdonképpeni rendeltetésének, akkor olyanforma kérdéseket lehetne föltenni, amelyek az illetőnek ne csak tárgyi ismeretkörét, hanem gondolkodásának mélységét, elméjének fogékonysági fokát igazolja. Tehát kevesebb tárgyi ismeretkör mellett mélyebben járó kérdéseket lehet föladni.

És a két vizsgálat: a mostani és e között nagy a különbség. Az utóbbi módszerrel ugyanis azt vizsgáljuk meg, hogy megvannak-e a tiszta alapfogalmi arról a tárgyról, amelyet az egyetemen tanulni akar és hogy eléggé fogékony e elméje a magasabb stúdiumok befogadására? Az nem baj, ha középiskolai tanulmánya extenzivitás tekintetében alán fogyatékos. Fő az, hogy az intenzivitás fölismerhető legyen s elméjének meg legyen a kellő kapacitása.

Másik lényeges javítás volna a mai rendszernél a vivisekció elhagyása. Az, hogy osztályvizsga után öt napig írásbeli vizsgálatot állanak ki és ezután csak 3-4 hét múlva állanak föl szóbelire azok akik az írásbeli alapján erre jogosítottak és hogy csak a szóbeli vizsgálat napján tudja meg a delikvens, hogy ő szóbelire nem állhat, — valóságos vivisekcionális eljárás. Heleesebb volna, hogyha az írásbeli vizsgálat eredménye tisztán a bíráló szaktanárok jegye alapján kihirdettnék s

a szóbelire jogosítottak néhány nap múlva a vizsgálatot megkezdhenék.

Ezzel egy csapásra két legyet ütünk. Először is megkiméljük az ifjakat az idegölő drukkólástól, másodsor lehetővé tesszük, hogy a kormányképviselők különbözőbb [főleg középiskolai] tanügyi rétegekből neveztesse ki

Mert bizony ugy sem cseresznye annak a deáknak az agya, hogy az írásbelitől a szóbeliig terjedő néhány hét alatt megérjen. Nem ér az többet semmivel sem június végén, avagy közepén. — Ellenben igenis e néhány hét alatt oly mixtum kompozitummá alakulhat, amelyben minden elfér, csak egészséges gondolat nem.

Makai István.

— **Karagyorgyevis: király.**
Az együttes ülésre hétfőn reggel 9 órakor Belgrádban összegyűlt szerb képviselőház és szenátus egyhangul megválasztotta Szerbia királyává Karagyorgyevis-Pétort.

Éz az egyhangú választás gyorsan véget vetett a négynapos interregnumnak, a miért elismerést érdemelnek a szomszéd királyság intéző lényezői: ugy az Avakumovics-kormány mint az országgyűlés. Mert a mult szerdáról csütörtökre virradó éjszaka eseményei bármily bűnös módon pécsettelték is meg az Obrenovics-dinasztia sorsát, ez többé megmáshatoló nem lévén, Szerbia legfőbb érdeke sürgetőleg követelte a megüresedett trón haladéktalan betöltését. A négynapos interregnum is elég volt arra, hogy különböző áramlatok megpróbálják érvényesülni. Ha ezek az áramlatok — amelyek között legerősebbnek mutatkozott a köztársaság kimondására irányuló törekvés —

Vasárnap reggel volt s a gazdaság szorgalmas munkásai elhagyva az ekeszarvát, ünnepe ruhájukban a templomba mentek. Az ispán is nevével és gyermekével az imaházba szokott menni, de most szobájába zárkózva dolgozott s járt-kelt a gazdaságon.

Neje meglepetve szemlélte eljárását. Bántotta őt az a mel ózés, melyet férje vele szemben tanusított. Mintha annak a szenvedése nem az övé is lett volna, vagy öröme nem az ő öröme lenne. Kinos érzés járta át szívét s most már látta, hogy férje szenved titkos bánata van...

— Mondd csak kedvesem, miért e szokt'án szorgalom... ma ünneppon... holott templomba szoktál veünk jönni... s ma még meg sem csókol'tál bennünket, még csak nem is mondtad, hogy menjünk imádkozni...

Pálffy elmélyedve tanulmányába, csak félfülle hallotta neje gyengéd szavait s így dörmögött.

— Templomba... imádkozni... Azt hiszik a vakok, hogy akkor üdvözülnek... Nem megyek kedvesem, ma sürgős elintézni valóm van...

— Andor! Szentségtelen gondolatok színléte lett agyad... bűnös gondolatok fertőzték meg, eddig szeplőtlen fehér lelkedet... becsmérlni mered a templomot, az isteni szentélyt... hol a képére teremtet gyarló ember leborulva könyörög hozzá áldásért s rebeg köszönetet áradó könyörületességéért... Bűnös szenvedélyek mélyezik meg lelkedet... most világosan látok... — szememről a hályog levált s én tisztán látom örvénybe sodró állapotodat. Ez hát elborult kedélyed nyitja? ez hát rideg közönyösséged rettentő oka?... Sajtettem!...

A férfiu lelke elborult. Átkozta a sorsot, mely szerencsétlenségbe sodorta őt. Gyakran ingadozott, hogy a beleje gyökerezett sugalmat kitépje lelkéből, de férfiu akarata s hosszú tapasztalás utján eredett elve mindannyiszor győzedelmeskedett gyengeségén...

— Nem akadályozlak kedvesem vallási kö-

telmeid gyakorlatában, tiszteltem érzelmeidet... de ne akard azt, hogy én is kövesselek... Nem tazodom az Isten létezését, de az Istenség fogalma alattfa Természetet képezem és hiszem...

— Szentségtelen!... hát a természet felett ki uralkodik?...

— Gyermekem!... a Természet nem áll idegen befolyás alatt... a Természet él és az uralja a világregytemet...

— Botor vagy!... kihez száll sóhajod, ha betegség gyötör, kibe helyezed bizalmadat, kitől vársz segítséget?

— A Természettől kedvesem...

— Ugy... a természettől?.. Óh Andor, Andor! Tégy le téves nézeteidről... mondj le róluik az én kedvemért... gyermekünk üdvösségeért...

Ha az örök nyugalomra hajtjuk le fejünket, a mennyekben trónoló Isten nem bocsát színe elé... Ne kárhoztass el bennünket, ne bélyegezd meg gyermekünk életét az Istenagadás vádjával... Szörnyű gonoszak a te elveid... Ujjal mutatnak ráink az emberek... E ér az igazságos Isten süjtö keze s mi az örök sötéttségben, a pokolban el-kárhozunk... átok sulya nezedik házuokra, örökös kínok tanyája lesz az, mig ez elveidről le nem mondasz... nem fog utaidon segíteni az Isten!...

— Nincs Isten! Az ég felett üresség honol... Te és gyermekem vagytok az én Istenem... Benneteket szerettek és imádlak... Vakok ék a lelki sötétség barbár hivei, akik a képmutató papok igéjét nyelik le... akik színelük vallásosságukat pénzért, önérdékért... másgaztot hirdetnek a munkában elgyötört és és összetört népnek, mennyeket ígérnek nekik s ezek vakhító buzgóságukban a nemlétező mennyekért küzdenek.

Igen! hadd mutassanak reám ujjal... Nem indit meg könnyeid árja...

Poklok tanvája lett a ház. A házastársak elhidegültek egymástól. A szomszédok halkán tárgyalták az ispánék megváltozott életmódját, s az ispán viselkedése az egész falu népének sutto-

gásra adott alkalmat. Tisztelte és szerette őket a nép, de csakhamar gyérültek a látogatások, mert bűnök tartották, hogy egy Istenagadó küszöbét állépjék

A hitves a lelki gyötrelmek suya alatt csak sorvadott... A férjet emésztő láz gyötörte; övétnek elhidegülése csaknem a sir szévére juttatták... de vergődő lelke nem tudott kibontakozni a lidércnyomásból... néma, megadó resignációval várta sorsát...

Csendes kívül minden... A természet elnyugodott A kasza-kapazaj megszűnt, a föld népe nyugóra tért...

Csak egy elfojtott zokogás hallatszik ki a kis szobából, az zavarja meg az ünnepes esti hangulatot...

Suhogó fehér habos ágyán küzd a halállal a 16 éves gyönyörű leány, szülőinek egyetlen gyermeke, egyetlen boldogsága... Szűries álmának tanyája, végvonaqlások színléte lett, a csendes ház paradicsomi boldogsága átváltozott a szülőkintől és fajdaomtól tutgyötört lakává... S mig az anya megtörtén roskadt az imaszámlolyra, hogy áldását könyöröörje le a halállal vívdóra, az atya tépelődő lelkéből szaggatott hangok hallatszanak lel rettenetesen kísértetiesen.

— Jöjj hát le te láthatatlan, vedd életemet, csak mentés meg gyermekem életét... Hol késel, hol van láthatatlan kezud titkos működése?... amely süjt és feleml... Óh jaj gyermekem!... nyugéssd mindegyike, éles tör a szivemben... Hol késsik az igazságos, miért nem győzedelmeskedik a Természet felett, miért küld a halálba ártatlan viruló gyermeket s miért hagyja meg az aggot, kinek e életben semmi öröme nincs?... Alszol-e már gyermekem?...

Az óra éjfélt ütött... s egy ártatlan leány-szív megszűnt dobogni...

Szikra.

időt nyernék vala a megizmosodásra, akkor Szerbia alighanem beláthatatlan következtetésű belső villongásoknak esik áldozatul. Ezért megnyugvással fogja fogadni egész Európa azt a belgrádi jelentést, hogy a szerb országgyűlés gyorsan megegyezett Szerbia jövődi királyának a személyében.

Az új király Kara, Gjorgjenak, Szerbia egyik felszabadítójának unokája és fia Karagyorgyevics Sándornak, aki 1842-től 1858-ig ült a szerb fejedelmi trónon. Szerb nemzeti dinasztia sarja tehát. Amellett európai műveltségű férfi, aki leginkább az orsz. tudomány, irodalom és zene területeivel táplálkozott ugyan, de gyermekkori nevelését Budapesten nyerte és később Gensben és Párisban élve, a nyugati kultúra hatása elől sem zárkózhatott el. Komoly, higgadt, egyszerű férfiú hírében áll, aki közeljövőn hatvanadik évéhez, bizonyára óvakodni fog elhamarkodott, meggondolatlan lépésektől.

Az életből merített bölcseségére és megfontoltságára rendkívüli mértékben szüksége is lesz most, amikor majdnem félszázados száműzetés után a Karagyorgyevics-család az ő személyében újból elfoglalja a szerb trónt. Apja mint a szultán vazallus fejedelme hagyta el hazáját. Péter mint szuverén király tér oda vissza. — Ha meg akarja tartani a trónt, amelyet az Obrenovicsok emeltek királyi rangra, egy alapjából újja kell teremtenie országát. A pártszenevedélyek megfellebbezésével a gyümölcsöző kulturális és gazdasági munkát hoz kell szoktatnia népét, főképpen pedig örököndnie kell a jövőt, nehogy szabadon garázdálkodhassanak a boszúállás démonjai az Obrenovics család hívei ellen. Enélkül úralkodása szomorú folytatása lesz Szerbia eddigi szomorú vergődésének.

— **Kormány-válság.** Tehát megtörtént. Nem ugyan az, a mit az ellenzék obstrukciójával elérni célozott, hanem annak éppen ellenkezője Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház kedden tartott ülésében bejelentette, hogy meggyőződésén arról, miszerint az egyetértés az ő politikai módszerére és alkalmazására nézve nincsen meg olyan mértékben, amely szükséges arra, hogy azt a küzdelmet a miniszterelnöki székben folytathassa, a múlt vasárnap beadta Őfelségének saját, valamint a kabinet lemondását. A király, a miniszterelnök határozott kérésére a lemondást azonnal el is fogadta. Az ellenzék nagy rémületére Széll Kálmán megy és helyére jön Tisza István gróf, kit Őfelsége az új kormány alakításával megbízott. A képviselőház ülését az új kormány megalakulásáig elnapolta.

Szeszfinomítás — szeszértékesítés.

A Nagykanizsán felállítandó szeszfinomító gyár ügye gyorsan halad előre. A gyárat léteztendő dunántúli mezőgazdasági szeszfinomító r. t. e. hó 16-án gróf Széchenyi Géza elnöklété alatt Nagykanizsán tartott közgyűlésében most már formálisan megalakult.

Az elnöki jelentés után előterjesztettek az alapszabályok, melyek elfogadása után bemutatatták a sangerhauseni gépgyárral kötött szerződést a gépek szállítása, illetve a gyár üzembe hozatala iránt, mely utóbbinak terminussa folyó évi október 15-ike, de kilátásba helyezte tett hogy a gyár már okt. 1-én üzembe lesz hozható.

Az építkezési munkálatokkal és az iparvágány elkészítésével Szauer Géza elnyösen ismert zalaegerszegi vállalkozó bizatott meg, ki az összes ajánlattevők közt egyedül vállalta el azt a kötelezettséget, hogy az épületek folyó évi aug. 4-re fedél alá kerülnek.

Az igazgatóságba beválasztották még Apponyi Géza grófot és Weisz Tivadart, a felügyelő bizottságba pedig Günsberger Somát és Unger Ullman Elekét. —

Tárgyalták a nkanizsai Bankkegyesület r. t. ajánlatát a társaság pénzügyi, kereskedelmi és könyvelési teendőire vonatkozólag és ezen teendőkre egy évi időtartamra nevezett társaságot megbízták.

Tárgyalás alá vették az üzletigazgatói állásra beérkezett pályázatokat, mely ügyben azoiban végérvényesen ez alkalommal még nem döntöttek.

Bemutatták az iparvágány tervezetét és ezen ügyben, valamint szállítási díjkezdvezmények előlése végett Elek Ernő, Politzer Géza és dr. Lókó Emiloöl álló küldöttséget menesztenek a Déli Vasut igazgatóságához.

A delután foiyamában megtörtént a nagykanizsai kir. törvényszéknél a részvénytársaság cégbejegyzése. Névalírástukat bemutatták: gróf Széchenyi Géza, gróf Apponyi Géza, Horváth Miklós, Poltzer Géza, Gyimesy László, Weisz Tivadár, Brodszky Károly és Elek Ernő igazgatói tagok.

A közgyűlést követő napon a szesztermelők értekezletre jöttek össze a magyar szesztermelés központi értékesítése tárgyában. Az értekezleten Széchenyi Géza gróf elnökölt és résztvettek az új részvénytársaság tagjain kívül Wottiz Gusztáv, a győri szeszgyár igazgatója, az egyesült ipari szeszgyárak részéről, Zorád István, az O. M. G. E. ipari szakosztályának titkára, Lonkay Armin veszprémmegyei szesztermelő, Mayer Hinko horvátországi szeszgyártulajdonos.

Az értekezlet előadója Zorád István volt; gyakorlati felvilágosítással Wottiz Gusztáv szolgált. Felolvasták a központ által megállapított egyezmény-tervezetet, mely a sokaig ellentéteseknek tartott mezőgazdasági és ipari szesztermelési érdekeket van hivatva összhangba hozni, azon közös célból, hogy ezen egyesülés folytán hathatósan megvédehesék a magyar termelést a beözönlő osztrák termék ellen. A tervezet élénk viszhangra talált. Elnöklő gr. Széchenyi Géza, az érdekeltég nevében a megindult mozgalmat örömmel üdvözölte, az egyezménytervezetet egészben és részleteiben elvileg elfogadottnak jelentvén ki és miután ugy az előadónak, mint a felvilágosítóknak szolgáló Wottiz igazgatónak köszönetet mondott, az értekezletet bezárta.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. k. igazságügyminiszter dr. Kondor Jenő nagykanizsai kir. törvéyszéki aljegyzőt, kir. ügyészségi megbízottat törvénytörvénytörvényt nevezte ki.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Babuczay Mar. it. balázsfalvai és Szittner Mária perlaki áll. el. iskolai tanítónőket kölesönösen áthelyezte.

— **Halálozás.** Weisz Armin magánzó folyó hó 16-án életének 71. évében hosszas betegség után elhunyt Nagykanizsán. Özvegyén és gyermekein kívül, kiterjedt rokonság gyászolja. Temetés kedden dé. után nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunyt iránti kegyelet jeléül koszoru megváltásul jótékony célra adományok tak: Vidor Samu és neje 10 kor., Löwy Ado fné és bendvai Samuné 5-5 koronát.

— **Érettségi vizsgálat.** A római kath. főgymnasiumban a folyó hó 13-án megkezdett érettségi vizsgálatok folyó hó 16-án nyertek befejezést. Spittkö Lajos tanker. főigazgató elnöklétéle aia t. A konferencián 17-én tartották meg, melyen a főigazgató legnagyobb meglepődését és elismerését fejezte ki az elért eredmény fölött, mely a kö. elkező: Jelenen érettek: Rothschild Béla Szabó Lajos. Tóth István. Vegele Károly. Jól érettek: Beck Dávid, Bentzik Ferenc, Betlehem Aladár, Biró Imre, Fiátovics Béla Fischel Viktor, Gábor József, Mezgár József, Scherz Alfréd, Schmidt László, Szeitler János Érettek: Bikay Árpád, Hegedüs Ferenc, Korber Ernő, Lock Jenő, Mautner József, Polt Viktor Sauermann József Szalay János. — Két hónapra visszavettek ketten.

— **Uj ügyvéd Letenyén.** Dr. Konics Lipót köz. és váltóügyvéd Letenyén telepedett le és ott június hó 22-én ügyvédi irodáját megnyitja. Az új letenyei ügyvéd nem ismeretlen városunk közönsége előtt, hisz még csak a közelmúltban mint ügyvédjelölt itt élt közöttünk, tevékeny részt vett társadalmi életünkben, melynek szép lehetőségével hasznára lenni is iparkodott.

— **A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ügye.** A nagykanizsai izr. hitközség küldöttsége járt a múlt hét végén Budapesten, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, hitközségi elnök vezetése alatt. Elsőben dr. Wlassics Gyula miniszternél tisztelgetek, azután pedig dr. Morlin Emil osztálytanácsosnál és dr. Schack Béla főigazgatónál. Küldetésük tárgya az volt, hogy megkérjék a minisztert a nagykanizsai izr. felsőbb kereskedelmi iskolának államosítása, vagy állami segélyezése iránt. A küldöttség szóköka: dr. Rothschild Jakab ügyvéd, az izr. iskolai szakszövület elnöke volt, aki mindenütt röviden ismertette, hogy a nagykanizsai izr. hitközség már évek során át erején felül áldozat nemzeti kulturális célokra, s különösen a fontos nemzeti kulturmissiót teljesítő felső kereskedelmi iskola fenntartására. A miniszter nagyon szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és azt méltányosan intézi el. Dr. Morlin Emil és dr. Schack Béla szintén ilyen értelemben nyilatkoztak.

— **Néptombola.** Már-már azt hitük, hogy a népkönyha javára rendezett néptombolát el kell halasztani. Vasárnap délután több ízben is elkezdett esni az eső, de négy óra tájban olyan biztató volt az időjárás, hogy a néptombola rendezése elhatározta annak megtartását. Közvetlen négy óra után már ezernyi ember tolongott az Erzsébet királyné téren várva a buzás megkezdését. — A biztatóágok megalakulása és a felülvizsgálás megkezdése után a tűzoltó küldő jelezte, hogy megkezdődik a buzás. — Az első szám, melyet egy kis fiúcska a szerencsekerekkel kiemel, 1 volt. Ezután meglehető gyors tempóban buzáltak ki övenegy számot. Ekkor jelentkezett az első nyerő Haszon László kiskanizsai csizmadiamester személyében, ki egy egyszobára való lestelet magyar butort nyert. — Most már lassabb menetben folyt a buzás, de annál fokozottabb lett a játékos izgatottsága, mert ennek is, annak is csak egy kétszám bírányzott már a tombolából. Fortuna gúszony ki ö. ö. szerencséséje folytán még tízenöt számot kellett a szerencsekerekkel kiemelni, míg a többi kilenc nyeremény gazdára talált. A nyerők a következők voltak: Schneider János pincér (2. ny. 6 pár ezüst evőeszköz), Heisler Ignác kereskedő-szárm (3. nyer. (üggő lámpa), Tóth Lajos fodrász (4. ny. női óra laccsa), Mercz Ferenc kiskanizsai földműves (5. ny. porcellán service 6 személyre), Daniellisz Flóra iskolás leány (6. ny. egy vég vaszon), Handrik

Évzáró vizsgálat.

A nagykanizsai ír. hitközség által fenntartott elemi és felső kereskedelmi iskola évzáró vizsgálatának sorrendje az 1902/3-iki tanévben:

18. d. e. ker. isk. I. oszt. hittan, ker. ismeretek, francia, német
  18. d. e. ker. isk. II. oszt. jogi és közz. ismeretek, ker. számtan, menyiségtan, vegytan-áruismeret
  19. d. e. ker. isk. I. osztály történelem, földrajz, menyiségtan, ker. számtan, fizika
  19. d. e. ker. isk. II. oszt. hittan, könyvvitel, magyar, francia
  20. d. e. el. leány isk. I-IV. oszt. kézimunka kiállítás
  21. d. e. ker. isk. I. oszt. magyar
  21. d. e. ker. isk. II. osztály német, történelem, földrajz, ker. levelezés
  21. d. e. el. leány isk. I. osztály az összes tantárgyakból
  21. d. e. elemi fiú iskola I. o. st. az összes tantárgyakból
  22. d. e. elemi leány isk. II. osztály az összes tantárgyakból
  22. d. e. elemi fiú iskola II. osztály az összes tantárgyakból
  23. d. e. elemi leány iskola III. oszt. az összes tantárgyakból
  23. d. e. elemi fiú iskola III. osztály az összes t.
  24. d. e. elemi leány iskola IV. oszt. az összes tantárgyakból és ének II-IV.
  24. d. e. elemi fiú iskola IV. osztály az összes tantárgyakból
  25. d. e. ker. isk. III. osztály szóbeli érettségi vizsgálatok
  25. d. u. ker. iskola III. osztály szóbeli érettségi vizsgálatok
  26. d. e. ker. iskola III. osztály szóbeli érettségi vizsgálatok
  26. d. u. ker. iskola III. osztály szóbeli érettségi vizsgálatok
  29. istentisztelet.
- Az osztály vizsgálatok a ker. iskolában d. e. 8, az elemi iskolában 9 órakor kezdődnek.
Az elemi leányiskola vizsgálatai a leányiskola, az elemi fiúiskola vizsgálatai a fiúiskola nagyertermében, a felső kereskedelmi iskola 1. és 2. osztályának vizsgálatai az illető osztályokban tartatnak meg.
A nyilvános vizsgálatokra a t. c. szülőket és tanúgy barátokat tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

Nagy szerencse annak, ki néhai özv. Mattos Józsefné házat megveheti, mely Csengeri utca 40. sz. a áll, az örökösök kielégítése céljából olcsó áron azonnal eladó — Bővebb felvilágosítást nyújt Mattos Ernő.

A „Balaton írásban és képben“ 136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

NYILTTÉR.

— Mindenütt kapható. —
Sami's Kalodont
nélkülözhetetlen fogpassza
a fogakat tisztán, fehérén és épségben tartja.

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ.

(Vasvármegyében.)

Glaubersó-tartalmú szénsavdús vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellően hűvös éjszaki; a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások; villamosvilágítás, két jó vendéglő, gyógyszertár, naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szervenak bántalmait, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. 148-8

Évad május hó 24-től szeptember hó végéig.
Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. — Állandó fürdőorvos Rhorer Aladár dr. tb. megyei főorvos. Tarcsai Károlyfürrás, különösen mint óvszer, járvány esetén ivóvízzel ajánlha. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapestre Edeksuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V., Erzsébet-tér 8.) intézendők. Vasuti állomás. Posta és távirat helyben. Budapestről és Győről naponta „Tarcsa-fürdő“ feliratu közvetlen I.-II.-od osztályú kocsik közlekednek oda-vissza.

Premier-Kerekpárok
leg- leg-
finomabb jutányosabb
a világon vásárolni
Arjegyek díjmentesen
Premierwerke Eger, Csehszország

Fernolend t

cípőfénymaz a legjobb ma a világon; — e fényerem világos cipőkét tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. Viselet, toltos szíjú lábbeli sárga vagy barna bőrből „Lyosin“ (tükörfénymaz által egész ujja lesz Alap, 1830 Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstr. 21. Mindenütt kapható.

Balatonfüred gyógyhely és tengerifürdő

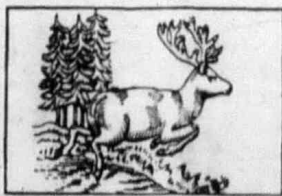
Zalavármegyében.

Posta, távirat és telefon helyben. — Elsőrangú fürdőintézet. — Fürdőidény május hó 31-től szeptember hó végéig. — Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, egyenes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások; jászavó-, tej- és szőlőkúra, masszázs. Szénsavas, meleg pezsgő-fürdő (Schwartz-rendszert szerinti.) Szénsavas hidegfürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, a balaton-tavi hidegfürdők és uszodák. — Orvosi tekintélyek által igen ajánlva vérszegénység, görbely, gümőkór, csusz, köbözvény, légzőszervek hurutos bántalmait, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, női- és lép-vérbőség, női bajok, ideg- és aranyérbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyvesliget, terepsz. naponként szimuladások, hetenként táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. Elegáns lakások, osztonnyaralók. A szobák ára 20 fillértől 10 koronáig. Június 15-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-kal olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőshajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsi 1 1/2 óra. Vasuti szeszonjegyek 33 1/2% os kedvezményen. menetértéki jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: dr. Huray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések elől-g beküldése mellett, Lingl Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüred-i ásványvíznek, mely mint étróndi víz is igen kedvelt, forrástára: Edeksuty L. udvari ásványzállító Budapestre. Ezenkívül kapható a balatonfüred-i kutkezelősegnél, Szemerrey Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

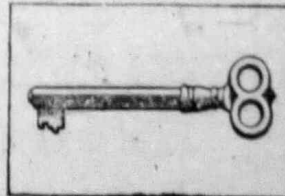
169 - 2

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Lampionok,

Léggömbök, Kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

MEGVAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósorszesz** (Ferencpálinkát) száz meg száz féle nyavalya ellen használta és a használ által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz még minden nap a posta — urtól, paraszttól — hasáink minden részéből, egy mintha külföldi legtovábbi országaiból, hogy egy egész könyvesház tele lenne vele, ha mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A **Vétes-féle Sósorszesz** különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használhatók mint fájdalomcsillapító **bedörzsölés**, illetőleg **borogatás: köszvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, bémulás, ficzomodás, gyuladás, daganatok, mell- és torokbántalmak ellen. — Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász**, meg minden járó-keelő ember elfáradt tagjaita új erőt önt. Mint kitűnő, kellemes **pipereczkék**, a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, felfrissítő, a szájat és fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a **Vétes-féle Sósorszesz** nagyon használ **gyomorgöres, hasmenés, rosszullet, fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha jár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a **Vétes-féle Sósorszesz** majdnem minden bajnál használható első segítségül. **Belsőleg** egynehány csepp vevendő cukorra vagy vízre, **külsőleg** pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elmúljon.

Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen **legkitűnőbb**,

VEDJEGY.

legmegbízhatóbb mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

VÉRTES-féle Sósorszesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a **Vétes-féle Sósorszesz** a másénál? — Legalább úgy mondja, egyik-másik elővásárló, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husak híg a leve, és hogy a hatáson, céljának megjelölés szer zohasem drága. A **Vétes-féle Sósorszesz** azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a **Vétes-féle Sósorszesz** sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból **sokkal kevesebb** kell, mint más fajtából. **Bedörzsölésre** pld. a többiből egy evőkanálnyi kell, a **Vétes-féle Sósorszesz** esetében elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a **Vétes-féle Sósorszesz** esetében, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg **Vétes-féle Sósorszesz** csakélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtájú, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a **Vétes-féle Sósorszesz** **schol** sem lehet kapni, hanem csak 30 filleres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelt lenyomatott „**paraszt-vedjegy**” és „**Vétes**” név rajtok és a skatulyákat látható. A **Vétes-féle Sósorszesz** egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyek nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek megbecsülnék és nem ritkán megfelfedezik.

OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon **első díjakat**: díszoklevéllel, díszkereszttel és aranyéremmel lett kitüntetve 1 egyszerű üveg **Vétes-féle Sósorszesz** kimerítő használati utasítással együtt 1 korona, 1 dupla üveg, 2 1/2-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbaüvegecske 30 l.

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, Ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor és Weisz és Schmidt kereskedésében.** Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgycsy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künach Ferencs** iraknál. Zala-Egerszeg: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztelets Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** iraknál. Marozsin: **Műns és Berger és Wilhelm K.** iraknál, általában ott, a hol plakátok a fenti vedjeggyel láthatók, valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárban LUGOSON.**

362—50

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczbőr szépítésére **PUDER**
és finomítására

Legelegánsabb, tolette-háli és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva **Dr. J. J. Pohl** os. kir. tanár által **Bécsben** Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyára
Főraktár: **BÉCS, I. Wollzeile 3.**

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszert-, drogon-kereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: **Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula** cégeknél.

egy doboz ára 1 kor. 20 fill

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen való-ágos forradalmat idézett elő az újonnan főtallált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A **FUCHSOL**” bámulatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, szabogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szer minden féreg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre határozóktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk arra, hogy az irtószertünk. Megrendelések a laboratóriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„**FUCHSOL**” vegyszeti laboratóriuma **POZSONY.**
Vörösmarty-utca 7. szám. 163—10.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete
Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre

— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

Marokostóság
Városháza-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
A marokostóval ártékenni lehet naponta kint d. u. 4-5 óra közt.
Ide intéendő a lap szemléi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedés.
Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Nyilvántartási díj 40 fillér
Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.
Bérmunkások levelek csak ismerteknek ből fogadtassanak el.
Egyenletlen árak 20 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Névécs Lajos.

Vasárnap, június 21.

Az „érettségi“ kérdéshez.

Az „érettségi“ — immár nem tudni hányadszor — ismét az aktualitás jegyében lépett. Sehogysem tudnak vele megelégedni, mindenki mond róla valami kedvezőtlen, feldozónak is, alakítónak is rajta; de meg kell vallani, a problema rendkívül nehéz, hogy ne mondjuk; veszedelmes.

Régen foglalkozom már a dologgal és mint tanárnak évek hossza során keresztül elég alkalom nyílt, hogy egészen közelről megismerhessem. És a gyakorlat meggyőzött arról, hogy az érettségre szükségünk van, hogy ezt a vizsgát nem szabad csak úgy könnyedén eltörölnünk: de azt is látom, hogy úgy, ahogy jelenleg csinálják, legalább is — anachronizmus.

Sokan azt mondják: minek az érettségi az osztálybizonyítványok után; — végre is a fiatal ember, aki a középiskola befejező osztályán szerencsésen átjutva megmutatta, hogy magyarból, történelemből, természetből és így tovább — május 1-én kielégítő ismeretekkel rendelkezik, lehetetlen, hogy ugyanazeket az ismereteket annyira elveszítse, hogy azokból a tárgyakból való megvizsgálása június 1-én ismét megokolt legyen.

Vagy ér valamit az a középiskolai VIII. osztályos bizonyítvány, s akkor minek az érettségi, vagy nem ér semmit — s akkor minek az osztályvizsga, a végbizonyítvány?

Igy szoktak beszélni, s tagadhatatlanul ebben az ellenvetésben van valami igaz, de tegyük hozzá: csupán a jelenlegi viszonyok számbavételével. Ha az az érettségi lényegében egy izzasztó osztályvizsgánál nem több; ha irányában, módszerében pusztán fölmelegítése egy már kiállott torturának: akkor valóban kár minden vesződségért, mely megtartására, minden szóért, amely védelmére irányul.

De nekünk egyébre is szükségünk van, valami olyanra, amiről az érettségi vizsgának elvi ellenzői megelégednek. Mi egyetlen szóval sem akarjuk kétségbevonni az osztálybizonyítványok hitelességét; de valamivel többet is akarunk tudni és épp ezt a többet kell — nézetünk szerint — az érettséginek megállapítania. . .

Mi úgy tudjuk, hogy a középiskolának valami nagy, általános célja van, jóval fontosabb annál, hogy valakit az algebraiban vagy a fizikában bizonyos ismeretekkel ellásson; és ez a cél: az általános műveltség, a szellemnek bizo-

nyos foku érettsége. Vannak dolgok, a melyeket minden művelt embernek tudnia kell; ott van az egységes világnézetnek bizonyos foka, mely nélkül igazán művelt ember nem képzelhető — amelynek megalkotásához a szívnek, az értelemnek bizonyos kiforrottsága szükséges.

A főiskolák tanárai rendszerint azt a posztulátumot állítják fel, hogy a középiskolát végzett fiatalok kellő alapismeretekkel kerüljön az egyetemre, az akadémiára; de ez bizonyára egyoldalú kívánság, mely egyedül a közép- és felsőiskolák relációját tartja szem előtt, s ha elfogadjatik, inkább az érettségi vizsgát fontartása ellen szól, semmint annak védelmére.

Azt is hallottuk, minő igazságtalanság esik azokon, a kik egyik-másik tárgyból elbuknak és ennek következtében egyéb természetű tárgyak tanulmányában is gátlást szenvednek; hogy a latinból bukott jelölt nem mehet át az egyetem matematikai szakára és megfordítva. . . És azt mondják, hogy ezen az állapotban okvetlenül segíteni kell, a mi mindenesetre legvilágosabb bevallása annak a hibás állapotnak, melyben a mai „érettségi“ leledzik.

Valóban, a köztudat tisztában van azzal, hogy aki a mai „érettséginek“

TÁRCA.

Az érettségi és a bot.

Az emberi életnek különböző határjelzői vannak. A kezdeténél áll a bölcső; végénél: a sír. E kettő között van a többi. A bölcső-hagyáskor: az első szoknya vagy nadrág. Az iskolába-lépés kor: a nagy könyvestáska egy könyvvel; a magasabb iskola küszöbénél: a sok könyv táskánélkül; azután következnek a lányok életében a hosszú szoknya, a fiukéban: a bot.

Mindegyik határjelző büszkeséggel tölti be a léányok és fiuk szívét; de egyik sem olyan igazán nagy mértékben, mint a hosszú szoknya és a bot. Mindakettő közeledést jelent a nagykorúság fele és megnyitja a nagykorúsággal járó jogok világát. A lányoknál: a bálterméket, a fiuknál: az önálló, szabad mozgás tágasabb terét.

Mi sem természetesebb, mint hogy ilyenkor kezdődnek a generálisabb botlások és a fiuknál: a bukfenek.

De ne folytassuk a párhuzamot, mert nagyon bele találunk gabalyodni. Aljunk meg csak a fiuk határjelzőjénél, a botnál! Fűrészszük csak: nincs-e abban valami örök-emberi vonás, hogy a fiuk életében az egyik határjelző éppen a bot? Mert az elvitathatlanul előtűnik, hogy azok a fiatal emberek, akik az érettségi vizsgálaton

átésnek, első elengedhetetlen emberi dolguknak tartják hogy botot ragadjanak kezökbe. Hiába van minden szülői kérelem vagy tanári intés: ez megtörténik, mert meg kell történnie. — Ha valami erőszak következtében meg nem történhetné: talán egyfőtől egyik beletegednének azok a szegény érettségizeti fiatal emberek. — Tehát kétségtelen, hogy ennél a botkérdésnél valami „*vis maior*“, valami örök-emberi sugalom (szugeszlio) működik. Az „*érett*“ fiatal embereknek ebben a legözönletlen bot-ragadásában okvetlenül valami ős ösztön nyilatkozik meg. Itt kell keresnünk az akarat mozgató ruzóját.

...Menjünk hát vissza az emberi fejlődés vonalán!

A bot-kultusz kétségtelenül ott kezdődik, ahol a létfenntartás ösztönétől vezetett ember legelsőbb tapasztalja, hogy abban a nagy állat-seregletben, amelyben él, küzdenie kell, mezelen kéz-el, lábál nem igen boldogul. Körmei hitványak, hasznavehetetlenek voltak más állatok hatalmas karmai ellen. Rugni már az ős szamar és ős-ló is jobban tudott, mint az ős-ember. Ökleim nem tudott. De volt hatalmas acél-izmu karja, amivel le bírta törni az ős-erdő fiának egy-egy erős ágát gurundiumul. Megvolt a fegyver! Az első bot! A hatalmas eszköze! Az ember lett a legrettegettebb állat, az állatok királya, a leghatalmasabb úr. Valamennyi fölé emelkedett, mert fegyverrel, iromba doronggal sétálgatott a

fegyvert használni nem tudó állatok között. — Azontul a megfélemedett, rengeteg erejű oroszlan is csak orozva mert reá ugrani; mert ha szembe jött: hiába rontott-neki; mielőtt rettenetes karmával megragadhatta volna, szétszórt fejjelelterül el.

Nagyon természetes, hogy attól az időtől kezdve azután az ős emberek között az lett a tekintélyesebb, félelmebb, aki jobban tudta kezelni a botot. Lettek, fejlődtek hatalmas dorongos kiválósgok, akik rengeteg izomerejükkel és dorongforgató ügyességükkel teljesen öntudatlanul, de alkotmányos uton kezdtek lerakni az ős-emberek gyávaságára épített fejedelemtség első alapjait. A bot, a dorong ügyes forgatásával megszerezte a tekintélyt, az elsőbbséget, és — mikor az ős-emberek tapasztalták, hogy bottal, doronggal igen hatásosan lehet imponálni a hasonszőrű emberi állatoknak is — kivitták a félelmes tiszteletet. Fejlődött lassan-lassan a dorong-nemesség, melyből azután kivált a dorongfőnökség, bot-vezérség, füstély-fejedelemtség. A doronggal kivított elsőbbség nyomán fakadt az emberi hálaérezetre alapított jogfolytonosság a már kivított elsőbbség örökiségében. — A jól dorongoló hatalmas vezérnek már lehetett a fia bamba, ügyetlen, tehetetlen legény is; azért a vezető dorongot az ő kezébe tették le, és melléje sorakoztak a legvitézebb dorongkezelők, hogy valami konc fejében pótolják, fűdözzék az ő gyöngeséget a dorongkezelésben.

Férfi- és gyermekruha

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltébb árakon

Czipő- és kalapraktár

Ij. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA. Erzsébet királyné-tér 1. szám volt Weiss Ignác-féle helyiségben.

valamelyik tárgyából elbukott, még mindig «erett» lehet egy másik, más természetű szaktárgy tanulmányozásának a folytatására. Mi más ez, mint azt mondani, hogy a mai ugynevezett «erett-ségi» vizsgálat a jelölteket egyenként valami fölöllegessel terheli? Valóban fonák helyzetben vagyunk. Didaktikánk, pedagogiánk telve az egyéniség emlegetésével, de az «erett-ségből» meg mindig Prokrustes-ágyat csinálunk, amelybe egyformán bele kell erőszakolni mindenkit, akár engedi a természet, akár tiltakozik ellene.

Pedig a középiskola célja formulázva van és magának a szabályzatnak in tézkedései között akad egy pont, melyet mintha világosabb szellem szőtt volna a betűk ronggetegébe; az a pont, hogy a jelöltek a vizsgálat előtt azt a pályát, melyre hivatást éreznek, megjelölni kötelesek. Nem, a vizsgáló urak nem járnak sötétségben; tudják, kivel van dolguk, csak a keret, a kezdetleges, ősti keret ne zavarná őket. Azonban a keret ellen nincs orvosság. Mérnök lesz-e? Matematikus hajlamaid vannak? Mi közünk hozzá? Epp ugy kell tudnod a latin nyelvet, épp ugy lelkesülnöd Horatius odáiért, mint tarsadnak, aki latin vagy magyar professzor lesz ugyan, de soha soha jelesen meg nem érik, ha veled nem versenyez a logaritmusok, a dedukciók mélyeséges titkainak megvilágításában. — Borzasztó dolgok ezek! — A vizsgáló urak azt mondják: így kell lennie; mit eselkedhetünk egyebet? Valahogy meg kell állapítanunk kinek kinek az általános műveltségét. Am jó; részünkről bizonyára tartózkodunk attól, hogy a bizottságok akármelyik tagjának, sőt kormánybiztosának «általános műveltségét» kétségbevonni merészkedjünk: azonban jól tudjuk és ők is tudják, hogy az «erett-ségtárgyak» egyikéhez-másikához — egyik ehhez, másik ahhoz — a mint kinek-kinek a szakja hozza magával — ők is keveset értenek, és alig van bizottsági tag, elnök és biztos, aki, akár

a saját bizottsága előtt is, valamelyik «erett-ségi» tárgyából el nem bukóék.

Nem az ő kisebbitésük ez; a rendszer jellemzésére, az általános műveltség-mértékének a rugalmasságára akartam rámutatni, arra a megbízhatóságra, melyet a rendszer kivólva és kényszerít rá azokra is, akik ezt a vizsgálatot fájdalommal tapasztalják.

Valóban, az «erett-ségin» okvetlen változtatni kell még pedig a jelzett irányban. Ugy gondolom, itt az ideje, hogy új utra térjünk. — Az igazi «erett-ségi» nem lehet egy csomó heterogén tárgy-ból való kalkulus-faragis, nem azt kell megállapítani, hogy a jelölt jeles-e, jó-e a magyarban, a történelemben, a latin nyelvben, a fizikában, hanem azt, mennyire forrott ki egész szellemi voltában. Ugy képelem, a jövő bizottsága nem huzat, sőt csak nem is ad téziseket különféle tárgykból más, mint kiinduló pontok gyanánt: a matematikus jelölttel szóba eszkedik valamely alkalmas matematikai kérdéssel, aztán amaz összefüggésnél fogva, mely a jól berendezett lélekekben az ismereteknek, gondolatoknak, érzelmeknek legkülönbözőbb fajtáit összefűzi, egészszé kapcsolja, bejárja vele becsőjének világát, éles szemekkel kutatva mindana tényezőket, amelyekre az «erett-ségi» fokának megállapításában, általános műveltségének mérlegelésében valóban szüksége lesz.

És akkor — úgy hiszem — kevesebb panasz fog emelkedni az «erett-ségi» ellen és több lesz a haszon, mely ebből az intézményből származik.

Dr. Horváth Cyrill.

Takarékpénztáraink.

A vidéki takarékpénztárak vezetői úgy három hónap előtt több értekezletet tartottak Budapesten, melyekben a takarékpénztárak reformjáról tanácskoztak — Ezt az akciót mindenfelől jóakaró érdeklődéssel kísérték, mert a takarékpénztárak gazdasági életünkben talán még nagyobb és fontosabb sze-

repet játszanak, mint másutt bárhol, és mert szívesen látjuk, ha valamely szükségesnek bizonyult reform az érdekeltek kebeléből indul ki, kik legjobban tudják, hol keressék az esetleges hibákat és mint találják meg az orvoslást.

A legszembetűnőbb hiba annak lehetőség, hogy valamely intézetnél, melynél látszólag minden a legnagyobb rendben van, oly manipulációk fordulhatnak elő, melyek nemcsak az intézet fennállását, de a takarékbetétek biztosságát is kérdésessé teszik. — Hogy fordulhat elő ilyesmi? Legtöbbszörre láradhatlan munka, minuciózus pontosság és szigorú becsületesség által szerzett túlnagy bizalom folytán, melyben egyes ember részesül, kihez észrevétlenül odalopódzott a kísértés kigyója. Elég példa van erre és tudjuk, hogy ily esetekben a nagyobb károkat csak oly tényezők hátríthatnák el, melyek távol állnak a helyi eseményektől és a helvi elfoglaltságtól. Ezért természetes, hogy az a gondolat merült fel, hogy központi szervet kellene alkotni, melynek egyedüli feladata a szövetségben képviselt takarékpénztárak ellenőrzése lenne.

A gondolat kétségkívül jó, mert már a tudat, hogy máról holnapra két szakember egész váratlanul látogatást tehet az intézetnél, hogy alapos vizsgálat alá vegye az egész kezelést; a legtöbb esetben már csirájában elfojtana minden bűnös szándékot.

A központi ellenőrző szerv leteremtésének gondolatával azonban összekötötték azt a tervet, hogy a vidéki takarékpénztárak üzletei számára is egy központi intézetet kellene felállítani.

Első pillanatra megnyerő ez a gondolat, de már felmerültek annyi nyomós kifogást emeltek ellene, hogy magvalósítására egyelőre gondolni sem lehet. Ilyen központi hely van egy, és pedig a jelzalogüzletre, mely már azért is beválthatott, mert az egyetlen, mely a vidéki takarékpénztárak jelzalogkövetéseit — mondjuk: visszleszámitolja Tévédés lenne ebből azt következtetni, hogy az új központi intézet is életképes lenne.

A kérdést mindenesetre vitásnak kell tartani s hiba lenne, ha miatta a központi ellenőrző intézményt is függőben hagynánk

Bebeteg sok dorongot szétörték az emberek egymás hátán: temérdek sok kőből és bronzból való alkalmatlansággal simogatták egymás hitát, meg az üdözött állatokat, — míg tenger idő után megtalálták a vasat. Ezzel a hatalmas jószággal azután folytatták sokkal nagyobb dimenziókban a hatalmi szervezkedést. Drágább lett a fegyver, de olcsóbb az embervér.

Ilyen mélyre azonban ne bocsátszunk: csak azt konstataljuk, hogy az ősi fegyvert, a botot, biztosabban ősi fegyverek váltották föl; a botból lassankint műve ödéstörténeti emléktárgy lett. Az ősidők harcosságának ivadéka, a férfi-nemzedék, valami legyőzhetetlen, tradicionális pietással ragaszkodik most is az ősidők hatalmieszközéhez a bothoz. Ma már nem eszköz, — vagy csak igen ritka esetben az! — hanem inkább szimbólum. A királyok botja: a jogar, a főpapoké: a pásztorbot, a falusi bíróké: a pálcá. Mindegyik hatalmat képvisel.

A tradicionális ragaszkodás azonban él bennünk, közönséges emberekben is, akik sem fejedelmek, sem főpapok, sem falusi öregbírók nem vagyunk. Nem bírjuk megtagadni mi sem az ősidőt. Legtöbbször nem is éreznék magunkat egész embernek, ha kisebb-nagyobb alkotású botot nem szorongatnánk a markunkban, mikor gyárogosan megyünk! A dorong-korszak őstörténetének atavisziikus megnyilatkozása ez. Öröklött, kegyeletes érzése annak, hogy valamikor, a mi — Isten tudja: miképpen transzformálódott — ősapaink bottal kezdték meg a fejlődés, a kulturális hó-

dítás kised-lépéseit. És egyuttal a legkétségte-leenebb bizonyítéka annak, hogy mindnyájan ugyanazoktól az őstől származott testvérek vagyunk. Mert különbözhetünk egymástól bőrnék színére, fajra, nyelvre, nemzetiségre, vallásra nézve; szörnyen tudós képpel és komolysággal fejtegethetjük, magyarázhatjuk egymásnak, hogy ezek is en azok meg olyan fajú emberek; csinálhatjuk rengeteg és csalhatatlan kutatások nyomán egymás közé az így meg amúgy elválasztó falakat: — minden tudományos elméletet, minden történeti, nyelvészeti vagy antropológiai nyomokon járó fejtegetést meghazudtol — a bot; a préhiszterikus időkben élt ember-őstől öröklött ragaszkodás a bothoz. A faji, nemzetiségi és vallási gyűlölettel szaturált embereket — ha még annyira tagadják is általános testvériséget — őseink egységéről világosan meggyőzheti — a bot, amelyet a férfienemzedék az erett-ségnek bizonyos fokán az emberi méltóság legyőzhetetlen érzetével vesz kezébe, legyen bár egyenes, vagy görbe az orra.

Sőt nem tapasztaljuk-e miedennél jobban bizonyítón, hogy a katonatiszt urak, akiknél az emberiség ősi-fegyverét immár a mindenható reglaman szerint a csillogó kard helyettesíti, alig várják azt a pillanatot, amikor bizonyos kiváltságos joggal újra kezébe vehetik az ősi-fegyvert, a botot. Ez a pillanat pedig rendszeren a törzstiszti ranggal szokott bekövetkezni.

Ime: tehát a portepés ragyogó kard sem bírta kiszorítani az emberek szívéből a bot íránt öröklött összeretetet.

Akik mélyebben kutalgattak az emberiség fejlődésének történetében, azt mondják, hogy a botkultusz valami csodás kirihatalansággal kíséri végig a művelődés vonalán haladó emberiséget; és a jövő fejlődéséről merendirozva, azt jóslják, hogy ha a tengerenyi sok békekonferenciának végre majd egy borzalmasan pusztító, emberirtó háboru lesz az eredménye, amikor a patkózó embervértől megborzadó emberiség kikapcsolja az agyafurta kigondolt romboló fegyvereket s a vasat kizárólag a békés kultúra fegyverei számára használja föl: akkor a testvériség, a béke magas színvonalára emelkedő emberiség milliói is vissza fognak térni az ősi-fegyverhez, a bothoz. Azontul már nem vágni szurni, löni, hanem útni fogják egymást őszinte testvéri szeretettel: őfelségeik, a királyok nevében. És a fejedelmek nem kardok, hanem botok árnyékában fognak aludni és álmódni népeik boldogságáról.

Az erett-ségizett fiatalembereket is bizonyára a bot-hoz való kegyeletes ragaszkodásnak ez az általános testvériséget bizonyító, közös lelki vonása készíti olyan legyőzhetetlenül, hogy az erett-ség legelső pillanatában botot ragadjanak kezébe s bizonyos méltóságérzettel álljanak a küzdő emberek sorába, jelképezve imígyen, hogy: «Kezünkben a testvériség közös szimbóluma; úgy nézzetek ránk, hogy ezentul már mi is útni fogunk.»

Mert ha maguk az érdekeltek nem tesznek valamit a reform érdekében, a közvélemény követelné azt s ekkor a törvényhozás kevesebb figyelemmel lenne a létező állapotokra, mintha az érdekeltek maguk végzik az akciót.

Vizsga.

Június dereka az esztendőnek az a szaka, mikor minden paterfamilias leginkább „atyának érzi magát“.

Már a kora hajnali órákban fölserkenti az izgatottság a gyerekzsoba álomittas népét. Pedig ki szeret s ki tud úgy aludni, mint a boldog gyermekek?

■ Hiába, ma van a vizsga s ez a korszakos esemény elkergeti az álom istenét a fehér ágyak fejtől.

A leánynak től kell piperészkeídnie, a fiu is gondosabb kimosdatást igényel, a mi mind időbe telik. Azontul a vizsga egyrészt ünnepélyes, másrészt szigorú mozzanat az apró emberek életében. Merthogy nem csupa első eminensből áll ki a jövő reménye.

Az élet sanyarlatai között a legelső közé tartozik a nyilvános számonkérés az esztendő munkájának eredménye felől.

„Azt hallom, már el is akarják végképp törölni, mert hogy tudományos és pedagógiai értelme, jelentősége nincs.

Valószínűleg igazuk van, a kik így vélekednek, mégis kár lesz szegény vizsgáért, mert vele megint egy ősi hagyomány megy pusztulóba, holott az öröklött hagyományok teszik az élet költészetét.

Színlelmésnek pedig kedvesebb élvezetesebb, különb egy iskolai vizsga akármelyik szenzációs operetténél.

A virágdiszszal ékes katedra, mellette az iskolaszék kiküldöttje, a félelmetes elnök. Az ódon, zöldbe játszó, tisztas szalonkában a kicsipett tanítón. Köröskörül a zsúfoltság-tól kipirult arcú szülők, tulnyomóan mamák tömege, a kik ülve, állva szorongóknak és szomju lélekkel lesnek a maguk gyerekének feletére.

Aztán az alacsony padosokban a tömérdek gyerek. A leányok fehér és rózsaszínű ünnepi diszben. A fiuk is lehető takaros rendbe szedve, kinek hogy telik, ünnepelőben.

Mindez kedves, szívhez szóó rav látvány.

Hát még a vizsgamaga. A feladott elemi problémák, a számok, a nyelvtan s a többi rejtelmes tudomány csodás szövevényeiből. — Egyik másik hallatára titkon elszorul a zordón apa, hogy biz ő sem bírná megfejteni, mert hogy mindezen életbevávó fonosságú ismereteket apránként teljesen elfelejtette az élet küzdelmeiben.

Persze a zenije az egész históriának a szavalás. Beszédés nép vagyunk s a világ egyetlen parlamentjében, nagygyűlésén, falusi kupaktanácsában nem ül együtt annyiszülett nagy orátor, mint nálunk.

Ez okon minden magyar gyerek szenvedélyes szavaló.

És akárki akármit mond, megható és gyönyörű dolog az, hogy:

„Ki áll amott a szirtlaln,
Huuyad magam falán?”

Ez meg éppen könyekre fakaszt minden érző anyai szívet:

„Eressz anyám engem is el
Szépvizek seregével.”

Olyan egyetemes kardcsörtetés, szabadságriadal, zsarnok-elátkozás megy végbe egy ilyen gyerekvizsgán, hogy végezetül a legcsökkönyösebb kozmopolita is valósággal háromszínűnek érzi magát.

Nincs is annál szebb imádság semmiféle vallás rituáléjában, mint a mit a vizsga záradékul rázendítenek pufók, fitos, pajkos kedvtől duzzadó, a tűzpróbán immár keresztülesett apró magyarok értetlen, de valamely isteni harmóniába olvadó, minden zenekari beosztást lábbal tipró hangon:

„Isten áldd meg a magyart...”

Legujabb.

Mintán Tiszta István gróf vállalkozása kabinetet alakítani, meghiúsult. — mint nekünk telefonon jelentik: Ó felsége gróf Khuen Hederváry horvát bánat bíztatta meg a kabinet megalakításával, ki ma szombaton este Bécsből Budapestre érkezik, hogy a tárgyalásokat felvegye. Mint tudósítónk jelenti, Khuen Hederváry gróf sem vizsgálta engedelményeket, de hajlandó Kossuth Ferenc abbéli propozícióját elfogadni, hogy a katonai törvényjavaslatok most levéssenek a napirendről és hogy tárgyalás alá véssenek az idemütárról szóló és egyéb sürgős törvényjavaslatok. Ez által kijönnék az ex-lex állapotból és az országgyűlés csak azután döntene a katonai javaslatok sorsa felett. — A harcias kedvű ellenzkiek azonban mitsem akarnak tudni olyan miniszterelnökről, ki engedelmények kieszközlése nélkül vállalkozik a kabinet-alakításra.

HIREK.

— **A zalavári apátság.** A vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Kröller Miksa a pannonhalmi főmonostori perjelének Szent-Adorján vértanúról nevezett zalavári apattát törént kinevezését ő felsége jóváhagyta.

— **Színészet.** Kövessy színtársulata folyó hó 23-án kedden érkezik Nagykanizsára és szerdán a „Bób hercegy“ operette ujdonsággal megkezdi az előadások sorozatát Károlyi Lajos színházi titkár igazgatói megbízotti korábbi idejében akadályozva lévén, a társulattal egyidejűleg érkezik ide.

— **A vasárnapi munkaszünet kibővítése.** A kereskedelmi miniszter 1903. június hó 13-án kelt 28-559 számú rendeletével a vasárnapi munkaszünetet kibővítette, illetve elrendelte, hogy a vidéken az összes üzemek — az év minden szakában — csak d. e. 10 óráig tarthassanak nyitva. Egyidejűleg az balyozta a pékipar vasárnapi munkaszünetét és határon kívül helyezte a hű-

tűstüdők abban jová, hogy vasárnap esti 6 órától 9-ig nyitva tarthassák üzemeiket. A vasárnapi munkaszünet ilyenkor való kibővítése egyik másik helyi kereskedőnknek arra ösztönözte, hogy akc ot indítson arra nézve, miszerint közös megegyezése alapján a kereskedők legalább a nyári hónapokban teljes vasárnapi munkas ünetet tartssanak, mely azonban a fűszerekre nem terjedne ki. A munkaadók köréből kiadott ezen kezdeményezés folytán a kereskedelmi alkalmazottak pénteken este 8-12 óráig tartókat tartottak és elhatározták, hogy a kezdeményezőket megkerik, miszerint a közös megalapodásba bevonnai szándékoit kereskedőket értekezle re meghívni sziveskedjenek.

— **A Szépitő Egyesület közgyűlése.** A nagykanizsai Szépitő-Egyesület folyó hó 22-én hétfőn délután 5 órakor a nagykanizsai takarékpénztár helyiségében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A választmány és a számvizsgáló bizottság jelentése, ezekhez képest a fententes megadása, 2. Indítványok. A közgyűlést a tagok érdeklődő figyelmébe, a nagytevékenységű egyesületet pedig a nagyközönség támogatásába a legmelegebben ajánljuk.

— **Az érettek lakomája.** A nagykanizsai főgymnasiunnál érettségilt tett ifjak pénteken este lakomára jöttek össze a Polgári Egylet emeleti termében, melyen a tanári kart: Csóti Márk, Kalesos Leo és dr. Földi József kegyesrendi tanárok képviselték. A felköszöntők sorát Csóti Márk tanár nyitotta meg, lelkesen köszöntve az ifjuságot. Éllette mint annak igazi barátját dr. Spitzkó Lajos főigazgatót. Szabó Lajos a tanári kar és különösen Csóti Márk tanár érdemeit méltatva, ezekre ürité poharát. Rothschild Béla felköszöntője ugyancsak a tanári kart illette. Csóti Márk újabb nagyhatású beszédében a hazafias érzés ápolására buzdította az ifjakat. Felköszöntöket mondottak még: Fildorits Béla, Hegedűs György és Gábor József. Csóti Márk lelkes felhívására az ifjak saját körükben gyűjtést rendertek Rákóczy hamvainak hazaszállítására. A lelkes hangulathoz Torma Tóni jó magyar zenéje nagy mértben hozzájárult. A társaság a legvidémbbhangulatban éjféltálig maradt együtt.

— **Konkurzus.** A veszprémi egyházmegyében a papi pályára lépni óhajtó ifjak fölvetélt vizsgálatra folyó évi július hó 1-én a délelőtti órákban történi meg Veszprémben. A püspöki palotában. A fölvetélt kéro ifjaknak keresztlevéllel s érettségi bizonyítvánnyal ellátva, f évi június hó 30-án kell jelentkeznük az egyházmegyei irodában, ahol orvosi vizsgálatnak is alá kell mennök vetniök.

— **A hadügyminiszterium pályázata.** A közös hadügyminiszterium ösztöndíjpályázatot hirdet orvostanhalgatók részére. akik kétélezik magukat. hogy tanulmányaik elvégzése után legalább 6 évig hajlandók a közös hadseregben szolgálni. Az ösztöndíj az első félévöl kezdve az első szigorlatig 480 korona, az első szigorlatól a 9. félévig 720 s ettől kezdve a pályázot tanulmánya befejeztéig 1008 korona. A pályázotkat még az egyetemre való beiratkozás előtt kell a bécsi katonai orvosi alkalmazó iskola igazgatósághoz kell benyújtani.

— **Helyi táviratok a vidéken.** A kereskedelemügyi miniszter a közőnség érdekében azon kedvezményt tetle, hogy necsak a székesfővárosban, hanem a vidéken és mindazon helyeken, ahol kincstári posta- és távirahivatal látja el a kézbesíté szolgálatot. az ott működő mindegyik posta-, távirida- és távbeszélő hivatalnál lehessen helyi szoló táviratokat feladni ilyen táviratokat a vasuti táviridákban is lehet feladni az esetben, ha ezek a távirat kézbesítésre megbízott kincstári posta- és távirahivatali táviróvezetékeken bonyolítják le távirataikat.

— **Földmivel növényekékk dlmentes kiképzése.** A magyar izr. kezmu és földmivelesi egylet Bu'apesten, mely több mint fél-

Divatáru-üzletünk

helyiségeit Boronkay Károly urnak f. évi augusztushó 1-én elköltözködésünk folytán átadjuk.

Ezen időig legujabb divatu áruinkat igen olcsó árban árusítjuk, miről a nagyérdemű közönség magának meggyőződést szerezhet.

A n. érd. közönség látogatását kéri

FANTL TESTVÉREK Nagykanizsán.

zados fenállása óta kiváló szolgálatot tesz hazánk magyar iparosok és földművelők nevelése és kiképzésére által, alábbi hirdetményt teszi közzé, mely különösen most, mikor oly sokan és helyesen a gyakorlati pályát keresik, nagy fontossággal bír, miért is azt a legmelegebben ajánljuk a t. szülők figyelmébe: A magyar i. r. kézmű- és földmívelési egyet. Budapesten, VII. Damjanich-utca 48., földmívelővándékozó utca felv. 14-17. évf., szegénysorsu, ép. erőteljes fiukat, akik a polg. vagy közepiskolák III.-IV. osztályát jó eredménnyel végeztek a földmívelési munkához hajlammal bírnak. Az egyesület akkói jár el, hogy a személyes jelentkezés alapján alkalmasságnak talált fiukat előzetes gyakorlat és kipróbálás végett gazdaságokba vetei tel s a mennyiben ott magaviselet, szorgalom, munkára való készség és képeség tekintetében beválnak, állami földmívelőiskolákba adja kiképzésére. — A földmívelőiskola 2 éves tanfolyamának sikeres elvégzése után, mely idő alatt minden szükséges-letűkről az egyesület gondoskodik, az egyesület a kitanított tud kiruházza és részére valamely gazdaságban megfelelő szerény fizetés-el (évi 200-300 korona készpénz és ellátás) alkalmazást szerez, de ez időtől fogva többé anyagi segítséget nem részesíti mindaddig, míg az illető ifju több évi gyakorlat és tényleges katonakötelezettségének teljesítése után az önállósításra alkalmas-á válik, a mikor érdemes volna esetén az egyesület arra segíteni, hogy akár berlet újjan, akár más után 20-30 hold földön önállón gazdálkodhassék, ugy azonban, hogy a rendelkezésre bocsátandó földet sajátkezűleg kell majd megmunkálni. Figyelmeztetjük a kereslezőket, hogy egyesületünknek célja értelmes képzett földmívelőmunkásokat és kevéssé igényű önkezűleg munkálkodó kisgazdákat, tehát nem tisztelket és urakat nevelni s hogy a földmívelőiskolából kikerülve, ahol 2 éven át a legnehezebb parasztmunkát kell végezniük (kocsis, csikós gulyás és kanász szolgálat, trágyahordás, istállóakarítás stb.) jobb fizetésű gazdasági állások elérésére azért sem számíthatnak, mert az új állásokra a törvény is magasabb képesítést ír elő. — A kérelmezőknek személyesen kell jelentkezniük és az előírt okmányokat (szül. isk. vég. és oltási bizonyítványt) magukkal kell hozniuk. Felvétel esetén helyőket a kijelölt gazdaságokban azonnal el kell foglalniuk. Bővebb felvilágosítás nyerhető a nkanizsai i. r. titkárság titkári hivatalában.

— **Keresk. tanoncok vizsgálja.** — A helybeli kereskedő-tanonc iskolában az évf. záró vizsgálatok folyó hó 21 én délután tartatnak meg.

— **A bőr ápolása.** Ismerete, hogy a test ápolásának sokszor értéketlen, sőt ártalmas készítmények használatnak, melyek rendkívül káros hatásúak. Ezért szükséges, hogy a bőr és szerü ápolása, mely rendkívül fontos az emberiség egészségére, oly szerrel történjék, mely teljesen ártalmatlan és orvosilag ajánlatos. Igen kiváló cosmeticum az Alaiska-creme és Alaiska puder, melyet a hölgyek nagyon kedvelnek. — Bővebbet a hirdetési rovatban.

— **Iparos tanoncok munka-kiállítása.** A nagykanizsai ipariskola növendékeinek kiállítása, mely rendkívül szép dolgokat tartalmaz, az áll. polgári fiúiskola rajztermében megtekinthető. — Felhívjuk rá nemcsak az iparosok, hanem közönségünk minden rétegének figyelmét.

— **Sajtóhiba.** Lapunk megelőző számában a szeszfinomító-gyár építési munkálatairól megemlékezve megírtuk, hogy ezekkel Graner Géza előnyösen ismert zalaegerszegi vállalkozó bizott meg. Sajtóhiba folytán Graner helyett Szauer szedettet, mit ezzel helyreigazítottuk.

— **Tornavizsga.** A nagykanizsai főgimnázium ifjúságának szerdán d. u. volt a tornavizsgálja a katonai gyakorló-téren. A tornászok csapatjának magatartása és fegyvelmezettsége a legjobb

benyomást tette a vizsgát nagy érdeklődéssel kísért szűpszámu közönségre, mely több igen szép közös gyakorlatnak és egyes produkcióknak volt tanuja. A tornavizsga szép sikere Gruber János tornatanár nevéhez fűződik.

— **Elhalasztott árlejtés.** Az orosztonyi községi iskolaszék, iskola és tanítói lak építésére folyó hó 18-ra pályázatot hirdetett. Az árlejtést el kellett halasztani, mert a pályázók ugy találják, hogy az nincsen kellezőleg előkészítve.

— **A rablóbarlang.** Egy házai nagyfürdőről van szó ez alkalommal. A nevével eihallgatjuk. Az isteni szép vidék észrevel a nja évenként a veudegeket, meg, magyarok is akadnak közöttük — szólni panasza nem igen van ottók. Egyik nevezetessége az ugynevezett „rablóbarlang”, ahova elnéznek az emberek. Egézen a végére eak ez a fürdőnek, valóságos kirandulást kell szervezni, hogy el tehessen érni. — A napokban külföldi vendégek jártak a fürdőbe s elutasásukkor a pinaszkönyvet kérték az igazgatóságtól. Ezt azonban nem találtak meg hamaráján.

— Jo lesz egy árku papir? — kérdeztek.

— Jó.

— Tessék!

Az idegen pedig ráirta a következőket:

— A fürdő szépsége megízgett mindnyajunkat. Csupán csak egy óriási tévedést tapasztalunk. Ez azonban olyan, hogy igen könnyen reparálható. A fürdő végén levő látványosság helyéről vegyük ugyanis le a „Rablóbarlang” feliratu tablát es helyezzék X. Y. vendégios helyilyiségre fölé. Ezzel helyre lesz állítva a kérdés.

Hogy megtették-e vagy sem? arról még nem kapunk értesítést.

— **Az osztályosrajtók most befejezett.** II. osztályu huzason a 25000 koronás lönyermény a 52235 számra esett. — A sorsjegyet Gaedicke A. Budapest ismert szerencse-egyűjtője adta el. Tényleg nem muik el huzás a nélkül, hogy ez a cég egy lönyerményet ne mutatna tel, olyaannyira, hogy a nagyközönség körében máris szálló igévé vált a Gaedicke szerencseegyűjtője es mindenki csak ezen cégűti akarja sorsjegyeit vásárolni.

— **Baleset.** Sartory Oszkárné urnöt pénteken délután szabadhegyi szőlőjében sajnálatos baleset érte. Rózsafai körül foglalatokodván lába megbicsaklott és az a bokánál eltörtött. A baleset színhelyére hívott orvosok súlyos csonttörést konstataáltak, melynek gyógyulása ugyan teljes biztossággal várható, de több hetet igényel.

— **Harczerü céllovészet.** A helyben állomások m. kir. 20. honvéd gyalogezred lönyége folyó évi június hó 24, 25 és 26-an reggeli 6 óratól kezdve Kiskanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Príncipeis kanális által határolt lötéren harczerü céllovészet tart. A rendőr-lökapitány felhívja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lepes körűleiben ezen napokon annál-inkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

— **Elveszett.** Folyó hó 15-én este 8 és 9 óra között Magyar-utcaiban a kocsirol egy káve színű kockás hamuszínű bélséssel bélet kópany és egy drb kék csikos löpokróc elveszett. Felhívatik a beesúleles megtaláló, hogy azt a káros félnek leendő kszbesítés végett a rendőr kapitányi hivatalnál adja át, vol a tulajdonos által illó jutalomban részesül.

— **Színet se lássa kend.** Beállit egy vidéki atyali az orvoshoz s kéri, vizsgálja meg, hogy mi a baja.

A doktor körülnézi, aztán rászól komolyan: — Hallja, barátom ha meg akar gyógyulni, színet se lás-sa kend a bornak, Aztán jöjjön el egy hét múlva ujra.

Egy hét múlva beállit András, de még rosszabb állapotban.

— Megmondtam, ugy-e, színe se lás-sa kend a bornak — boszankodik a derék orvos.

— Haszen, istalom, nem is látom — megtegetődzik az atyali — mert kulacs-ból iszol azóta!

Nagy szerencse annak, ki néhai özv. Mattos Józsefné házat megveheti, mely Csengeri utca 40. sz. a áll, az örökösök kielégítése céljából olcsó áron azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítást nyujt Mattos Ernő.

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és tízve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Könyv az „Életpályáról.”** Ezen erdemes munkája Ferenczy Istvan hazszzebeni állfőgymnáziumi igazgatónak, most már a harmadik javított és a legújabb viszonyokhoz alkalmazott, bővített kiadásban jelent meg Stampfel Karoly könyvkiadónál Pozsonyban. Az „Életpályák” első és második kiadásánál is kiemelők annak közérdekű, hezigypítő volt. Biztos utmutató-sat szolgál ezen mű az életpályat választani akaro iljuságnak, egyszermind övdök kézikönyv a családapáknak, gyamoknak és tantertiaknak is. Ezen harmadik kiadás, mely tetemesen bővített alakban látott napvilágot, kétszeres elismerésünkre tarthat számot, mert valóban nincs olyan közpalya hazánkban, melyre vonatkozólag e hasznos kötetben ne kápnánk felvilágosítást. Fe van itt sorolva mindaz, ami a pályák fontos kérdéseire vonatkozólag a minősűti és szervező lövényekben, szabályzatokban, iskolai értesűtkben es hivatalos lapokban szétszórtan megjelent. Kétszeres hasznát veheti ezen munkának mindenki, akinek pályaválasztás előtt álló fia vagy rokona van, mivel a lelkűntőtelebb állások közötti küönségeit onnyen felismerheti és ez által a körűlmenyeknek, az illető ifju tehetségének es kezdte tésenek legjobban megfelelő tudja kiválasztani. Az „Életpályák” harmadik kiadás-tízüve 4 korona, bekövetve 5 kor.

— **Polgári perrendtartás.** A Stampfel-féle „Tudományos Zsebkönyvtar” jogtulományi csoportja gazdagodott. A 140-141. sz. alatt a magyar polgári perrendtartást dolgozta föl. Dr. Pajor Ernő ősmert nevű jogi író. A sonmas törvény megalkotása óta ez az első mű, mely az egész perjogot szervezen tárgyalja, s egy ne csak mint tanonyv, de mint gyakorlati kézikönyv is hezigypítő; e mellett a perrendtartás java-latát is hgyeclenbe veszi. Tömör es világos irány, eredeti rendszer, saz emelettel való takarekosság mel ett kiűnű gyakorlati érzésre valló feltogás jellemzik a munkát. Megrendelhető Stampfel Karoly kiadónál, P. zonyban, es minden hazai könyvkereskedésben. Ara 1 kor. 20 fillér, s egyes példány postadja 20 fillér.

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóságos forradalmat idézett elő az újonnan főtallalt, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” bűmölato módon kiűrja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábogarakat, hangyákat, bolhákat, molysokat es csótányt. Különlegesen szer minden fűreg ellen. Számítalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatásagiktól, kórházaktól es kaszányaktól.

A t. gazdák figyelműt különösen felhívjuk megzi agrár írtásúndnkra.

Megrendelések a laboratoriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen es bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyészeti laboratoriuma POZSONY.

Vörösmarty-utca 7. szám. 163-10.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-utca 4. szám

folyton a legnagyobb es leguzebb választék található

selyemkalmék bársonyok, csi pkek, szalagok es ruhadiszekebl.

Mint általában ismeretes, csakis a fenti cégnél található a legutóbb megjelent bluzok es ruhákra alkalmas selyemkalmé-ujdonasagok, melyek — ugy minőségre, mint mintázatra nézve — kizárólag fenti cég részére készűtek es csakis ott kaphatók.

OLCSO ÉS SZABOTT ÁRAK

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

CSARNOK.

Mai erkölcsök.

Ira: F. V.

Személyek: apa, anya, 6 éves Ferike, Terka a szakácsné, egy strázsamester. — (A család vacsorához ül.)

Anya: Mit fogsz csinálni vacsora után, Ferike?

Ferike: Azt majd aztán meglátjuk...

Anya: Magyar nyelvtant fogsz tanulni...

Ferike: Magyar nyelvtant, édes anyám?... óh nem... az nagyon unalmas... tülönben pedig nem találtam van 8 és 9 tizedt...

Apa: (Mérges-pillantást vet Ferikére.)

Ferike: Hiába nézel rám olyan szidoruán apusz... te szem voltál jobb a diátné vásznánál...

Anya: (Apára néz.) Nos, lásd ez a te nevelésed...

Apa: Nekem más dolgom van mint gyereket nevelni; ez a te hivatásod.

Anya: Ugy?... a honnan tanulja ezeket a dolgokat... talán entólem?...

Apa: Hai entó em?...

Ferike: (Közbevág) Ugyan téjlet ne veszededjeter... egyitel szem a hibász... hogy isz mondta a tanaj uj?... j... a mai ejtőcőt szóttal...

Anya: Te nevetlen fia tüstént a konyhába menj s ott ehetsz.

Ferike: Ezt má ejtem... h-alább a sztjázamesztejjel eszem egy táhból... (a konyhába.) Tjesztal... én cat attoj eszem, ha-a sztjázamesztej jön...

Treszka: Ferike, az Isten áldja meg ne kiabáljon... há éde-anyja megtudja, hogy idejár a...

Ferike: (Parancsoló pözba vágja magát.) Eléd... Titejem madammat, hogy Fejtjenek szóttison... (mellére ver) én Buday Ferenc új vagyot... először... attoj tiabálot, ha jóeszt mászodazoj... szatitszon egy szep pijos szedfütt... hajmdszoj... nosz nem teszi?... attoj dewej hejaszt tiabálot...

Treszka: De Ferike... izé Buday Ferenc ur...

Ferike: (Önellégülten mosolyog) Ehe... én isz tudot uj leni... nem mint apusz...

Treszka: (Könyezve) Ha megtudja anyus, hogy virágot tpelem.

Ferike: (Hencegve) Én viszejem a fejjöszédet...

Treszka: (Letép egy székfüt.) De meg ne mondja anyusnak...

Ferike: Ne léjjen! Ha jó vízeli madát, nem mondom med, hogy méj hiányzik egyit ludcomb... mada med nem ajul el, ha hiányzít a dunsztos... hápei... de fölshédesz a ada van ennet a szedfüt-t... ennet medjől az lonta n-gyszád... Mit szól lonta hoz Tjeszta? Ugy-e jó izlésem van?...

Treszka: Nagyszerű Buday Ferenc ur...

Ferike: Elhiszem azt... (haját felfésüli és nézegeti magát a tükörben) Ugy ni... moszt gvejunt tnjzálni... (Anyá kijön a konyhába s Ferike már a szomszédék 5 éves Lilikéjének udvarol ablakon át.)

Anya: (Küdtl) Ferike... Ferike... gyere be rögtön nyelvánozni...

Ferike: (Viszafordult utánozza a hajuszpödrést.) Ugyan édesz anyusz ne légy olyan szeiant... (Lilikéhez) holna... jön táncsztoiba ugy-e... én nagyon fesz leszet... mamusz idejt latcipőt, madasz dalléjt, manzettát... nagyszád med fehejbe lesz... nagyon jól toduut miulatni... ejnye moszt má az apusz isz a uya tamja jö... p4... (pukedliz s meg.)

Apa: Miért nem jössz ha anyus hív?...

Ferike: Ugyan édesz apusz a Lilite megszejtőd- nőt... lám te isz hánysoj montad, hogy mifoj fiatal voltál bojtját vetiel a nagyszádnat ész ejjeli zenet isz... (Apa kacag.)

Anya: Elhállgatsz mindjart te vásott fia... bemeni tanulni...

Ferike: Méd nem isz vacojaztam...

Anya: Akkor mars be és vacsorázz;... de a konyhában...

Ferike: Ugy isz atajom...

Ferike: (Felkiált.) Tjeszta... jön a sztjázamesztej... (Strázsamester bejön kardját és csakóját egy székre teszi és iszik.)

Ferike: (észrevétlenül elcseni a kardot és csakót, aztán kioson a konyhából s az ajtó előtt derék-a köte a kardot, fejébe nyomja a csakót. Berohan a szobába kiált.) Devej hejau z !...

(Apa, anya, rémülten nézik: Anya sir, apa kacag. Aztán Ferikét jól elpáholják.)

Anya: (Keserűen.) Ilyenek a mai erkölcsök...

Hirdetések:

1857. sz. 1903. 168-1

Árverési hirdetés.

A letenyei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Buda Anna s tr-ai közösség megszüntetési árverési ügyében folyó évi június hó 2-án megtartott bírói árverés Tanczos Gábor utóajanlata folytán hatályon kívül helyeztetett, ennél fogva a nagykanizsai kir. törvényszék (a letenyei kir. járásbírósa) terü. etén fekvő Bánok-Szt.-György községi 564. vtkvben A + 99. hrsz. ingatlan, a rajta épült 41. népsorszámú háznak $\frac{1}{2}$ részben Fehér László $\frac{1}{4}$ részben Buda Anna öz. Fehér József $\frac{1}{4}$ részben Tanczos Gábor bánokszentgyörgyi lakosok tulajdonul van felvéve 870 korona kikiáltási árban Bánok-Szt.-György közeg. bíró házánál dr. Csepessz Kálmán letenyei ügyvéd vagy helyettese közben jöttével

1903. évi július hó 17-iken d. e. 10 órakor

megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár, a fentebb kített becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% at közpénzben, vagy óvadékképes paprban a kikiáltott kezéhez léteeni.

Letenyén, 1903. évi június hó 12-én.

NUNKOVICS
kir. járásbíró.

Rohitschi Styria-torrás

Kiváló gyogyeredmények! Gyogyviz orvosilag ajánlva!

Gyomor-daganatok és görbők, Bright-f. vesegyulladások, Torok és gége hurut, Gyomor és bélhurut, Huggcső és cukorhurut. — Székrekedés. — Májbetegség stb. ellen. Szétküldési raktár Magyarország részére: Hoffmann József Bpestben, Balthory-utca 8.

A női szépség

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Csodás, gyors hatása. A női szépség előzésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan FÖLDES-féle

Margit-Creme,

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májtöltöt, pattanás, bőrtraktát (Mitesser) és minden más bőrbaj. Kiszimítja a ráncokat, redőket, himlő helyeket és az arcot fehérré, simává és üdűvé varázsolja. Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. Margit hölgyor 1-20 K., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahn-pasta) 1 kor., Margit arccreim 50 kr. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő: FÖLDES KELEMEN Gyógyszerész ARAD. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben.

Főraktár Nagykanizsán: Baluz Lajos és Präger Béla gyógyszerárakban. Legjobb szépítő szer

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-féle ALAISKA-CRÈME

Cosmeticum par excellence. Az arcbörnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdőséget, tisztaságot és hájt ad. Eltávolít porosóságot, szeplőt, bőrtraktát (Mitesser), napbarnítottágot stb. A legsunyabb kezeket finomná, fehérré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: Alaiska-Crème nem zsíros, semmiféle femaktrészetet nem tartalmaz, orvosilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 kor. Próba tégely 1 kor. 20 fill. Alaiska-puder (arcpor) kitűnően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmetikai hatását, a börnek elbájolószínárnyalatot, finom üde, rózsás üdőséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. — Egy doboz (fehér, rózsás vagy sárga) 3 kor. Kapható: LINDNER RÓBERT gyógyszerészénél. Bécs. XIII/9. Lainzerstrasse 113. Külföldön: Páris, London, Amsterdam, és Bécsben 1903-ban arany éremekkel és dísz-öklevellel.

KLYTHIA a bőr ápolására az arcbör szépítésére és finomítására PUDER

Legelőgásabb, toilette, bál és salon puder. Fehér, rózsaszín vagy sárgás. Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben. Ellamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. GOTTLIEB FAUSSIG cs. és kir. udv. toilette szappan gy. illatszergyára. Főraktár: BECS, I. Wollzeile 3. Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett. Kapható a legtöbb illatszergyára, drogákereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégnekél. egy doboz ára 1 kor. 20 fill.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és széplítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 1 :
-SZAPPAN 1 :

Főiskola:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALWEG-TER.
Törvényszék udva.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat

Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzszéplő-
készlet és 100 000
különb. kisebb g. gép raktárban.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Ervényes árjegyzékét ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hővízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmérukat az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tucatzárja 3, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küld a szakma
legelőrangú
cédre:
REIF J.
specialista, Német,
Brandenburgi 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern

UTOR.

Óriási vérték
háló-, ebéd-, szalon- és
vill-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok eset-
küldése és Ual. Beszerkesztésnek lé-
tesítése céljából (póztalaj) jótállással!
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

OSAN

Feloldja az eddig ismert összes fogászati
OSAN-szájvíz-essencia 48 kr., OSAN-fogpor 44 kr.

Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
ROZSATEJ készítő-eszerc
Egyszerű 1 fr. - Sábér-
hatszázszappan 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 45 és 35 kr.

a legjobb és leggyógyosabb
Janningene hajfestő-eszerc sötétszöke,
barna és fekete. Ár frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Csorny J. Antal, Német, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógyszerárban, Utasszertárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyitvános polgári iskola 10-14 éves
fijak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves fijak részére. —
Nemzeti internátus benyúlak növendékek
részére. Bizonyítványai államérvénye-
nek és az egyetemes önkéntessegre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítás
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZŐRVEZTŐ

néhányosori használat után az arcáról és
késről a szőr eltávolítja. Egy tegye 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-útköz” ingyen!

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHAZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER

Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szar. Ár 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ

folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, széplít.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld.

KERPEL gyógyszerár,
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad förtésztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes köszpénzfizetéssel: 2 1/2-3% levonással:
30 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : 6.50%-a 34 : : 6. : -a
32 : : 8. : -a 25 : : 7. : -a
15 : : 9.80%-a 15 : : 9.40%-a

Fizetendő járadékul a förtésztészel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessen
LEOPOLD GYULA
Birtokait hirdesse
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

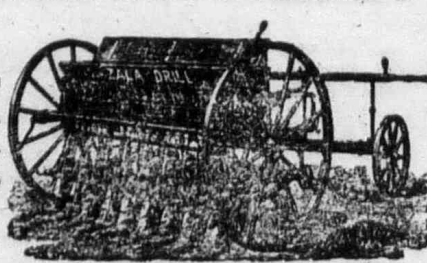
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** aczélgerendélyvel,
első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kévasu**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kapa-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e' czélra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva.

„Perfecta” meritő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapáit. — Planet rdsz. kézi toló-
kapáit, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukoricza morz-olító,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvassal
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormányokkal, a nádor
kívül még aczélalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvassal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltető
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

UJ! UJ!

Mabilé rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomaerő szabályozással.
Szőlőzúzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vastien-
gerekkel, sulykerékkel vagy anélkül.

PURGO
 A leggyengébb kitűnő jár
 használható
 még csecsemőknek is adható.
 25 csekegk ára 1. korona.

Órák, ókaszorok
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó másolatokra
SERÉNYI
 Értesítők és ókaszorok
 Budapest Erzsébet-körút 20. I. sz.
 Pótlások: II. Fő-utca 21. sz.
 Képes árjegyzék
 ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legalkalmasabb
 a KRIEGER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a nagy kir. szab. osztályosrészletét felvásárló helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Ellamert megbíthatóság! Elősekénység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárkereskedő, 8 ca. és 10. sz.
 Lessége József téri utcai szállójában
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérnyomás biztos gyógymód: asthma, szív-,
 gyomor-, ideg- és bőrbaj, székeliés, émezavar ellen.
 E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
 BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETTSÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK
 Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készítenek
RIVOLI
 fényképezési és fotózási műhelyben
 BUDAPEST, VII. KER., KERÉKEN-UT 26. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is újított képzetek !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
 rtien, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naptrákokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztálya,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Hôtel **PÁRIS** szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. SZÁM.
 100 szoba 1 főtől fejlebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és előcsarnok
 a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
 já, gyomorbeteg ellen csodálatosan a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 2 korona. Főút és Újrag bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegyház).
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélvédett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

PURGO
 Angol, francia, magyar és
 minden egyenlő méretűk által
 rendelhető és átváltoz, mint a
 leggyengébb használható.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór
 férfi- és gyermekruha raktára
 Nagykanizsán, a városházpalotában.
 Nagy választék
 a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Kaufmann Mór
 férfiszabó-üzlete
 Erzsébet-tér, Elek-féle házban
 Nagy választék
 a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Raktáram legnagyobb része
 saját készítményem, finom, tartós kelmékből.
 Tulfizetés szigorúan kizárva.

Izieses elkészítésre és jó kellékre
 nagy gond fordítottatik.
 Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel
KAUFMANN MÓR
 férfiszabó.

Lampionok, Legömbök, Kerti-diszítések.
 Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin
 legolcsóbb árak mellett kaphatók:
FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

MEGVAN!!

EZZEL kánde sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósborzszeszt** (Ferezospálinkát) csak meg csak fele nyavalya ellen használta és a hasznát által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz atg minden nap a posta — urtól, paraszttól — hazánk minden részéből, úgy mintha külföld legjavított országából, hogy egy egész könyvesház tele lenne vele, ha mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A **Vértes-féle Sósborzszesz** különleges készítése módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik mint fájdalomcsillapító **bedörzsölés, illőtlen borogatás: köszvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, bénulás, fízamodás, gyuladás, dagasztok, mell- és torokbántalmak ellen.** — **Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász,** meg minden járókelő ember elfaradt tagjaiba új erőt önt. Mint kitérné kellemes **piperecsikk,** a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5-10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, felfrissítő, a szájat és fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a **Vértes-féle Sósborzszesz** nagyon használ **gyomorgörs, hasmenes, rosszullet, fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös istenkádása arra felé, ahol nincs jó, ivóvíz, mint pl. az alföldön, mert ha jár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a **Vértes-féle Sósborzszesz** majdnem minden bajnál használható első segítségül. Belsőleg egynéhány csepp vendő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elműljék.

Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen **legkitűnőbb,**

VEDJEGY.

legmegbízhatóbb a **mindenre jó** házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

VÉRTES-féle Sósborzszesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a **Vértes-féle Sósborzszesz** a másénál? — Legalább egy-mondja egyik-másik elárultó, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna — mondta a közönséget rábuzgál, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve, és hogy a határos, céljának megfelelő szor sohasem drága. A **Vértes-féle Sósborzszesz** azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a **Vértes-féle Sósborzszesz** sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból sokkal kevesebb kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre pl. a többiből egy evőkanálnyi kell, a **Vértes-féle Sósborzszesz** elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a **Vértes-féle Sósborzszesz** elegendő, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg **Vértes-féle Sósborzszesz** csokélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtájú, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a **Vértes-féle Sósborzszeszt** **schol** sem lehet kapni, hanem csak 80 filleres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelt lenyomatot „**paraszt-vedjegy**” és „**Vértes**” név rajtok és e skatulyát látható. A **Vértes-féle Sósborzszesz** egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melynek nemcsak itthon, hanem külföldön is mindenütt keresnek megbecsülnék és nem ritkán megfelf

OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon **első díjakkal:** díszoklevéllel, díszkereszettel és aranyéremmel lett kiténtetve 1 egyszerű üveg **Vértes** féle **Sósborzszesz** kimerítő használati utasítással együtt 1 koroná. 1 dupla üveg, 2^{1/2}-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbaüvegcske 30 l

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor a Weisz és Schmidt** kereskedésében. Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgyses Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc** raktáránál. Zala-Egerszeg: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztelets Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** raktáránál. Marozsain: **Műns és Berger és Wilhelm K.** raktáránál, általában ott, ahol plakátok a fenti vedjegyvel láthatók, valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárában LUGOSON.**

362-50

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alábbi nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belsőldi.

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

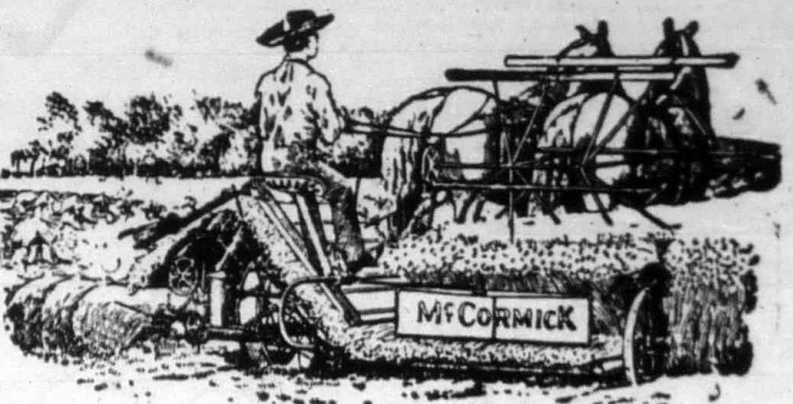
A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élevezeti czikkvizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élevezeti czikkvizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

McCormick Harvesting Machine Company

(Chikagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., Igazgató. BUDAPEST, V., Váci-ut 30.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításoknál kérszolgálatunk

Gyártmányok: Kévektőtőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla” kévektőtőfonal gyártmányai. Évi gyártmány 362.000 gép. 104-12

POLLS és FIA

gőzfűrészde, láda-, és asztalos-gyár, iroda Bpest, V., Arany-János-u. 22.

— Ajánlanak törvényileg védett, legjobbnak bizonyult és kiténtetett — szőlő- és gyümölcsládát a 5, 10 és 25 kg.

URANOS

-KÉK-

ruha-mosáshoz

a legjobb kékitőszert — Törvényesen védve. — Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan! Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 1 60 kor., fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyárt **HOCHSINGER TESTVÉREK** VEGYÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST** VI., RÓZSA-UTCZA 85.

Szerkesztőség

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő intéseendő: a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár petítors 40 fillér

Előzetések, valamint a hirdésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.

Bármentation levelek csak ismert korszakból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőfőúr: Révész Lajos.

Csütörtök, június 25.

A szabadelvűség.

Az utóbbi időben már valami erősen rugalmas gummi-szerkezetet csináltak a szabadelvűség fogalmából, és kezdtek belerakni különböző bele nem való dolgokat. Ezzel azután megkezdődött a szabadelvűség in (egritásának veszedelme is: a megkülönböztető osztályozás. Lett szélső-szabadelvűség, mérsékelt szabadelvűség; sőt talán (horrendum dicti!) konzervatív szabadelvűség is.

Most, amikor Széll Kálmán lemondása után kitűnt, hogy az a politikai párt, mely a magyar országgyűlésen képviselte a szabadelvűséget, szintén nem valódi kémiai eleme, hanem csak vegyi összetétele a szabadelvűségnek; s hogy abban magában is már különböző elemek kavargtak, keresve, de meg nem találva az egyesülés vegyi folyamatát: megkezdődött a sokkal természetesebb és elkerülhetetlen vegyi bomlás. Külön csoportosultak az úgynevezett ó-liberalisok a mérsékeltliberalisok és a nemzeti liberalisok.

Addig, míg Széll Kálmán, a hatalmas és ügyeskezü politikai alchimista, ott állott a szabadelvűpárt görebje mellett bár nem egyszerűen erősen forrtak, kavargtak a különböző elemek, mert érezték, hogy belőlük nem alakulhat ki soha az egységes szabadelvű párt valódi tiszta aranya, — azért a teljes vegyi bomlás nem következett be, mert a nagy alchimista beléjük szaggeálta a maga erős hitét, hogy ezek a különböző alkatrészek, melyeknek mindegyikében van valami abból, ami a szabadelvűséghez szükséges, — végre mégis csak kiadják a szabadelvűség tiszta aranyát. Mihelyt azonban a hatalmas kezű alchimista magára hagyta a vegyítő görebet, — az addig féken tartott, különböző elemek rögtönösen szétváltak; megkezdődött a vegyi bomlás folyamata.

Es lón ilyen meg amolyan mértékű szabadelvűség!

Ebből világosan meggyőződhetett maga a nagy alchimistais, meggyőződhetett a magyar politikai életminden vegyé-

zeis, hogy a nemzeti haladás vezető eszméje: a szabadelvűség, igaziarany, melynek megvannak a maga örök alkatrészei; de amelyet olyképen, hogy ezeket az alkotórészeket más-más elemek összeolvastása útján egyesítsük, — megcsinálni senkinek sem sikerülhet.

Nagyon jól mondta Khuen-Hederváry gróf, hogy a szabadelvűségben mértékek, fokozatoknincsenek, nem lehetnek. A szabadelvűség: vagy szabadelvűség minden vonalon, minden ízében; vagy pedig nem szabadelvűség.

A magyar politikai szabadelvűség nem fogadhat tehát magába olyan alkatrészeket, amelyek annak örök elemébe nem valók. A szabadelvűség tömör, tiszta fogalmát nem lehet semmiféle fogalomkör-tágító gummi szerkezetel megtágítani, meghamisítani. Megmutatta ezt a szabadelvűpárt legutóbbi bomlása is.

Aki igazán szabadelvű, t. i. megalkuvást nem ismerő módon szabadelvű, — az csatlakozik a föltétlen szabadelvűség lobogójához; mert az a hite,

TÁRCA.

Folt.

— Jelenet. —

Irla: Falk Richard.

Hangulat, sejtelmes nyári este az Őrta villa kertjében. Illatos, hűs levegő terjed a virággyákról az emeletes nyári lak felé. A kellemes aramatot széles levelei, zöld futókás lugas fogja fel. Nyugodt, csillagos ég kékes foglalatjában a kertbe hátsk tömög sötétlik. A fekete árnyékolosszából nyárfák és jegenyek merednek elő méltóságos moszatlanlanságban a törpe akácok alkotta háttérrel. A tájkélecsőnsült, csak egy kocsinak távolodó, folyton halkuló lépcsőre ér el a lugasos, melynek asztaláról piros napernyő lámpából jóleső, gyöngye fény dereng a kertbe.

A kocsai Őrtaék hűgát, a valóni készülő Margitot vitte háza a kis családi vacsoráról. Kettőn vannak a lugasban: Őrta és Kató, a felesége. Mind a kettő bájos öreg ember, csupa finomság, kedvesség. Őrta karosszékében nekidulve, révedőre szívja havanna szivarját. Fehér szakállu, nemes arca úgy tűnik elő a lámpa rézsák fényét átázó füstfellegekéből, mintha a derűs Zeus tekintene ki szakadt felhőkar-pit mögül. Vele szemben ül a felesége, összekulcsolva szinte áttetsző alabastrum kezét és busan tekint ki az ajszakába. A beszélőse némaságnak Kató bánatos kitérésre vet véget.

Kató: Ki hitte volna!

Őrta: Senki. En sem, te sem. Ilyesmit nem hisz, ne tud az ember előre, mert ha csak sejlették volna is, nem adtuk volna hozzá feleségül Margitot.

Kató: Igazság ez? Felnő egy leány, csupa szépség, erény, ártatlanság, gyönyörű asszony-nak való. Aztán jött egy férfi, jónak, deréknek mutatja magát...

Őrta: Fiacskám, az ember sohase olyannak látszik, mint a minőnek magát mutatja, hanem olyannak, mint amilyen szemmel nézik. Te jó vagy, nagyon jó és okos. Te a magad okosságával, jóságával néztél a fiut.

Kató: És te? Hiszen te valósággal szerelmes voltál bele.

Őrta: (Hümmög) No igen, Laci... (Hirtelen komolyodva kivagítja a becéző nevet) László mind nyájunk szívét megvette. Előbb a Margitét, aztán a miénket. Hiába az önszemrehányások, mi ketten, öreg Katóm, ne okoljuk magunkat!

Kató: Szegény Margitkám! Szeretem, mint a saját leányomat, de ilyenkor igazán nem káromlom a Mindenható bölcs szegzetét, hogy nekünk nem adott gyermeket. Szenvedésektől, fájdalomtól óvott meg az Isten.

Őrta: Haragszom magamra, nem vagyok eléggé férfi, eléggé erélyes. Óda kellett volna lépnem az elé az izé... Laci... László elé... és... (Gyermekies ingerültséggel) meg kellett volna ölnöm. De az öregség... (Feldől és lassan elcsúsz az asztal körül.)

Kató: (Ijedten összeressen) Ölni? Ej, Bálint, tudnál is te ilyet tenni, hiszen kikerülöd még a földön mászkáló hangját is.

Őrta: (Büszkén.) De amikor a gyámleányunk boldogságáról van szó, amelyet megölt az a... az a haszontalan. (A felesége mellé ül.) Még kérdőre sem vonom. Mit is mondhatna?

Kató: Semmit. Nem is szabad vele szóba állnod. (Sohajt.) Nagy szomorúságot okozott mindnyájunknak.

Őrta: (Parancsolólag.) El fognak valóni.

Kató: El, de ez Margitot nem segít. Mert mi az a válás? Kiszakítják annak karjaiból, akit minden bűnössége mellett is szeret. Elszakítják az első és egyetlen férfitől, akinek joga volt hozzá.

Őrta: Mem szakítják. Ő maga szakítja el a kötelekeket, amelyek ehhez a gonosztövöhöz fűzik.

Kató: Es lesz belőle: elvált asszony, rágal-maknak, gyanuknak, kalandos férfiaknak szabad prédája.

Őrta: Tud ő magára vigyázni.

Kató: Higyük. Azt gondolom: az elvált asszony már nem is asszony. Különbe lény, Átvédlik, mint az afrikai kaktusz, ha Szibériába ültetik. Férj kell a nőnek, erkölcsi támasz, hogy érezze hovatarozóóságát. Vedd ki a lugas árbo-cait és megátod, összeomlik a folyondár, vagy más oszlopra kuszik, mert él, élni akar. Öreg asszony vagyok, de még mindig együtt érzek a nememmel.

Férfi- és gyermekruha

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltébb arakon

Cipő- és kalapraktár III. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA, Erzsébet királyné-tér 1. szám volt Weiss úv*Ecs-főle helyiségben.

válalkozó egyént alkalmazhat s ezen d. e. 10-től déli 12 óráig terjedő rendkívüli munkaidő az illető alkalmazotti kötelezett munkaidőjébe semmi címen be nem tudható; a mészáros- és hentes iparnál és sertéshizlaló telepeknél a bizaláshoz szükséges anyagok szállítása, sertéseknek a szállásokba behajtása.

A június és július hónapokba eső vásárnapokon azonban oly városokban, melyeknek lakossága a 20000-et meghaladja, az elősorolt munkák csak délelőtti 10 óráig folytathatók.

4. Délelőtti 10 óráig: minden, a napi élelmiszer körébe tartozó cikkek, úgymint: zöldségfélék, só, liszt, cukor, kávé, fűszer, bor, tea, rum, csemegék, főzelékek, hús- és neműek stb. elárúsítása és házhoz szállítása, nemkülönben a szatócsüzletekben is az elárúsítás és házhozszállítás; a pékipari munkálatok, ideértve a pékműhelyekből történő elárúsítást és házhozszállítást is: vasárnapokra eső hetivásárokon az elárúsítás és szállítás; a vidéken és Horvát Szlavonországok területén minden, a jelen rendelet A) 1., 2. és 3. pontjai alatt meg nem nevezett ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhozszállítás.

5. Délelőtti 9 óráig: Az iparszerűen üzemeltetett ablaktisztítás és szobapadlófényezés.

B) Szent István napján:

az A. 1. a 2. 4. és 5. pontok alatt felsorolt ipari munkák, az ott említett időn belül.

Árvíz és más elemi csapás elleni védelmi munkák; hadászati szempontból sürgős ipari munkák; a hordár és targoncás ipar; oly ipari munka, mely a nyilvános közlekedés és közbiztonság érdekében használatát nem szenvedhet, továbbá a tengeren járó hajók kazánjain, gépein és egyéb alkatrészein halaszthatatlan teljesítendő sürgős ipari munka; a társas és bércocsi ipar; a temetkezési vállalatok; ünnepélyeknél bár mily diszitási munka; a vasuti és hajózási üzemek, valamint a posta-, távirat- és távbeszélőüzemeknél előforduló ipari munka.

IV. Ipari munkát végezhetnek azok az önálló kisiparosok, kik maguk, és pedig

segédek és canoncaik, valamint más segédmunkások igénybevétele nélkül lakásukon dolgoznak.

V. Ha valamely üzlet állami egyeduralom tárgyát képező cikkek elárúsítására fel van jogosítva, a mellett más cikkek vételével vagy elárúsításával is foglalkozik, vagy amely ugyanazon üzlethelyiségben más ipart is gyakorol az — ezen utóbbi üzletekre nézve úgy az 1891. évi XIII. törvénycikknek hatálya, mint a jelen rendelet hatálya alatt áll.

Az egyeduralmi cikkek elárúsítására jogosított üzletekben mindazonáltal az ezen árusításra nézve megengedett időn belül gyufa, szivarka-papír, pipa, pipaszár s közönséges fa- és papirszipkák árusítása is meg van engedve.

VI. A jelen rendeletben az egyes munkákra, illetve műveletekre nézve engedélyezett kivétel csakis azon munkásokra és segédszemélyekre vonatkozik, mely az illető munkánál, illetve műveletnél tényleg alkalmazva van.

VII. Azon iparnekéknél, melyeknél az ipari munka a fentiek szerint vasárnapokon is végezhető lesz, köteles az illető iparüző az ezen munkánál alkalmazott olyatén felváltásról gondoskodni, hogy a munkások legalább minden hóban egy teljes, vagy minden két hétben egy félvasárnapon munkaszünetet élvezzenek.

A város házából.

HIRDETMEY.

Nagykanizsa város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Nagykanizsa város 1903. évi megyei utadó kivételi listroma az 1890. évi I. t. c. 10. §-a értelmében a mai naptól fogva 15 napon át a városi adóhivatal helyiségében közzesemlére kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órák belül bárki által betekinthező legyen s hogy az ellen észrevételét, a városi tanácsnál írásban megtehesse.

Nagykanizsán, 1903. év június hó 19.

NEU s. k. VECSEY s. k.
ellenőr, polgármester.

HIRESK.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Mészáros Géza zalaegerszegi pénzügyi fogalmazó-gyakornokot ideiglenes minőségi pénzügyi fogalmazóvá: az igazságügyminiszter Jakobovits Ignác cs. és kir. 39. sz. gyalozezedrebeli számvivő őrmester, igazolványos altisztet, a peraki járás-bírószághoz irnokká nevezte ki.

— **Athelyezés.** — Az igazságügyminiszter Liszák Jenő peraki bírószághoz irnokot a nánizsai bírószághoz helyezte át.

— **Eljegyzések.** Udvardy Ignác, zalaegerszegi felső ker. iskolai igazgatónak, a »Zala megye« szerkesztőjének leányát: Ilonka kisasszonyt, eljegyezte Vida Sándor dr. zalaegerszegi tógymnásiumi tanár.

Breuer Roza kisasszonyt, Breuer Bernát bánok-szentgyörgyi birtokos leányát eljegyezte Schön Gyula nagytözsde tulajdonos Kaposvárról.

— **Határozás.** Öszinte részvétellel vettük a következő gyászjelentést: — Kászonyi Mihály, neje, született Udvardy Fanny, leányuk, Margit és a rokonság fájdalomtól magtört szívvel jelentik a forrón szeretett gyermeknek, felejtethetlen testvérnek, unokának és drága

rokonnak Kászonyi Irmának folyó év június hó 22-én este 7 órakor 5 $\frac{1}{2}$ éves korában hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult földi hamvai folyó évi június hó 24-én délután 3 órakor fognak a római kath. vallás szertartása szerint örök nyugvó helyére tétetni. Zalaegerszeg, 1903. június 23. — Áldás, béke lebegje körül a megdicsőült drága porait!

— **Szinészet.** Kövessy színtársulata körünkbe érkezett és mire e sorok napvilágot látnak, már lezajlott az első előadás a közönség nagy érdeklődésével és általános tetszésével kísérvén. — Ezeket oly időben írjuk, mikor még nem láttuk az előadást és hogy mégis o y határozott alakban adunk kifejezést a sikernek, tesszük ezt annak tudatában, hogy Kövessy, ismerve közönségünk igényeit és méltányolva a múlt évi élénk pártolást, olyan társulattal jött hozzánk, mely nemcsak hogy a múlt évi mögött nem marad, hanem annak határozottan felette áll, miről minden egyes előadás meg fogja győzdtetni a közönséget. A múlt évi kedvencek közül egy kettő most nincs a társulatnál, de azért hiányozni nem fognak, mert a közönség az illető szereplőket jelenlegi betöltőt bizonyára csakhamar szintén kedvenceivé fogja fogadni. A társulat határozottan kitűnően van szervezve, mely körülmény, valamint az előadásra kerülő jobbnál jobb ujdonságok nagy sorozata élvezetűs színházi idényt ígérnek. Nemcsak az előadó személyzet erősödött meg, hanem a zenekar is, mi mindenesetre nagy előnyre válik az egyes előadásoknak. — Hétfőig bérletszűnetes bemutatkozó előadások lesznek, addig a kedvezményes jegyek sem érvényesek. — Örömmel üdvözljük Kövessy Albertet, az áldozatkész és igazán érdemes igazgatót, derék társulatával körünkben, ahol bizonyára jól megérdemelt pártfogásban fog részesülni. — A megnyitó előadás: »Bob herczeg« operette-ujdonság volt. — Vissza térünk rá. — Ma csütörtökön »A doktor ur« vigjáték kerül bemutatóra.

— **Az óvodák árárvizsgálata** folyó hó 29-én tartatnak meg, még pedig minden egyes óvodának saját rendes helyiségében lesz a vizsgálata. A vizsgák reggel 9 órakor kezdődnek. Elenőrző elnökökkel a következő városi képviselőket, illetve bizottsági tagok küldettek ki: a VI—VII. kerületi óvodához Remete Géza, az Arany János utcai óvodához Fischer Lajos, a Petőfi utcai óvodához dr. Villányi Henrik, a Nádor-utcai óvodához Schmidt Frigyes. — Az óvodák júliusban szűnetelni fognak.

— **Tanoncok munkakiállítás.** A nagykanizsai ipariskola növendékei június hó 20—21-én tartott munka-és rajzkiállításra tehetségöknöknek igen szép jelét adták. A rajzok elég tiszták és szépek voltak. A legszorgalmasabb rajzoló, Goszán Károly ács tanonc, ki 15 rajzot mutatott be. Utána következett Nagy Hugó szabó-tanonc 8 rajzzal. Mindketten elég ügyességet is tanusítottak. A munkakiállítás 200 különféle tárgyból állt, majd minden iparágat képviselt. A sok szép munka közt is feltűnt a keltett Kohn Samu lakatosmester Flumbort Antal nevű tanoncának nagy ügyes és égrevalló, egy virágzó rózsabokrot, a rózsal dekoratív munkája és az ugyanazon műhelyből kikerült asztal-lüzhely,

nehogy tovább áltassalak s ugy éld le mellettem idődet, mintha én mintaférfi lettem volna...

Kató: (Nyugtalanul nézi Orsót) Nem értelek...
Ors: Soha se mertem volna bevallani, de most érzem végtelen szívóságodat... (Mereven néz maga elé.) Még aztán ki akarom használni mindent megbocsátó hangu atodat... Kató... tudd meg, hogy huzonhét év előtt... én is vétettem ellened... mint László... tudod a folt... de csak egyszer... esküszöm... de te megbocsátsz...

Kató: (Meglepetten rá néz. Lassan kivonja kezét az Orséból, aki nem mer rátekinteni. — Kató összerenzen s balkezébe temetett arcán könnyesepp siklik végig. Majd nesztelenül föláll és mint az alvajáró vonatott, ingadozó lépésekkel bemegy a nyári lakba és fájdalomterhesen szobájába tér.)

Ors: (Szólni szeretne, de nincs bátorsága. Mередen ül székén s tekintetével kiséri az asszony alakját, amelyet elnyel a sötétség. Végre bátoralanul feláll s kezében a lámpával utána megy. A kertre teljesen ráborul az éjszaka. Ors megáll a falépcsőn és hallgatózik Zárcsattanás hallatszik. Tépélődés után felbátorodik a szoba ajtajáig. Be akar nyitni, de az ajtó zárva van. Esdekig hangon besug az ajtón.) Eressz be... Kató... Katinka... no, hiszen te mondtad: a nő kész megbocsátani (Miatán sokáig nem kapott feleletet, sóhajta folytatta) a más asszony ellen vétkezőnek... (Nehéz szívvel betipeg az olvasó szobába, melynek bódíványán elalszik. Kint holdvilágos nyári éjszaka.)

Hirdetések:

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ.

(Vasvármegyében.)

Glaucersó-tartalmú szénsavdús vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vas-lápfürdők. Kellően hűvös éjszakai a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamosvilágítás, két-jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. 148—8

Évad május hó 24-től szeptember hó végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosításul szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. — Állandó fürdőorvos Rhorer Aladár dr., tb. megyei főorvos. Tarcsei Károlyfürrás, különösen mint óvszer, járvány esetén ivóvíz ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapestben Edesky L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V., Erzsébet-tér 8.) intézendők. Vasúti állomás Posta és távirtda helyben. Budapestről és Győről naponta „Tarcsa-fürdő” felirattal közvetlen I.—II.-od osztályú kocsik közlekednek oda-vissza.

Uj könyvek és zeneművek

Kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében:

- Dankó Pista 60 eredeti magyar dala, zongorára, énekre, — szöveggel . . . . . 4.—
- Piros tojás zenealbum, 25 legszebb zeneszerzemény zongorára . . . . . 4.—
- Gyaluforgácsok. 100 eredeti magyar népdal. Szövegét írta és zenéjét szerzette Paludi Nagy Lajos. I. füzet 25 dal. . . . . 3.—
- Dóczy nóták, kiadja a debreceni Csokonai Kör . . . . . 5.—
- Zola Emil: Igazság. Két kötet. . . . . K. 7.—
- Tolstoj Leo: A házasság regénye . . . . . 1.—
- Conan Doyle: A kings-gylandi rejtély. . . . . 1.—
- Gorkij Maxim: Hajléktalanok. . . . . 1.—
- Galdos Perez: Az apáca. . . . . 1.—
- Gáspár Ferenc dr. Hét év a tengeren. I. f. —60

dott a még mellé délkeleti szél is futt, a közeli fekvő szomszédos hazák és mellékpéldék csakhamar lángba borultak. A nép nagy része mezei munkával foglalkozott a hirtelen megkondult vészharang lázra izvottaságra hozta őket. Kiki sietett, hogy minél előbb ott teremjen a amit lehet, megmentsen. A legnagyobb erőfeszítés dacára a tűz gyorsan terjedt s 5 óra alatti romokba hevert a plébánia és községhez köztüli rész. A kár meghaladja a 6000 koronát.

Bánok-Szt. Györgyön vasárnap az e hó 21-én d. u. 1 óra körül Szekeres Ferenc földműves udvarán 2 kisebb szalmakazal ismeretlen okból kigyuladt. A gyors segítség folytán sikerült a tüzet tovább terjedését megakadályozni. A kár jelen tekintelen.

Nagy szerencse annak, ki néhai özv. Mattos Józsefné házat megveheti, mely Csengeri utca 40. sz. a áll. az örökösök kielégítése céljából olcsó áron azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt Mattos Ernő

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és füzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Közgazdaság.

Szőlősgazdák figyelmébe.

Ahol folyó tavaszszal a közönséges szőlőmoly tömegesen rajzolt, ott egyik-másik helyen azt tapasztalták, hogy a közönséges szőlőmolyon (Cochilis-on) kívül más fajú moly is mutatkozott, még pedig sokkal nagyobb számban, mint az előbbi. E molyról kiünni, hogy az a vörhenyes szőlőmoly (Eudenis batrana) mely régebben Ausztriában pusztított, újabban pedig Amerika, Francia és Bajorország szőlőiben pusztít. Nálunk eddig nem volt miatta panasz, de úgy látszik, hogy a mostani tömeges rajzása után okunk lehet az aggodalom. A közönséges szőlőmoly (Cochilis-nál) veszedelmesebb, mert évente kétszer három iva déka van és tömegesebben is mutatkozik. Felismerése csak lepke korában lehetséges, mert hernyója és életmódja egészen olyan, mint a közönséges szőlőmolyé. Ez oknál fogva jól teszik a szőlő-birtokosok, hogyha nagyon is szemmel kísérik szőlőjüket és a benne akadó molyokat, hogy nincs-e ott az új kártevő is. Az ellen való védekezés ugyano yam, mint a közönséges szőlőmoly ellen de nagyobb kitartással és több gondnal kell folytatni. A szükséges utmutatásai szolgáltnak a kerületi szőlőszeti felügyelők és a vincellér iskolák de kapható az erre vonatkozó utmutatás a földművelésügyi ministerium borászati osztályában és a Rovartani Allomáson Budapesten, II. Oszlop-utca 26 szám.

Csáktornya, 1903. évi június hó.

Ulicsny Károly s. k. m. kir. sz. bor. ker. felügyelő

NYILTTÉR.

— Mindenütt kapható. —

 nélkülözhetetlen fogpassza
 a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

Beniczkyné Bajza Lenke
 kedvelte az egész-magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgya megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyné Bajza Lenke
 . . . . . REGÉNYEI . . . . .

Mártha. . . . . Regény 2 kötetben . . . . .
 Ára füzve 4 kor., kötve 5 60

Helytartóné. . . . . Regény 1 kötetben . . . . .
 Füzve 2 80 k. kötve 4 40

Előítélet és felvilágosultság. . . . .
 Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14 80

Fekete könyv. Altal a cipő szorít . . . . .
 2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszköt. 4 60

A magyar szépirodalmat kedvelő t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalom egyik elsőrangú nagyjának, Beniczkyné Bajza Lenke fölsorolt regényeit, melyek alulról könyvkiadócségnél a általa minden könyvkereskedésben beszerezhetők.

FISCHEL FÜLOP
 könyvkereskedése és könyvkiadóhivatala
 NAGYKANIZSÁN.

KLYTHIA a bőr ápolására
 az arczbőr szépítésére
 és finomítására **PÜDER**

Legelőgásabb, tolette: hálí és salon puder.
 Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
 Elíamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB LAUSSIG
 cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszeryára
 Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
 Kapható a legtöbb illatszerya-, drogua-kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknél.

egy doboz ára 1 kor. 20 fill

Fischel Fülöp könyvkötészete Nagy-Kanizsán

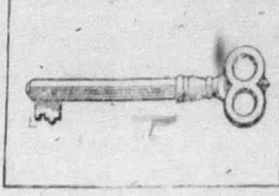
Elvállal és készít **mindennemű könyvkötő-munkát** A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG
 Paspapírtól emléke-albumoktól diszfeliratozásoktól, táncrendeket a legfinomabb kivitelig
 Elvállal továbbá képek, fotografiai, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóságos forradalmat idézett elő az újonnan főtálat, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szor:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” bámulatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szor minden fereg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk mezei egér irtószereinkre. *Megrendelések a laboratóriumba küldendők.*

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyszertár in oratoriuma POZSONY.

Vörösmarty-utca 7. szám 163-10.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy az eredeti csomagolásban az általunk nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlja elsőrendű orvosi tekintélyektől

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszeri és éleveszeti cikkeket vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszeri és éleveszeti cikkeket vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

Vásárjog bérbeadás.

Baró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 országos vásáron a helypenzszedési jog folyó 1903-ik év október hó első napjától fogva 3, esetleg több évre is ismét bérbe adatik.

— Tudakozódásra válaszol alulírott Zalaszentgróton. —

Paal Viktor
számtartó.

171-4

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fényerőn vilagos cipőket tükkörtenyűvé tesz és a bőr is tarósabba teszi. Vízelt, fojtott színtű lábballal sárga vagy barnabőrű „Lyosin” (lakkörfé yma) alatt egész ujja lesz. Alap, 1830 Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstr. 21. Mindenütt kapható.

RUHÁZA BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotájában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből
Tulfizetés szigorúan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-ter, Elek-fele házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre
— nagy gond fordítatik —

*Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

(iszteleltől)

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel ártalmatlan lehet napo-
lant d. n. 4—5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szemléi részére
vontatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

Megjelenik **NAGYKANIZSA** hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiadóhivatali árak
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár petizora 40 fillér

Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre
vonatkozó Fischer Fülöp könyvtára
redakciós intéseendő.

Hármentelen levelek csak ismert emberek
bél fogadtatnak el.

Egyen szám ára 30 fillér.

ZÁLA

Politikai lap.

Nagykanizsa, 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, június 28.

Csend.

Az iskolák kapui bezáralnak. Tanítók, tanítványok pihenőre térnek. Megkezdődött az arany szabadság. Az iskolák környékén s egyes megszokott helyeken ahol a tanuló ifjuság szórakozásra szokott gyülekezni, — csend leszen.

A tanintézetek ismert hangu csengői is pihennek most két hónapig, amíg a nagy szünet, az arany szabadság tart.

Ez a két hónap nagyon ráfér a tanítókra is, de különösen a növendékekre. Így az iskolai év vége felé bizony már eléggé meglátszik a kimerültség a tanítókon is, meg a tanítványokon is. Nem valamennyin, de nagyobb részükön.

Ez nem is csoda!

A mai életviszonyok között az iskolák falai között is erősen grasszál az idegesség. A tanítóknál is, meg a növendékeknél is. A különbség csak az, hogy a növendékeknek szabad az idegesség, a tanítóknak ellenben: nem;

A tanítók rendszeren az iskolai élet levegőjében válnak idegessékké. A növendékek egy része szintén. Egy része

azonban fájdalom! — ideges terheltséggel jön be az iskolába.

Rendkívül nagy fontossága, s mélyebb elmélkedést érdemlő tünet ez így is, úgy is. Foglalkoznak is vele az orvosok és pedagógusok egyforma érdeklődéssel. Érdeklődésök azonban kissé egyoldalú, mert az iskolai idegességnek főképpen ama tünetével bibelődnek csak, amelyek a középiskolák életében mutatkoznak.

Érdeklődésöknek, megfigyelésöknek ez a szűkebb tere való szorítása mégis megmagyarázható és jogosult, — amennyiben tény az, hogy a tanulók idegességi tünetei a középiskolákban lépnek föl legszembetűnőbbben.

El-szorító kép az, amit egy-egy középiskola, aminő a nagykanizsai főgymnasium is, elénk tár, ha végigtekintünk a tanuló-ifjuság fizikai fejlettségén.

Elborul az ember homloka, mikor látja maga előtt a jövő nemzedékét ványadt, sápadt képpel, meg sem érve s már is öreggé aszálódva.

Hol vannak azok az egészségtől, erőtől duzzadó ifjak, aminőkkel néhány évtized előtt még nemcsak elvétve, hanem nagyon sűrűn találkoztunk a tanulók soraiban? Pedig annak a nemzedéknek még nem is rendeztek játék délutánokat; azzal szemben nem gondoskodott a tanügyi kormány olyan kiváló figyelmességgel a fizikum fejlesztéséről.

Most vannak játék-délutánok, kirándulások; a tornászatra igen nagy súlyt fektetnek; és mégis évről-évre véznaóbb, aggasztóán cseveveszebb lesz a tanuló ifjuság.

Lépten nyomon találkozunk fiatal arcokkal, melyekről már letörlődött a mosolygó élet-öröm; s helyette rájuk telepedett az a fájdalmas vonás, amit az idegesség, a blazirtság vésett oda. És ilyenek megdöbbsentő tünetül vannak már az elemi iskolások között is. Ezek a 10—16 éves szomorú öregek, akikben alig van már valami a gyermek- és ifju-kor természetes naivitásából.

TÁRCA.

Elméledés.

A plébános ur elköltötte szombati ebédjét; rágyújtott öblös tajtpipájára, melynek kiválóan díszes ezüst kupakján már valóságos patina képződött hamuból meg ezyéb piszokból. Hatalmas, gyönyörű, bodor füstgomolyokat eresztett az illatos, linanc-nemlálta magyar dohány.

A csendes nyári levegő szinte kéjesen himbálta a szállongó füstgomolyokat, melyek csak hamar elenyésztek, szétszórtak; mintha a levegő tömegé szippantotta volna föl azokat reneteg tüdejével.

A tisztelendő ur a kert felé tartott. Valami csendes, áhitatos komolyság szállott be megelegetéségből viruló arcára.

Avataltan egyén azt hihette volna, hogy valami nagy eklesziál gond fektüde meg szegénynek agyát; de mi, akik tudjuk, hogy a szombatok délutánja az a félnap hetenkint, amikor a plébános uraknak is gondolkozniuk kell: — tudjuk azt is, hogy most a tisztelendő ur meditációra készül, mert másnap prédikálnia kell.

A heti verejtékezésben kifáradt hitek lelki eledelét készíti, forralja fejében.

Egyenesen a méhesnek tart.

Szép csendesen bemegey; letelepszik a kis nyoszolyára; csendesen szívja pipáját és gondolkodik.

A kis méhecskék a kasok körül zsongnak, döngicsélnék.

Olyan édes, olyan hangulatkelző zene az. Ilyen lehet a magasabb szférák zenéje.

Azok a fáradhatatlan zenészek sűrűnek-forognak, ki-bejárnak do'goznak szakadatlanul.

»Mártha, Mártha, te szorgos vagy és sok körül törődöl; Mária azonban a legjobb részt választó, mely soha el nem vételik tőle!»

Ez a téma motoszál a plébános ur, fejében, mivelhogy a másnapra rendelt szent evangélium arról a két testvéréről szól, akiket egyszer Jézus meglátogatott, s akiknek egyike: Mártha, azonnal szorgoskodni kezdett, hogy méltóképpen megvendéghesse a szivesen látott vendéget, Mária ellenben mingyárt melléje telepedett és áhitattal hallgatta a Mester igéit.

Tehát: »Mária a legjobb részt választá!»
A méhikék sűrűgtek, forogtak az üvegfalú kasokban.

A tisztelendő ur szeme ott függött a lankadatlan munkásokon. Hogy iparkodtak, hogy tolongtak szegénykék egymás hátán, egymás mellett. Talán még a találkozás pillanatában is valami munkára buzdító hanggal üdvözölték egymást aféle méh-nyelven, amit csak ők értenek.

Jöttek egymás után, megrakodva himpor te-

herrel; siettek be, vitték a sejtekbe, kedves okossággal tisztogatták le magukról a pompás méz-anyagot; el ne vesszék annak még egy atomja sem. Azután megint csak mentek, siettek kifelé a kasból, elröppentek, szálltak ki valahova — talán mértföldes messzeségbe — ahol rátaláltak a méz-anyagra; hogy újra és ismeretlen édes teherrel megrakodtan térjenek vissza.

A plébános ur csak nézte, nézte fáradhatatlanul a munkás-életnek ezt a lázas, pihenéstelen nyüzsgését.

»Mártha, Mártha, te szorgos vagy!»
Hát igaz! Ezek ám csak az igazi Márthák, ezek a parányi ki állatják, ezek az apró szárnyas jószágok, akiknek munka, fáradozás az egész életük.

Igy van ez a nagy emberi társadalomban is. Ilyen méh-szorgalommal nyüzsgnek, dolgoznak az embertársadalom Márthái is. Eppen így!

Mártha szorgoskodott, hogy Jézust megvendéghesse méltóképpen. A méhek szorgoskodnak, hogy mézet gyűjtsenek.

Hm! Bizony fures! A méz nagy részét is más fajta föl, más lakmároz beöle.

Az ember! — Olyan emberek, akiknek bőven kerül mézre is.

Bizony fures! Szegény kis apró Márthák, milyen odaadással, milyen erőfeszítéssel, milyen lankadatlanul dolgoztok: Ti is vendégséget csináltok az embernek.

Férfi- és gyermekruha

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltébb áron

Gzipó- és kalapraktár

III. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA. Erzsébet királyné-tér 1. szám volt Weiss üveges-féle helyiségben.

Egyre gyérül, évről-évre kevesebb lesz azoknak az ifjaknak száma, akik örömeiket tudják lelteni a fiatalság természetes szórakozásaiban.

Talán igaz sem volt; talán csak álom volt, hogy néhány évtized előtt még a vidéki jog-akademiák ifjúsága a város valamelyik arra alkalmas terén fesztelenül, vidám hancurozással labdázott, játszott, versenyfutásokat rögtönzött. Nem kellett sablonos játék délután, nem kellett atlétikai klub; meg találták a koruknak megfelelő szórakozást a fiatalok egészséges életérzékeléi.

Ez a kedves zaj, az egészségnek, erőnek ez a természetesen szilaj megnyilatkozása, ami a gyönyörködő öregeket is visszavarázsolta fiatalságuk boldog emlékü korába. — immár nincs sehol. Ma már nyomasztó, lélekfeszítő csend van ott is, akkor is; ahol és amikor a fiatalság zajának, életvidámságának kellene betölteni mindent.

Csend, komolyság, kimerültség, kimerültség az arcon.

Azt mondják sokan: az iskolai túlterheltség ennek az oka. A rendszerben van a hiba. Az feszíti túl a tanítók és tanítványok idegeit egyaránt.

Lehet.

Maga az iskolai rendszer sem ártatlan teljesen: az bizonyos. De ha kizárólag csak a rendszerben gyökereznek a baj, akkor körül-belül egyforma jelenségekkel találkozunk mindenütt. Ámde azt tapasztaljuk, hogy az idegesség, a kimerültség elszomorító tünetei nem egyforma mértékben jelentkeznek

minden tanintézet úvendékei között. pintatossággal dolgozó tanerőinek! — Igy pl. örömmel és megnyugvással a nagykanizsai tanintézetek ifjúságánál konstatálhatjuk, hogy a nagykanizsai is örvedetesen tapasztalható.

Ilyen szellemben folytatva működéseket, csakhamar elérik, hogy a tanulók úgy szólván játszva, jó kedvvel tanulnak meg mindent s az elbukók száma is a teljesen tehetetlenségű csekély létszámára redukálódik.

Az ilyen szellemben tanított ifjúság idegei nem lesznek túlfeszítve a megbetegedésig s nem ernyednek el idő előtt.

Remélhető, hogy így néhány év alatt visszatér a tanuló-ifjúság arcára az élet-öröm vonása. Csak folytassák így és ne engedjék soha, hogy valamelyik tanerő a középiskolai katedrát egyetemi tanszéki tekintse!

Akkor majd a mostani nyomasztó, lélekfeszítő csend is megszűnik. — Nagyobb lesz talán az iskolák körül az életzaja; de fokozódni fog a nemzetfentartó erő is.

— *A civilista-javaslat visszavonása.* A bécsi Zeitschrift írja, hogy az udvari kincstár nem kívánja többé a civilista fölemelését, és így a kormányok vissza fogják vonni a civilista fölemeléséről szóló törvényjavaslatot. Mivel azonban az udvari pénztárnak szüksége van egy kis megkönnyebbülésre, a civilista fölemelése helyett most azt tervezik, hogy az arciera és a magyar nemesi testőrség költségeit ezután nem az udvari kincstár fogja fizetni, hanem a közös hadsereg. Az udvar tehát nem kívánja a civilista fölemelését, de nem hajlandó továbbra is fizetni a nemesi testőrséget.

— *A hadsereg újjászervezése* A honvédség hivatalos lapja, a „Ludovika Akadémia Közlönye“, a hadsereg újjászervezéséről a következőket írja: Terve van véve-

minden tanintézet úvendékei között. pintatossággal dolgozó tanerőinek! — Igy pl. örömmel és megnyugvással a nagykanizsai tanintézetek ifjúságánál konstatálhatjuk, hogy a nagykanizsai is örvedetesen tapasztalható.

Ilyen szellemben folytatva működéseket, csakhamar elérik, hogy a tanulók úgy szólván játszva, jó kedvvel tanulnak meg mindent s az elbukók száma is a teljesen tehetetlenségű csekély létszámára redukálódik.

Az ilyen szellemben tanított ifjúság idegei nem lesznek túlfeszítve a megbetegedésig s nem ernyednek el idő előtt.

Remélhető, hogy így néhány év alatt visszatér a tanuló-ifjúság arcára az élet-öröm vonása. Csak folytassák így és ne engedjék soha, hogy valamelyik tanerő a középiskolai katedrát egyetemi tanszéki tekintse!

Akkor majd a mostani nyomasztó, lélekfeszítő csend is megszűnik. — Nagyobb lesz talán az iskolák körül az életzaja; de fokozódni fog a nemzetfentartó erő is.

— *A civilista-javaslat visszavonása.* A bécsi Zeitschrift írja, hogy az udvari kincstár nem kívánja többé a civilista fölemelését, és így a kormányok vissza fogják vonni a civilista fölemeléséről szóló törvényjavaslatot. Mivel azonban az udvari pénztárnak szüksége van egy kis megkönnyebbülésre, a civilista fölemelése helyett most azt tervezik, hogy az arciera és a magyar nemesi testőrség költségeit ezután nem az udvari kincstár fogja fizetni, hanem a közös hadsereg. Az udvar tehát nem kívánja a civilista fölemelését, de nem hajlandó továbbra is fizetni a nemesi testőrséget.

— *A hadsereg újjászervezése* A honvédség hivatalos lapja, a „Ludovika Akadémia Közlönye“, a hadsereg újjászervezéséről a következőket írja: Terve van véve-

aki nézi, nézi, bámulja szorgalmatokat, csodálja kitaratásokat, figyel munkákat, ahogy a mézkészítés nagy művészetébe szegénykék, ti, öfufelent belemerültök. Végül azonban mégis csak azt mondja magában, hogy nem ti választottátok a legjobb részt.

Hát egészen így van az emberek között is! Fáradság, verejtékezés a nagy milliók. — Szegény ördögök! Szegény szorgalmas Mártírok! Másoknak csinálnak vendégséget. Maguknak éppen annyi jut belőle, hogy megélhessenek; hogy éhen ne vesszenek. Éppen, mint ezek a kis ostoba méhek!

Különbön talán nem is olyan ostobák? Hisz ezek, szegénykék, tulajdonképpen azzal a gondolatlalt sürögnek-forognak olyan fáradsággal; azzal a gondolatlalt hordják mértőföldnyi messzeségből is a méz-anyagot; azzal a gondolatlalt készítik, gyűjtik a mézet a kaptárban, hogy a maguké, gyermekeiké lesz az. Szegénykék talán nem is dolgoznak olyan odaadással, olyan bámulatos kitarással, ha tudnák előre, hogy mikor a művészi gondolat készített lép sejtjei megjelnek mézzel, — jön az ember, a rabló, és egykedvű a nagy mosolygva viszik el az ő nyári szorgalmuk edes eredményét.

Nem! A méhek nem ostobák. Ellenben azok az ember-milliók, akik verejtékeznek nappal, verejtékeznek sokszor éjszakán át is. — bizonyosan tudják, hogy másoknak csinálnak bőséges vendégséget. Maguknak a verejtékezés, a keserves, kínos munka-eredményéből csak éppen annyi jut, hogy éhen nem halnak. Jól tudják, hogy a munka kaptár-tulajdonosa csak éppen úgy méri ki nekik az életfentartó részt, mint a méhészgazda a méheknek a tére való mézet. Semmivel sem többet! A többi maga

lakmározza el. Es mégis dolgoznak, mégis verejtékeznek!

Hát mégsem a méhek az ostobák! Hát még sem a méhek a rabszolgák!...

A plébános ur arca nagyon elkomorult. — Erősebben kezdte szelni pipáját.

Milyen bolondos konsekvenciákhoz jut az ember! Ennek ugyan semmi hasznát sem veheti a prédikációjában. Ilyen bolondus állításokért nagyon könnyen hüvőre juthat az ember, ha mingyárt pap is.

Most egyszerre valami furcsa jelenetet látott az egyik kaptár nyílásánál.

Két-három dolgos méh egy lomhán haladó méh körül forgolódott. Mintha kergették, üldözték volna. Egyik-egyik mintha meg is szurta volna, olyanforma mozdulatot tett. Az üldözött méhnek a test-alkata is különbözött a többiekétől; szárnyai fejletlenebbek voltak.

A tisztelendő úr mosolygva nézte az üldözött méh vergődését.

Megismerte, hogy here-méh. Szegény ördög, nekéd véged lesz. Megölnek. Nem védekezhetel. Nincsen fullánkod.

A három méh csakugyan addig szurkálta a here méhet, míg le nem hullt a földre. Egy kissé vonaglott még, azután vége lett.

Sajátságos! Ezek a fáradságtalan, dolgos teremtetek nem tűrik meg maguk között a heréket.

Ezeknek a heréknek nagyon kényelmes és kurta munka jutott osztályrészül a méhek királyoje körül. Ha egyszer a királynő megtermékenyült, ezekre nincsen semmi szükség. Csak fölösleges mézfogyasztók. Dolgozni nem tudnak. Tétlenül élnek. A méhek munkás társadalmában nem tűr tétlenséget. Elvegezték dolgotokat, ami csak gyönyörűséggel járt, — mehettek! Náluk

ez az elv dominál. A méh társadalomban a herék azok a Mórok, akik ha megtették kötelességüket mehetnek.

Furcsa! Nagyon furcsa! Pedig hát itt a méhek világában ezek volnának azok az okos Máriák, akik a legjobb részt választották; akik szépen kényelmesen megtelepedének, megvonulnának a királynő árnyékában, míg a többiek szorgoskodnak sürögnek, forognak, küszködnek a nagy vendégségre.

Bizony ezek elég okos Máriák volnának; csakhogy ezektől meg nagyon hamar elvették az a legjobb részt, amit választottak, vagy mondjuk úgy: ami nekik jutott.

Ez mégis nagy kegyetlenség a dolgos méhek-től! Miért nem hagyják élni ezeket is az edes semmittevés, a féltve őrzött királynő árnyékában?!

Hiába: a méhek is csak állatok, bármennyire megbámulják is társaséletük gyönyörű berendezését!

Az ember mégis csak magasabb lény. Az emberiség nagy milliói marakodnak, hajba kapnak az élet-tengető munkán. A dolgos kezek ököből szorulnak, hogy az előklözött munkás kezéből kiússék a munkát. Elkeseredett harc foly egy-egy gazdátlanul maradt munkás-szám körül... a munka kaptárakban (a gyárakban, műhelyekben, a mezőn), ahol a dolgos millió k verejtékeppjeiből gyűl a méz mások fényes, káprázatos lakomáira.

Ezt a munkaverpenyt megtanulhatná a méhek kis társadalmá is.

Hiába: az ember nagyon nemes teremtmény! A tétlenségért senkit nem irigyel. Sőt hódolattal hajol meg az előtt, akinek az apja, öreg-apja vagy isten tudja: hányadik ősapja már alapo-

Egy irodai célokra és
kiválóan alkalmas sarok
BOLTHELYISÉG
= azonnal kiadó. =
Bővebbet az izr. hitközség
— titkári hivatalában. —

557 tk. 903.

172—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabadi József korpavári lakos végrehajthatókat Sabján Vendel és neje Szabadi Mária hábiti lakos végrehajtható szenvedett elleni 120 kor. 09. fill. tők.; ennek 1899. évi december hó 15. napjától jutó 5% kamatai, 20 kor. per, 15. w.r. 30 fill. v.hajtas kérelmi 21 kor. 30 fill. arveréskérelmi és a még felmerülő költségek iránti v.hajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a habói 111. sztkjvben 297 hrsz. pölöske aljai szántóföldnek Szabadi Márit illető 2/36; része 53 kor. a habói 135 sztkjvben felvett 311 hrsz. pölöske aljai szántóföldnek u. azt illető 4/36 része 38 kor. 1035 hrsz. bajai lapi szántóföldnek u. azt illető 4/36 része 48 koron.; 1078. hrsz. Dija hegyi szőlőnek u. azt illető 4/36 része 64 kor. 1901. hrsz. Baja hegyi szőlő és présbáznak u. azt illető 4/36 része 52 kor. 1185. hrsz. belső-hegyi szőlőnek u. azt illető 4/36. része 72 kor. 1263. hrsz. gesztenyési szőlőnek u. azt illető 4/36. része 48. kor. 1602. hrsz. bereknek ugyan azt illető 4/36. része 35 kor. (609—610/62.) hrsz. legelőnek u. azt illető 4/36 része 10 kor. 12. sorszám alatt felvett 1824/19057 rész közös legelőbe-i illetőségnek u. azt illető 4/36 része 8 kor. 13. sorsz. alatt fevett 625/19057 rész közös legelő illetőségnek u. azt illető 4/36 része 18 kor. a habói 376 sztkjvben felvett 1133/a. hrsz. öreg hegyi szőlő 708 kor. a habói 817 sztkjvben 397. hrsz. kert aljai szántó földnek Szabadi Márit illető 2/36 része 19 kor.; a habói 1017 sztkjvben 1044 hrsz. bajai rétnek u. azt illető, 2/36 része 04 kor.; a habói 1143 sztkjvben 383/b. hrsz. kertaljai szántónak u. azt illető 2/36 része 19 kor. a habói 1261. sztkjvben 1134-a. hrsz. haszonkerti réten Sabján Vendel illető 1—58 része 02 kor. a habói 1411. sztkjvben 609—610—53. hrsz. Szabadi Mária nevében álló legelő 34 korona a habói 1411. sztkjvben 2. sorsz. Szabadi Mária nevében álló 606—1957 rész közös legelőbeli illetőség 08 korona a habói 1411. sztkjvben 4. sorsz. Szabadi Mária nevében álló 101—19057 rész közös erdő illető-eg 40 korona a habói 1461. sztkjvben 132. hrsz. ház., udvar és belsőségnek Sabján. Vendelne Szabadi Márit illető 1—18 része 33 kor. 45 fill. becsertékben még pedig a habói 135, 317, 1017, 1142 és 1461 sztkjvben foglalt ingatlanok öz. Szabadi Istvánné szül. Sipos Erzsé javára 434—96. szám alatt bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog épségben tartásával

1903. évi július hó 8-án d. e. 10 órakor

Habót község házánál Dr. Kreisler József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladani fog. Kikiáltási ár a lentebb kitelt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagyóvadékképes papirban a kikiáltott kezéhez letenni. A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1903. évi márc. hó 6. napján.

GÓZONY
kir. tvszéki albiró.

Beniczkyne Bajza Lenke
kedvelte az egész magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgy megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyne Bajza Lenke
... REGÉNYEI ...

Mártha. ... Regény 2 kötetben ...
Ára füzve 4 kor., kötve 5.80

Helytartóné. ... Regény 1 kötetben ...
Füzve 2.80 k. ktve 4.40

Előítélet és felvilágosultság.
Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14.80

Fekete könyv. Ahol a cipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszköt. 4.60

A magyar szépirodalmat kedvelő i. olvasóközség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalmat egyik elsőrangú nagyjának, **Beniczkyne Bajza Lenke** fősorozat regényeit, melyek a szűrt könyvtárakéreményei s általa minden könyvtárakéreményben beszerezhetők.

FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedése és könyvtárkezelővatala
NAGY-KANIZSÁN.

1/4 Bor
Tempelvízzel
Kitünő frísító ital!
a szív működését mértékletesen
és az étvágyat előmozdítja.
Kérjen mindenképp RÖHITSCHI „TEMPELFORRÁST”

Méregmentes! Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóóságos forradalmat idézett elő az újonnan főtaltált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” bűmlatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábhogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szer minden féreg ellen. Számítalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk mezei egér irtószerekre.

Megrendelések a laboratoriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyszertár laboratoriuma POZSONY.
Vörösmarty-utca 7. szám. 163—10.

POLLS és FIA gőzfűrészde, láda-, és asztalos-gyár,
iroda Bpest, V., Arany-János-u. 22.
— Ajánlanak törvényileg védett, legjobbak bizonyuit és kifüvetett —
szőlő- és gyümölcsládát a 5, 10 és 25 kg.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczbőr szépítésére **PÜDER**
és fűarmitására

Legelegánsabb, toiltette' háli és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
Ellamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB LAUSSIG

cs. és kir. udv. toiltette' szappan és illatszeryára
Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldés mellett.
Kapható a legtöbb illatszert-, drogua-kereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner
Gyula cégeknel.

egy doboz ára 1 kor. 20 fill

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Logkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és szépítő szerek: **Akácia**

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényszék védelme.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzmozgató-
készlet és
különb. kisebb g. gépekben.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváncra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsősorú kénes hévízü gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uzsodákkal,
kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kíváncra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szőszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szükségre az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI
és:
HALHÓLYAG
tucataja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a vHÁG legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi a szakma
legelőrangú
cséje:
REIF J.
specialista. Bécs,
Arndtstraße 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern
PUTOR.
Óriást választék
háló-, ebéd-, szalon- és
uri-szoba-butorokban.
Ülcsőbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok sőt-
küldés és Usi. Összekötések lé-
telisése céljából (postadíj jótállással)

BOSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimrodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az.

OSAN

Felismertje az eddig ismert összes fogászati.
OSAN-szájvisz-esszencia 88 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

Czorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ szőpítő-szer
Egy üveg 1 frt. Ehhez
balzsamszappan 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legeszebb
Tanningene hajfestő-szer sötétesőke,
barua és fekete. Ára frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czorny J.-Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógyszárakban, Hátszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Feljebb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő intézetben bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államérvénye-
sek és az egyetemes önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ
néhányoszi használat után az arcáról és
kéáról a szőrt eltávolítja. Egy tágyó 8 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerháza
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatl emberoknak orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
1 üveg 90 filler. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerháza
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes kölcsönkötéssel:	2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 " " " " 6.50%-a	34 " " " " 6. " " " "
15 " " " " 8. " " " "	25 " " " " 7. " " " "
12 " " " " 9.80%-a	15 " " " " 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessen
LEOPOLD GYULA
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

MEG VAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósorszeszt** (Ferenczpálinkát) száz meg száz féle nyavalya ellen használta és a használ által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz atg minden nap a posta — úrtól, paraszttól — hazánk min-
pen részéből, egy minéa külföld legtovább országából, hogy egy egész könyves-
ház tele lenne vele, hat mint lyomatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy
párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri,
a postán ingyen küldünk be.

A Vértés-féle Sósorszesz különleges készítési módjánál
fogva, a legjobb sikerrel használtatik mint fájdalom-silla-
pító **bedörzsölés**, illetőleg **borogatás**: **köszvény**,
csúz, **meghülés**, **nyilamlás**, **szűrés**, **szaggatás**
ellen, **fejfájás**, **bénulás**, **ficzamosodás**, **gyulladás**,
daganatok, **mell- és torokbántalmak ellen**. —
Levélhordó, **katona**, **kerékpáros**, **vadász**, meg
minden járó-kelő ember elfáradt tagjaita új erőt önt. Mint
kitűnő, kelemes **pipereczikk**, a legjobb szolgálatot teszi
a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát;
jó a **száj** ápolására, mert ha 5-10 cseppet teszünk egy
pohár vízbe, kellemes, felfrissítő, a száját és fogat tisztító
szájvizünk van.

Belsőleg a Vértés-féle Sósorszesz nagyon használ
gyomorgörcs, **hasmenés**, **rosszullét**, **fejfájás** el-
len, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös istenáldása
arra felé, ahol nincsen jó ivóvíz, mint pld. az alföldön,
mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros
bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ár-
talmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a Vértés-féle Sósorszesz majdnem min-
den bajnál használható első segítségül. Belsőleg egynéhány
csepp veendő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszer-
rűen bedörzsöljük, hogy a baj elmúljen.

Nem csoda tehát, hogy az, aki esen **legkitűnőbb**
VEDJEGY.
legmegbízhatóbb s mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meg-
győződéssel vallja:

VÉRTES-féle Sósorszesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a Vértés-féle Sósorszesz a másénál? — Legalább ugy mondja
egyik-másik elárúsító, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért
a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja
a magyar ember, hogy olcsó husak hig a leve, és hogy a határos, oéljának megfelelő szer
sohasem drága. A Vértés-féle Sósorszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más
fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértés-féle Sósorszesz sokkal
hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból sokkal kevesebb kell, mint más fajt
tábol. Bedörzsölésre pld. a többitől egy evőkanálnyi kell, a Vértés-féle Sósorszesz esabóy
elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértés-féle Sósor-
szeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértés-féle Sósorszesz
csakéylebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal ovább-
tart, mint más fajtája, vele egyáru, nagyobb üveg a így mégis olcsóbb más fajtának
minden tekintetben.

Kicsiba kimérve a Vértés-féle Sósorszeszt **soha** sem lehet kapni, hanem csak
30 filléres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiaak, ha a
mellékeltve lenyomatott „**paraszt-védjegy**” és „**Vértés**” név rajtuk és a skatulyákat
látható. A Vértés-féle Sósorszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyen
nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek, megbecsülnék és nem rögiben megiaí

OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon **első díjakkal**: díszkolevéllel, díszkereszttel és aranyéremmel lett kitüntetve
1 egyszerű üveg Vértés-féle Sósorszesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona
1 dupla üveg, 2 1/2-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor.. 1 próbáüvegecske 30 l

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében.
Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgycsy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc** raktáránál.
Zala-Egerszegén: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztolcz Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** araktárál.
Marozsán: **Műns és Berger és Wilhelm K.** uraktárál, általában ott, a hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók,
valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárban LUGOSON.**

362-30

PÜRGO

Órák, ékzerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
Is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
Órás és ékzerekészítő
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főutcai: II. fő utca 21. sz.
Képes árjegyzék
Ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerész, 8 es. és kir.
fessége Jászai Ist. udvari szállója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szu-
gyomor, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. L. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenyképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festési műterem
BUDAPEST, VI. KER., KERESPELI-UT 30. SZÁM.
!!! Nagi kis képek után is sikerült nagyobbnak !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakse-
rűen, pontosan és legolcsóbban közzéltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztálya,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: **SIMON PÁL**
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 főtől finjebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsár-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PÜRGO

PÜRGO

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbojok ellen csodálatosan a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Árs 1 korona. Pórtás 6 üveg bértmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN — és bérmentve
küldi a —
„HÖLGYEK
TITKÁRA”
füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyad.)

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket hygienikusan a legelőkeltebben vannak bér-
denve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa
GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** □ aczélgerendélylyel,
első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kapa-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva

„**Perfecta**” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„**Planet**” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„**Hollingsworth**” lógereblyéit. — Kukoricza morzsolóit,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketetek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvalással
12 korona.

WBT eketetek, magasaabb és
hosszabb kormánynyal, a nádok
kívül még aczélalappal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvalással 14 korona.

Ezen eketetek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képszelhető
legelőkeltebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomorú szabályozással.
Szőlőzuzók
kavaróval, 375 mm: széles rovátkás vashen-
gerekkel, súlykerékkel vagy anélkül.

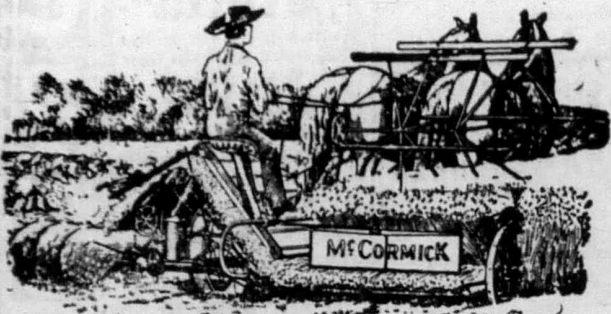
McCormick Harvesting Machine Company

(Chikagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., Igazgató.

BUDAPEST, V., Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve

Felvilágosításokat kérek megjelölve

Gyártmányok: Kévektógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla” kévektógéppel gyártmányai. Evi gyártmány 327.000 kóp. 104-12

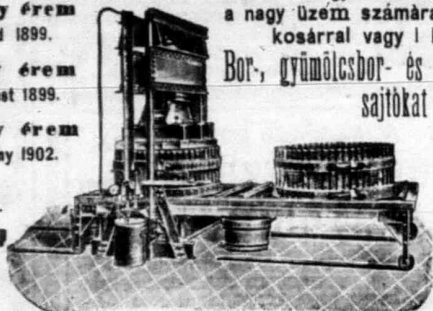
HYDRAULIKUS SAJTOK

Arany érem Szeged 1899.

Arany érem Budapest 1899.

Arany érem Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzém számára, 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedvsajtókat

kézihajtásra Hercule-nyom erő-szerkezettel, fa- vagy vastányerral.

Gyümölcs- és 103-10

szőlő-örlőket, bogozógépeket, gyümölcs-aszaló

készülékeket

gyártanak és szállítanak jóállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TARSA, BÉCS, II / I

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejkorán kéretnek.

Ha a cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy az eredeti csomagolásban az alábbi nevezett intézetben díjmentesen felvizsgálta.

Ajánlja elsőrendű orvosi tekintélyektől

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

Vásárjog bérbeadás.

Báró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 országos vásáron a helypénzszedési jog folyó 1903-ik év október hó első napjától fogva 3, esetleg több évre is ismét bérbe adatik.

— Tudakozódásra válaszol alulírott Zalászentgróton. —

Paál Viktor számtartó.

171-4

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része

saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigorúan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Iszléses elkészítésre és jó kellékre

— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

tisztelettel

feltejtése a központi elnökséghez, amelyben az új ügyviteli szabályzat sok hiányát tárják fel a annak egyes szakaszai módosítását, vagy törlését szorgalmazzák.

A gazdák és a vasárnapi munkaszünet. Láng Lajos kereskedelmiügyi miniszternek a vasárnapi munkaszünet tárgyában kiadott rendelete értelmében sem a mezőgazdasági gépjárművek nem szabad dolgozni.

Gyilkosság - vigyázatlanaságból. Baksahaza Tóth Antal birtokos két cselédje nevelő Bognár Lajos és Szalay János ebéd közben előlött vitakoztak, vejjön a gazdának a falon függő puskája értékes holmi-e avagy sem.

Mi a hölgyek díszje? Szép titok, üde arcok! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-Crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Crème az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el.

Jönnek a franciák! Balaton-Földvár. ez a legelőkelőbb somogyi balaton-fürdő, rövid napok múlva alkalmát gazdát cserél. Tulajdonosáról, Gróf Széchenyi Vicornai egy francia társaság akadozik; a kontingens vételár a fürdőhöz tartozó kb. 600 hold földdel együtt közel két millió korona.

Az arzénikum, szinte hihetetlen, milyen nagy életani fontossága van ennek a legféltettebb, leggyilkosabb méragnak. Az arzénikum nemcsak természetes táplálékainkban, hanem az élelmezésben is megtalálható.

adagban tartalmazza, ezt az arzénikumot. A márdarabos arzénikumtartalmú természetesen a fejlődő madár-embrió létélésére. A tyuktojás Átlag 1/300 milligrammot tartalmaz ennek legnagyobb része a tojás árgájára jut.

Halálra ítelt huszár. A soproni hadbíró két nap előtt halálra ítelt egy katonát, Knorr Ignácot, ki a szombathelyi 11. huszárezred első századában szolgált mint közhuszár.

Kávé helyett kukorica. Dunaszekcsől írják: Egy utazó szelhámos tegnapelőtt furfangos módon csalta meg Pollák Zsigmond báti kereskedőt. — A csali, mint kereskedelmi utazó mutatkozott be Polláknak és egy zsák, 100 kg. kávé ajánlott neki megvételére.

Akkor hát jól tette! A kutyapécér meg a finác van olyan népszerűen egyéniség vidéken, mint a végrehajtó. Ugy esett minapában is, hogy a pecér nagy rendőri segítséggel — a gyerekek ellenséges hajszája mellett is — hurokra kerített egy sivalykosó vizslakölyket.

Nézez ma komám, meg tán a tiszteletes ur kutyáját fogta el ez a girhes cigány. hogy a mékü-cifrázza ki a kepit! — Nem a! — bóki ki a másik. — A finácok kutyája az komám!

Harczerü céllyezet. A helyben állomásozó cs. és kir. 48. gyalog ezred legénysége folyó évi július hó 27-én, reggel 6 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bicska, szepetne-i major és Principalis kanális által határolt lőtéren harczerü céllyezetet tart.

Szinészet.

Szerdán Latabár Árpád a népszerű komikus jutalomjátéka alkalmából teljesen megöltötte a közönség a színházat. Előadásra Gerő Károly bohózata, a "Próbaházasság" került. Latabár: Rákóczi cselédszerzőt játszotta, mely szerep ugyan elég komikus, de sokkal kisebb, mint sem, hogy a közönség, mely a jutalmazott tiszteletére jött a színházba, azzal beérte volna. A publikum nagyob részre Latabárt akarta látni és éppen őt látta legtrikábban a színpadon; részéről tehát a darab nem volt jól megválasztva.

előtt. — A vendégművész (Gerőfi Flora) mint vadász, majd mint huszár mindvégig letöltötte a közönség érdeklődését; szép énekével és bravuros táncával pedig teljes élvezetet nyújtott. — Nagy Dezső kitűnően alakította a tábornok öreg huszársját, ép úgy Pesti Kálmán Kheilingert nyugalmazott fúrvezér hadnagyot. Benedek (Báthory ny. tábornok) Károlyiné (Dangelegi Fruzina) voltak még az est kimagasló alakjai.

Pénteken Shakespeare-est volt félhelyárral. Othello előadására vállalkozott a társulat drámai része és mint szívesen konstatáljuk a vállalkozás eléggé szép sikerrel jár. — Almásy játszta a címszerepet, tudásának és tehetségének szép jelét adta. Az est sikerében még osztozkodtak: Makó (Desdemona) Benedek (Jagó) Nagy Dezső (Velencei Doge). Károlyiné (Emília), Jago neje), Gózon Béla (Cassio).

Szombaton este a "Sohálok" előadásánál zsúfolásig megtelt a színház. A műtévben már ismételtelen adott darabnak nagy vonzerőt kölcsönzött: Sziklay Szerena, Kövessy igazgatóné és széptehetségű földink Zetti Zalai Margit fellépte. Utóbbi jeles sikerrel végezve színiéletem tanulmányait, valószínű hogy állandó s mint hiszszük igen hasznavehető tagja lesz Kövessy színtársulatának. — Az előadásra visszatérünk.

Másor:

Vasárnap d. u.: Postásfia és huga, operette. este: Aranykakas, énekes bohózat. Hétfő: Casanova, operette, félhelyárral. Kedd: Bőregér, operette. Szerda: Kurucz Feja Dávid, színmű. Makó Ayda jutalomjátéka Csütörtök: A drótos tó, (Rastelbinder), operette. Péntek: Lotti ezredesei, operette, félhelyárral. Szombaton: A drótos tó, operette, másodsor.

KÖZGAZDASÁG.

Barcs új állat egészségügyi beosztása. A földmívelési miniszter a barcsi sertés-hizlaltól részvény arszaság telepét a Magyarországi-Ausztria közti fennálló állatforgalmi megállapodások alapján állategészségügyi szempontból az Ausztriába irányuló sertésforgalomban onáól területet nyilvánította és a nevezett hizlaltó telepen állategészségügyi hivatali létesített.

A seprőcirkok termeléséről

A seprőcirkok megfelelő viszonyok mellett termelve legjövendelműbb növényeink közé tartozik a mégis rendszeres termelésével csak egy-két gazda foglalkozik. Ennek oka valószínűleg abban rejlik, hogy termelésevel kevesen vannak tisztában s így annak nem igen mernek neki fogni. A cirkok általában megérem azon határig, ameddig a tengeri biztosan beérk, sőt a legelőnyesebb fajta az olasz seprőcirkok is beérk ott, hol a késői tengeri biztosan termelhető. Mint igénytelenebb növény a talajban sem túlságosan válogatós, sőt lehet mondani, hogy rosszabb talajon is termelhető. Vethető anyagosa, vize yös talajokra is, csak a sivar-homokon, tőzöges és szikes talajokon bizonyítatlan a termelése. Vetésforgóba könnyű a cirkot elhelyezni; következhetik takarmánytelek, kapasnövények, gabonafélék után csak saját magja után nem cél z rü vetni, mivel a talajt nagyon kibaszarja, kiszáritja és későn hagyja el. Termelni azonban csak az olasz seprőcirkot érdemes, mivel a közönséges cirkok a mai viszonyok között nem igen számíthat piacra. Termelése a tengeri termelésével legkább meg egyezik. Legelőszerrűbb a tengerrevels befejezte után április véén, május elején, esetleg közepén vetni. A trgyat legjobb elővetménye alá adai, ha azonban ez nem lehetséges csak mérsékelt mennyiségben szabad na alkalmazni 120—150 m/a. mert a túlságos trágyázás káros befolyással lehet a szakalművészre. A mesterséges trágyázás közül a foszforsav hatása igen szembeötlő, növeli a termést és kitűnő hatással van annak minőségére, 65 cm. sor es 30 cm. növénytavolságra vetik, mert szeleesebb sorokba vetve a szakál eldurvul, kisebb sortávolságnál pedig keves a termés. Apólasa kétszeri kapálással, egyszeresből és öltögtetésből áll, mely utóbbi akkor végzendő, midőn a cirkok a 80—100 cm. magasságot elérték. Aratása a mag megborulása és a szakál megszáradása alkalmával eszközölendő. Melékterménye a mag, a mely jól abrakalkalmazható. Termése 5—7 m. m. szakál, 8—18 m/a. mag hk.-ként.